

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 10—νύξ 14

- 1 Τ. † Περιτομή Ι. Χριστοῦ
- 2 Π. Σιλβ. στρου, καὶ Θεοδότου
- 3 Π. Μαλαχίου, προφ. Γορδίου
- 4 Σ. Συναξίς 70 Ἀπ. Θεοκτ.
- 5 Κ. Πτολμ. Θεοφαν. Θεοπέμ.
- 6 Δ. † Τῷ Ἁγίᾳ Θεοφάνειᾳ
- 7 Τ. † Σύν. Ἰωάννου Προδρ.
- 8 Τ. Δομνίκης, Γεωργ. Χοζεβίτ.

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 9 Π. Πολυεύκτου μάρτ.
- 10 Π. Γρηγ. Νύσσης, Δομετιανοῦ
- 11 Σ. Θεοδοσίῳ, Ἀγαπίου
- 12 Κ. Τατιανῆς μάρτυρος
- 13 Δ. Ἐρμούλῳ, Στρατον. Αγν.
- 14 Τ. Ἐν Σινᾷ ἀναιρ. Πατέρων
- 15 Τ. Παύλου, Ἰωάννου Καλυβίτ.
- 16 Π. Προσκύν. ἀλύσεως Πέτρου
- 17 Π. † Αντων. Μ., Γ. Ἰωαν.
- 18 Σ. † Ἀθην. Κυρίλλου. Ἀλ.
- 19 Κ. ἸΒ΄. Τῶν 10 Λεπρῶν Μάρ.
- 20 Δ. Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου
- 21 Γ. Μαξίμου ὁμολ. Νεοφύτου

Σελήνης τελευταίον τέταρτ.

- 22 Τ. Τιμοθέου ἀπ. Ἀναστ. Πέρ.
- 23 Π. Κλήμεντος, Ἀγαθαγγέλου
- 24 Π. Ξένης, Φίλωνος, Ἐρμογέν.
- 25 Σ. † Γρηγορίου τοῦ Θεολ.
- 26 Κ. ἸΕ΄ Λουκᾶ. Ζακχαίου, Ξεν.
- 27 Δ. Ἀνακομ. λειψ. Ἰωαν. Χρυ.
- 28 Τ. Εὐφράσιμ Σύρου, Χάριτος μ.
- 29 Τ. Ἀνακομ. λειψ. Ἰγνατίου

Νέα Σελήνη

- 30 Π. † Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.
- 31 Π. Κύρου, Ἰωάν. Ἀναργύρ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμέραι 28

Ἡμέρα ὥρας 11—νύξ 13

- 1 Σ. Ἀναστασίου Ναυπλιέως
- 2 Κ. † Υπαπαντῇ τοῦ Χριστοῦ
- 3 Δ. Συμεῶν Θεοδόχου, Ἀννης
- 4 Γ. Ἰσιδώρου, Θεοκτίστου
- 5 Τ. Ἀγάθης, μ. Πολυεύκτου
- 6 Π. Βουκόλου Σμύρν., Φωτίου

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 7 Π. Παρθενίου, Λουκᾶ ὁσίου
- 8 Σ. Θεοδώρου Στρατ. Ζαχαρ.
- 9 Κ. † Τελών., Φαρ. ἁ. Τριφῶδ.
- 10 Δ. Χαρχαλμπους ἱερομάρ.
- 11 Τ. Βλασ. ἱερ. Θεοδώρας Αὐγ.
- 12 Τ. Μελετίου ἐπ. Ἀντιοχείας
- 13 Π. Μαριανοῦ ὁσίου
- 14 Π. Αὔξεντίου τοῦ ὁσίου
- 15 Σ. Ὀνσίμου ἀπ. Εὐσεβίου
- 16 Κ. † Τοῦ Ἀσώτου. Παμφίλ.
- 17 Δ. Θεοδ. Τύρ. Μαρκαν. Πουλ.
- 18 Τ. Λέοντος πάπα Ρώμης
- 19 Τ. Ἀρχίπ., Φιλίμ., Φιλοθέης
- 20 Π. Λέοντος ἐπ. Κατ., Βησσαρ.

Σελήνης τελευταίον τέταρτ.

- 21 Π. Τιμοθέου, Εὐσταθίου Ἀντ.
- 22 Σ. † Τῶν Ψυχῶν. Ἐν Εὐγ.
- 23 Κ. † Ἀπόκρ. Πολιτάρχ. Σμύρ.
- 24 Δ. Ἀ' καὶ Β' εὐρ. κεφαλ. Προδ.
- 25 Τ. Ταρασίου Κων)λεως,
- 26 Τ. Πορφυρίου ἐπ. Γάζης
- 27 Π. Προκοπίου Λεκαπολίτου

Νέα Σελήνη

- 23 Π. Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 12—νύξ 12

- 1 Σ. Εὐδοκίας ὁσ., Ἀντωνίνης
- 2 Δ. † Τυρινῆς. Ἡσυχίου μ.
- 3 Δ. Καθαρὰ Δευτέρα.
- 4 Τ. Γερασίμου ὁσ. τοῦ ἐν Ἰορδ.
- 5 Τ. Κόνωνος μάρτ. Εὐλογίου μ
- 6 Π. Ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων
- 7 Γ. Τῶν ἐν Χεροῶνι ἱερ. Βασιλ.
- 8 Σ. Θαύμα κολλύβων ἁγ. Θεοδ.

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 9 Κ. † Ὁρθοδοξίας. Ἐν Σεβ. 40μ
- 10 Δ. Κορδάτου μάρτυρος
- 11 Τ. φρωνίου ἐπ. Ἱεροσολύμ
- 12 Τ. Γρηγορίου Ρώμ Θεοφάν. ὁμ
- 13 Π. Νικηφόρου ἐπ. Κων)λεως
- 14 Π. Βενεδίκτου ὁσίου
- 15 Σ. Αγαπίου μάρτυρος
- 16 Κ. Σαβίνου μάρτ. Χριστοδοῦλ.
- 17 Δ. Ἀλεξίου ἀνθρώπου Θεοῦ
- 18 Τ. Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἱεροσολ.
- 19 Τ. Χουσανθου, Δαρείας μαρτ.
- 20 Π. Τῶν ἐν μονῇ Σάββα ἀν. Πατ
- 21 Π. Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ
- 22 Σ. Βασιλ. ἱερομ. Καλλινίκης

Σελήνης τελευταῖον τέταρτον

- 23 Κ. † Γ' Σταυροπροσκυνήσ.
- 24 Δ. Ἀρτέμωνος, Ζαχαρίου
- 25 Τ. † Ὁ Εὐαγγελισμὸς Θεοτ.
- 26 Τ. Σύναξις ἀρχαν. Γαβριήλ
- 27 Π. Ματρώνης ὁσ. της ἐν Θεο.
- 28 Π. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου
- 29 Σ. Μάρκου Ἀρεθουσίαν
- 30 Κ. † Δ' Νηστ., Ἰωάν. συγγρ.

Νέα Σελήνη

- 31 Δ. Ὑπατίου ἐπισκ. Γαγγρῶν

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἡμέραι 30

Ἡμέρα ὥρας 13—νύξ 11

- 1 Τ. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπ.
- 2 Τ. Τίτου ὁσίου Ἀμφιανού
- 3 Π. Νικήτου ὁσ.. Ἰωσήφ ὕμν.
- 4 Π. Ἀκαθίστου Ὑμνου.
- 5 Σ. Κλαυδιανού, Διοδώρου
- 6 Κ. † Ε' Νηστ. Μαρίας Αἰγ.

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 7 Δ. Καλλιопίου μάρτυρος
- 8 Τ. Ἡρωδίου
- 9 Τ. Εὐψυχίου μάρτυρος
- 10 Π. Τερεντίου, Πομπηίου μαρτ.
- 11 Π. Ἀντύπα ἐπ. Παργάμου
- 12 Σ. † Τοῦ Λαζάρου. Βασιλ. ἐπ
- 13 Κ. † Τῶν βαΐων. Μαρτίνου
- 14 Δ. 10 Παρθένων.
- 15 Τ. Κρήσκεντος μάρτυρ.
- 16 Τ. Ἀγάπης, Εἰρήνης Χιονίας
- 17 Π. † Μυστικὸς Δεῖπνος.
- 18 Π. † Συμεὼν ἱερορομάρτ.
- 19 Σ. † Παφνουτίου ἱερομάρτ.
- 20 Κ. † ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ
- 21 Δ. † Δευτέρα τοῦ Πάσχα

Σελήνης τελευταῖον τέταρτον

- 22 Τ. † Τρίτη τοῦ Πάσχα
- 3 Γ. † Γεωργίου Τροπαιοφόρ
- 24 Π. Ἐλισάβετ τῆς ὁσ. θαυμ.
- 25 Π. † Ζωοδόχου Πηγῆς
- 26 Σ. Βασιλέως ἱερομάρτυρος
- 27 Κ. † Τοῦ Θωμᾶ. Συμεὼν ι.
- 28 Δ. Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτύρ.

Νέα Σελήνη

- 29 Τ. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου
- 30 Τ. Ἰακώβου ἀποστ. Μαξίμου

ΜΑΪΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 14—νύξ 10

- 1 Π. Ἱερεμίου προφ., Ἰσιδώρος
 - 2 Π. Ἀνακομιδῇ λειψ. Ἀθ. Μ.
 - 3 Σ. † Πέτρου ἐπισ. Ἀργους
 - 4 Κ. † Μυροφόρων.
 - 5 Δ. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος
- Σελήνης πρῶτον τέταρτον
- 6 Τ. Ἰὼβ πολυάθλου
 - 7 Τ. Ἀνάμνησις φανέντος στ.
 - 8 Π. † Ἰωάννου τοῦ Θεολόγ.
 - 9 Π. Νικολ. νέου, Ἰσαίου πρ.
 - 10 Σ. Σίμωνος ἀποστ. τοῦ Ζηλ.
 - 11 Κ. † Τοῦ Παραλύτου
 - 12 Δ. Γερμανοῦ ἐπ. Κων/λεως
 - 13 Τ. Γλυκερίας, Εὐθυμίου νέου
 - 14 Τ. Μεσοπεντηκοστῆς.
 - 15 Π. Παχωμίου μ. Ἀχιλλείου ἐπ.
 - 16 Π. Θεοδώρου ὁσ. Ἀλεξάνδρ.
 - 17 Σ. Ἀνδρονίκου, Ἰουνίας μ.
 - 18 Κ. † Σαμαρεΐτιδος Φωτειν.
 - 19 Δ. Πατρικίου ἐπισκ. Προύσης
 - 20 Τ. Θαλλελαίου μάρτυρος.

Σελήνης τελευταῖον τέταρτ.

- 21 Τ. † Κων/τίνου καὶ Ἑλένης
- 22 Π. Βασιλίσκου μάρτυρος
- 23 Π. Μιχαὴλ ἐπισκ. Συννάδων.
- 24 Σ. Συμεὼν τοῦ ἐν Θανυ. ὄρει
- 25 Κ. † Τυφλοῦ. Γ' εὐθ. κερ. Π.
- 26 Δ. Κάριου ἐκ τῶν 70 ἀποστ.
- 27 Τ. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος
- 28 Τ. Εὐτυχοῦς ἐπ. Μελιτινῆς

Νέα Σελήνη

- 29 Π. † Ἀναλύφως Θεοδ. μ.
- 30 Π. Ἰσαακίου ἡγουμ.
- 31 Σ. Ἐρμείου μάρτυρος

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἡμέραι 30

Ἡμέρα ὥρας 15—νύξ 9

- 1 Κ. † Ἀγίων Πατέρων
 - 2 Δ. Νικηφόρου ἐπ. Κων/λεως
 - 3 Τ. Λουκιλλιανοῦ μάρτυρος
- Σελήνης πρῶτον τέταρτον
- 4 Τ. Μητροφάνους ἀρχιεπισκ.
 - 5 Π. Δωροθέου ἐπισκ. Τύρου
 - 6 Π. Ἰλαρίωνος ἡγουμ. Δαλμάτ.
 - 7 Σ. Κεκοιμημένων
 - 8 Κ. † Πεντηκοστῆς.
 - 9 Δ. † Ἀγίου Πνεύματος.
 - 10 Τ. Ἀλεξάνδρ. καὶ Ἀντωνίνης
 - 11 Τ. Βαρθολομαίου καὶ Βαρναβ.
- Πανσέληνος
- 12 Π. Ὀνουφρίου, Πέτρου
 - 13 Π. Ἀκυλίνης μάρτυρος
 - 14 Σ. Ἐλισσαίου, Μεθοδίου
 - 15 Κ. † Ἀ' Ἀγίων Πάντων
 - 16 Δ. Τύχωνος ἐπ. Ἀμαθοῦντος
 - 17 Τ. Ἰσαύρου, Φήλικος, Μῆλ
 - 18 Τ. Λεοντίου, Ὑπίτου μαρτ.
 - 19 Π. Ἰούδα τοῦ ἀποστόλου

Σελήνης τελευταῖον τέταρτ.

- 20 Π. Μεθοδίου ἐπ. Πατάρων
- 21 Σ. Ἰουλιανῶν μ. τοῦ Ταρσέως
- 22 Κ. † Β' Εὐδ. β. οὐ ἐπισκ.
- 23 Δ. Ἀγρεπίνης μάρτυρος
- 24 Τ. † Γεννησίου Ἰωάν. Πρ.
- 25 Τ. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος
- 26 Π. Δαβίδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκ.

Νέα Σελήνη

- 27 Π. Σαμψών τοῦ Ξενοδόχου
- 28 Σ. Κύρου Ἰωάν. τῶν Ἀναργ.
- 29 Κ. † Πέτρου καὶ Παύλου
- 30 Δ. † Σύν. τῶν 12 Ἀποστ.

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 14—νύξ 10

- 1 | Τ. | Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ
- 2 | Τ. | Κατάθεσις Ζώνης Θεοτ.
- 3 | Π. | Ὑακίνθου μάρτ.
- Σελήνης πρῶτον τέταρτον
- 4 | Π. | Ἀνδρέου Κρήτης, Λουκίας
- 5 | Σ. | Λαμπροῦ καὶ Ἀθανασ.
- 6 | Κ. | † Σισώη ὁσ. Φιλῆμ. ἀπ.
- 7 | Δ. | Κυριακῆς μεγαλομάρτ.
- 8 | Τ. | Προκοπίου μεγαλομάρτ.
- 9 | Τ. | Παγκρατίου ἱερομάρτυρος
- 10 | Π. | Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μ.

Πανσέληνος

- 11 | Π. | Εὐφυσίας μ. Ὀλγας σαπ.
- 12 | Σ. | Πρόκλου, Ἰλαρίου
- 13 | Κ. | † Τῶν Ἀγ. Πατέρων
- 14 | Δ. | Ἀκύλα τοῦ ἀπ., Ἰωσήφ
- 15 | Τ. | Κηρύκου, Ἰουλίτης μαρτ.
- 16 | Τ. | Ἀθηνογένους ἱερομάρτ.
- 17 | Π. | † Μαρίνης μεγαλομάρτ.
- 18 | Π. | Αἰμιλιανοῦ μάρτ.
- 19 | Σ. | Μακρίνης, Δίου ὁσίων

Σελήνης τελευταῖον τέταρτον

- 20 | Κ. | † Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου π
- 21 | Δ. | Συμεῶν τοῦ Σαλοῦ Ἰω. ὁσ.
- 22 | Τ. | Μαγδαλινῆς, Μαρκέλης ὁσ.
- 23 | Τ. | Φακά ἱερ. Ἰεζεκιήλ προφ
- 24 | Π. | Χριστίνης μεγαλομάρτ.
- 25 | Π. | Ἡ κοίμησις ἁγίας Ἀννης

Νέα Σελήνη

- 26 | Σ. | † Παρκευῆς ὁσιομάρτ.
- 27 | Κ. | † Παντελεήμονος
- 28 | Δ. | Προχόρου, Νικάν. Τίμωνος
- 29 | Τ. | Καλλινίκου καὶ Θεοδότῃς
- 30 | Τ. | Σύλλα, Συλλουανοῦ, Ἀνδρ.
- 31 | Π. | Εὐνοκίμου τοῦ Δικαίου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 13—νύξ 11

- 1 | Π. | † Τοῦ τιμίου Σταυροῦ
- Σελήνης πρῶτον τέταρτον
- 2 | Σ. | Ἀνακ. λειψ. πρωτ. Στεφ.
- 3 | Κ. | † Δαλμάτου, Φαύστου
- 4 | Δ. | Ἐν Ἐφεσ. 7 π. Εὐδοκ.
- 5 | Τ. | Εὐσιγνίου μαρτ. Νόννας
- 6 | Τ. | † Μεταμόρφωσις Σωτῆρ
- 7 | Π. | Δομετίου, Ἀστερίου, Θεοδ
- 8 | Π. | Αἰμιλιανοῦ. Κυζίκ, Μύρων
- 9 | Σ. | Ματθία ἀπ., Μαρίας Πατρ.

Πανσέληνος

- 10 | Κ. | † Λαυρεντίου μάρτ.
- 11 | Δ. | Ἀνακομ. λ. ἀγ. Σπυρίδ.
- 12 | Τ. | Φωτίου Ἀνικῆτου μαρτ.
- 13 | Τ. | Μαξίμου ὁμολογ. Εἰρήν.
- 14 | Π. | Μιχαίου προφ.
- 15 | Π. | † Κοίμησις Θεοτόκου
- 16 | Σ. | Αγ. Μανδηλίου, Διομήδ.
- 17 | Κ. | † Φλώρου, Λαύρου μ.

Σελήνης τελευταῖον τέταρτον

- 18 | Δ. | Ανδρέου στρ. Θέκλης
- 19 | Τ. | Σαμουὴλ τοῦ προφ. Φωτ.
- 20 | Τ. | Μύρωνος μάρ., Κυπριανοῦ
- 21 | Π. | Θαυδαίου ἀπ. Βάσσης Ἀγ.
- 22 | Π. | Ἀγαθονίκου μάρτυρος
- 23 | Σ. | † Ἀπόδοσις ἐορτῆς Θεοτ
- 24 | Κ. | † Εὐτυχούς ἱερ. Διονυσ.

Νέα Σελήνη

- 25 | Δ. | Βαρθολομαίου, Μηνᾶ, Τίτου
- 26 | Τ. | Ἀνδριανοῦ, Ναταλίας μ.
- 27 | Τ. | Ποιμενος ὁσίου Φανουρ.
- 28 | Π. | Μωϋσέως αἰθ. Διομήδους
- 29 | Π. | Ἀνατομῇ τιμίας κεφ. Πε
- 30 | Σ. | Ἀλεξάνδρου ἐ. Κων)λεως
- 31 | Κ. | † Κατάθεσ. τιμ. Ζών. Θ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμέραι 30

Ἡμέρα ὥρας 12—νύξ 12

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 1 Δ. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου Συμ.
- 2 Τ. Μάμαντος μ.
- 3 Τ. Ἀνθίου Νικομηδείας
- 4 Η. Βαβύλα Ἀντ. Μωϋσέως
- 5 Π. Ζαχαρίου τοῦ προφ.
- 6 Σ. Ἐν Κολοσσαῖς θαῦμα Μ.
- 7 Κ. + Πρὸ τῆς Ὑψώσεως.
- 8 Δ. + Τὸ Γεννέσιον Θεοτ.

Πανσέληνος

- 9 Τ. + Ἰωακείμ καὶ Ἄννης
- 10 Τ. Μηνιδῶρ. Μητρ. Νυμφοδ.
- 11 Π. Θεοδώρος ὁσίας
- 12 Π. Αὐτονόμου μάρτυρος
- 13 Σ. Κορινθίου
- 14 Κ. + Ὑψώσις τιμ. Σταυροῦ
- 15 Δ. Νικήτα μάρτυρος

Σελήνης τελευταῖον τέταρτ.

- 16 Τ. Εὐφύμιος μεγαλομάρτ.
- 17 Τ. Σοφίης, Πίστ. Ἀγαπ. Ἐλ.
- 18 Π. Εὐμενίου ἐπ. Γορτύνης
- 19 Π. Γροφίμου, Σαββατίου
- 20 Σ. Εὐσταθίου μεγαλομ.
- 21 Κ. + Μετὰ Ὑψωσιν. Κοδο.
- 22 Δ. Φωκά ἱερομάρτυρος

Νέα Σελήνη

- 23 Τ. + Σύλληψις τιμ. Προδρ.
 - 24 Γ. Θέκλης μεγ. Παναγ. Μυρτ.
 - 25 Π. Εὐπροσθύνης ὁσ.
 - 26 Η. + Μεταστ. Ἰωάν. Θεολ.
 - 27 Σ. Καλλιστράτου μάρτ.
 - 28 Κ. + Λευκά, Χαρίτωνος ὁμ.
 - 29 Δ. Κυριακοῦ τοῦ αναχωρηοῦ
- Σελήνης πρῶτον τέταρτον
- 30 Τ. Γρηγορίου τοῦ Φωτιστοῦ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 11—νύξ 13

- 1 Τ. Ἀνανίου ἀποστ.
- 2 Π. Κυριακοῦ ἱερομάρτ.
- 3 Π. Διονυσίου Ἀρεοπ. ἐπ. Αθ.
- 4 Σ. Ἱεροθέου ἐπ. Ἀθηνῶν
- 5 Κ. + Β' Λευκά. Χαριτίνης
- 6 Δ. Θωμᾶ τοῦ ἀποστόλου
- 7 Τ. Σεργίου, Πολυχρονίου

Πανσέληνος

- 8 Τ. Πελαγίας Παρθενομάρτ.
- 9 Π. Ἰακώβου Ἀλφαίου ἀπ.
- 10 Π. Εὐλαμπίου, Εὐλαμπίας μ.
- 11 Σ. Φιλίππου ἀποστ.
- 12 Κ. + Γ' Λευκά.
- 13 Δ. Κάρι., Παύλου.
- 14 Τ. Γερβασίου, Ναζαρίου Κοσ.
- 15 Τ. Λουκιανοῦ ὁσιομάρτ.

Σελήνης τελευταῖον τέταρτ.

- 16 Π. Λογγίνου ἑκατοντάρ.
- 17 Π. Ἀνδρέου τοῦ ἐν τῇ Κρίσ.
- 18 Σ. Λονκά ἀπ. Εὐαγγελιστ.
- 19 Κ. + Δ' Ἀγ. Πατέρων
- 20 Δ. Ἀρτεμίου, Γερασίμου
- 21 Γ. Παρίωνος, Θεοδοῦς

Νέα Σελήνη

- 22 Τ. Ἀβελίου ἱερομάρτ.
- 23 Π. Ἰακώβου ἀπ. τοῦ Ἀδελφ.
- 24 Π. Ἀρεθᾶ μ. Σεβαστιανῆς
- 25 Σ. Μαρκανοῦ μάρτυρος
- 26 Κ. + Δημ. τοῦ Μυροβλήτ.
- 27 Δ. Νέστορος μάρτυρος
- 28 Τ. Τερεντίου, Νεονίλλης μάρτ.
- 29 Τ. Ἀναστασ. ὁσιομάρτ.

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 30 Π. Ζηνοβίου, Ζηνοβίας, Κλεῶν
- 31 Π. Σάχως, Ἀπελλίου Ναρ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμέραι 30

Ἡμέρα ὥρας 10—νύξ 14

- 1 Σ. Κοσμά και Δαμιανού
- 2 Κ. † Ε' Λουκά.
- 3 Δ. Ἀκεφιαῖ, Ἰωσηφ μαρτ.
- 4 Τ. Ἰωαννίκου ὁσ. Νικάνδρ.
- 5 Τ. Γαλακτίωνος, Ἐπιστήμης
- 6 Π. Παύλου Κων)λεως ὁμολ.

Πανσέληνος

- 7 Π. Πτωχού Λαζάρου ὁσ.
- 8 Σ. † Τῶν Ταξιάρχων
- 9 Κ. † Η' Λουκά.
- 10 Δ. Ὀλυμπά, Σωμπάτρου
- 11 Τ. Μηνά, Β. κτωρος Βικεντίου
- 12 Γ. Ἰωάννου Ἐλεήμονος
- 13 Π. † Ἰωάννου τοῦ Χρυσ.

Σελήνης τελευταῖον τέταρτον

- 14 Π. Γ. Φιλίππου ἀποστ.
- 15 Σ. Γουρία μ.
- 16 Κ. † Θ' Λουκά, Ματθ. Εὐαγ
- 17 Δ. Γεηγορίου Νεοκισαρ
- 18 Τ. Πλάτωνος και Ρωμυλοῦ μ.
- 19 Τ. Ἀβδίου προφ. Βαβλαάμ
- 20 Π. Πράκλου, Γεηγορίου

Νέα Σελήνη

- 21 Π. † Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκ.
- 22 Σ. Φιλήμονος ἀπ.
- 23 Κ. † ΙΓ' Λουκά.
- 24 Δ. Κλήμεντος, Ἐρμολόγου
- 25 Τ. † Αἰκατερίνης μεγ.
- 26 Τ. Στυλιανοῦ Παφλαγ. ὁσ.
- 27 Π. Ἰακώβου μάρτυρος
- 28 Π. Στεφάνου ὁμολογ.

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 29 Σ. Παραμόνου, Φιλομένου μ.
- 30 Κ. † Ἀνδρέου Πρωτοκλήτ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμέραι 31

Ἡμέρα ὥρας 9—νύξ 15

- 1 Δ. Ναούμ τοῦ προφήτου
- 2 Τ. Ἀββακούμ τοῦ προφήτου
- 3 Τ. Σοφονίου πρ. Θεοδουλ.
- 4 Π. † Βαρβάρας μεγαλομ.
- 5 Π. † Σάββα ἡγιασ.
- 6 Σ. † Νικολ. ἐπ. Μύρων θ.

Πανσέληνος

- 7 Κ. † Γ' Λουκά.
- 8 Δ. Σωσθένους, Σωφρονίου
- 9 Τ. Ὑπὸ ἀγ. Ἀννης σὺλ. Θ.
- 10 Τ. Μηνά, Ἐρμολόγου
- 11 Π. Δανιήλ Στυλίου, Αἰμιλ.
- 12 Π. † Σπυρίδωνος θαυματ.

Σελήνης τελευταῖον τέταρτον

- 13 Σ. Εὐστατίου, Ὁρέστου
- 14 Κ. † ΙΑ' Λουκά. Προπατ.
- 15 Δ. † Ἐλευθερίου ἱερομάρτ.
- 16 Τ. Μοδέστου ἱερομάρτ.
- 17 Τ. † Δανιήλ προφ. καὶ 3 π
- 18 Π. Σεβαστιανού
- 19 Π. Βονιφατίου μ. Ἀγγαῖας
- 20 Σ. Ἰγνατίου Θεοφύρου

Νέα Σελήνη

- 21 Κ. Πρὸ Χρ. Γεννήσεως
- 22 Δ. † Ἀν. Φαρμακολυτρίας
- 23 Τ. Τῶν ἀγ. Ὁ μαρτ.
- 24 Τ. Εὐγενίας μάστ.
- 25 Π. † ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
- 26 Π. † Σύναξις τῆς Θεοτόκ.
- 27 Σ. † Στεφάνου πρωτομάρ.
- 28 Κ. † Μετὰ Χριστ. Γενν.

Σελήνης πρῶτον τέταρτον

- 29 Δ. Τῶν ἀγ. Ἰδ' χιλ. Νηπίων
- 30 Τ. Ἀνυσίας μάρτ. Γεδεών
- 31 Τ. Μελάνης ὁσ. Ζωτικῶ

ΑΡΓΟΣ

Ἀκόμῃ σέ' ὄνόμά σου τρέμει, ἀκόμῃ
τοῦ Λκάμαντρον τὸ δεῖο σποιχειδὸ, Πατρίδα
κι' ἐμωρὸς στοῦ Ὀρέστη ἀκόμῃ τὴν λεῳίδα
τῆς τραγωδίας ὀρθὴν σπειέται ἡ Κόμῃ

Τοῦ ροιζικοῦ σου δόξα ὡς ῥέφα οἱ δρόμοι
καὶ τὸ ῥοιο σου νικάει τὴν καταιγίδα,
κι' εὐτυχισμένο, ὡς ῥάει, γεμάτο ἐλπίδα,
τὸ κυβερνοῦν τοῦ Ὀμήρου οἱ στίχοι—οἱ Νόμοι.

Χαρά μου, σοῦ τὰ χτύπησε ὁ δικός σου
ἄερας, πρῶτη αὐγὴ, τὰ βλέφαρά μου!
Χαρά μου, σοῦ σὺ κῦκλο τοῦ φωτός σου

μὲ δένει σᾶν εὐχὴν καὶ σᾶν κατάρρα,
ἀπὸ τὸ χῶμα ἀνεβατὴν στὰ κόκκαλά μου
προγονικὴ ἢ ἀτρεϊδικὴ λαχτάρα!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΦΝΗΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Τὸ Ἄργος ηὐτύχησε ν' ἀποτελέσῃ τὴν πρώτην πνευματικὴν ἐστία τοῦ ἀγωνιζομένου ἀκόμη ἔθνους κατὰ τὸ 1821.

Ἐν Ἄργει ιδρύθη τὸ πρῶτον ἐκπαιδευτήριον εἰς τὰς 22 Δεκεμβρίου 1824. Τὸ ἱστορικὸν δὲ τῆς ιδρύσεώς του ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἡ ἐν Ἀστρεὶ ἐθνικὴ συνέλευσις τὸν Ἰούλιον τοῦ 1824 ἀνέθεσεν εἰς τὴν ἀποτελεσθεῖσαν πρώτην ἐκπαιδευτικὴν ἐπιτροπὴν τῆς συγκροτουμένης ἐκ τῶν ἐρειπίων Ἑλληνικῆς Πολιτείας νὰ μελετήσῃ καὶ συντάξῃ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα τοῦ νεοῦ κράτους.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνισταμένη ἀπὸ τοὺς Ἀνθιμον Γαζῆν, Πανοῦτσον Νοταρᾶν, Μ. Κάδδαν, Σ. Τρικούπην καὶ Κ. Λιβέριον συνέταξε τὸ σχέδιον διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπρότεινε τὴν ἴδρυσιν τριῶν εἰδῶν σχολείων, τὸ πρῶτον εἶδος ἀπετέλουν τὰ σχολεῖα ἀλληλοδιδακτικῆς ὡς ὠνομάσθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τὰ ὁποῖα οἱ μαθηταὶ θὰ ἐδιδάσκοντο τὴν ἀπλὴν γραμμικὴν καὶ ἀνάγνωσιν καὶ τὰς τέσσαρας πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς. Τὸ δεύτερον εἶδος ἦσαν τὰ Λύκεια, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐδιδάσκοντο τὴν γραμμικὴν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης, τὴν Λατινικὴν, τὴν Γαλλικὴν, καὶ τὰ στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν. Τρίτον δὲ εἶδος ἦτο τὸ Πανεπιστήμιον μετὰ τέσσαρας ἑδρας τῆς Θεολογίας, τῆς Φιλοσοφίας, Νομικῆς καὶ Ἰατρικῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀνωτέρου σχεδίου ἐπρότεινε συγχρόνως τὴν ἴδρυσιν τοῦ πρώτου σχολείου ἀλληλοδιδακτικῆς εἰς τὸ Ἄργος διὰ τοὺς ἑξῆς τρεῖς λόγους. Πρῶτον διότι ἦτο μὲν τῶν σημαντικωτέρων πόλεων καὶ ὁ ὁμαλὸς τοῦ ἀγωνιζομένου ἔθνους· δεύτερον διότι ἐθεωρεῖτο τόπος ὑγιεινὸς μετὰ κλίμα ξηρὸν καὶ τρίτον διότι ἐν Ἀργεὶ ὑπῆρχεν οἶκημα εὐρύχωρον πληροῦς ὅλας τὰς ἀνάγκας ἐνὸς διδακτηρίου.

Τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐδέχθη καὶ ἐκύρωσεν ἡ ἐν Ἀστρεὶ ἐθνοσυνέλευσις καὶ τὴν 22 Δεκεμβρίου τοῦ 1824 ἐξέδωκε τὸ σχετικὸν βουλευτικὸν θέσπισμα τὸ ὁποῖον αὐτολεξεῖ παραθέτομεν ὡς ἑγγραφοῦ ὑφίστη· σπουδαιότ. τος διὰ τὸ Ἄργος.

Βουλευτικὸν Συνέδριον

Τῇ 22ᾳ Δεκεμβρίου

Προεδρεύοντος τοῦ κυρίου Πανοῦτσου Νοταρᾶ ἐκινήθη τὸ περὶ α

στάσεως τοῦ ἐν Ἀργεὶ σχολείου κοινῇ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει τῇ Συνελεύσεως ὅθεν ἐστάλη Πρωτοβούλευμα εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν μετὰ τοῦ Θεσπίσματος τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπὶ λέξεως οὕτως.

Προσωρ. διοικ. τῆς Ἑλλάδος

Ἐπειδὴ ἡ ἐν Ἀστρεὶ συγκροτηθεῖσα Ἐθνικὴ συνέλευσις γνωρίζουσα καλῶς ὅτι διὰ τῆς παιδείας αὐξάνουσιν, εὐτυχοῦσιν, ἐνδυναμούνται καὶ στερεοῦνται τὰ Ἕθνη, ἐνομοθέτησεν εἰς τὸν Ὀργανικὸν Νόμον §λς'. ὅτι ἡ δημόσιος ἐκπαίδευσις εἶναι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Βουλευτικοῦ Σώματος καὶ §πς'. ὅτι συστηματικῶς νὰ ὀργανισθῇ ἡ ἐκπαίδευσις τῆς νεολαίας ἀπὸ τὴν Διοίκησιν.

Τὸ Βουλευτικὸν ἔθεσπίσατο

Α'. Εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἀργους νὰ συστηθῇ σχολεῖον κέντρικόν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας εἰς τὸ ὁποῖον νὰ παρασχεθῶσι διάφορα εἶδη μαθήσεως.

Β'. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὸν Θεσπισμα.

Γ'. Τὸ παρὸν Θεσπισμα νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου καὶ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὸν κώδικα τῶν Θεσπισμάτων.

Τῇ 22 Δεκεμβρίου 1824 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Μρόεδρος ΠΑΝΟΥΤΣΟΣ ΝΟΤΑΡΑΣ

Ὁ Β'. Γραμ. ΑΝΔ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ λειτουργία τοῦ ἱδρυθέντος σχολείου ἤρξατο ἀμέσως, ἐπιστάται ὡρίσθησαν ὁ ἡγούμενος τῆς Παναγίας τῆς Κατακεκρυμμένης (Πορτοκαλούσας) Παρθένιος καὶ ὁ Βουλευτὴς Μ. Κάβδας, ἑφορος ὁ Λόγιος Γρηγόριος Κωνσταντᾶς ἀνὴρ ἐνάρετος καὶ μὲ κρίσιν βαθεῖαν καὶ διδάσκαλος, ὁ Δημήτριος Πλανατίτης μὲ ζῆλον θερμὸν καὶ μόρφωσιν εὐρεῖαν. Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀνῆλθον εἰς 150 συρρεύσαντες ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ πρῶτον δίπλωμα ἐδόθη εἰς τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου 1825 ἤτοι μὲ τὰ ἑναμίου περίπου μῆνα ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ σχολείου! εἰς τὸν Ἰωάννα Κατριν, ὁ ὁποῖος περιζήτητος ἐκλήθη ἀπὸ πολλὰς πόλεις τῆς Ἑλευθέρας πολιτείας νὰ συστήσῃ ὅμοια διδασκῆρια προτιμήσας ἐξ ὅλων τὴν Ἀνδρον. Καὶ τοιοῦτοτροπῶς ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἀργους ἡ ὁποία ἔσουρεν πίσω τῆς τρισχιλιετῆ ἱστορίαν μετελαμπαδεύθησαν! τὰ πρῶτα φῶτα τῆς παιδείας εἰς Ἀνδρον ἀποτελέσαντος τρόπον τινὰ τοῦ δευτέρου τούτου διδασκῆριου εἰς τὸ κέντρον τοῦ Αἰγαίου τὸν φάρον τῆς ἐλπίδος πρὸς τὰς ἀντικρὺ, κύκλῳ, ἀκτὰς τῆς δούλης Ἑλλάδος.

ΠΕΘΑΙΝΟΝΤΑΣ

Ἐκοτάδι γύρω μου ὡχητό. Χτυπάει μονότονα ἡ βροχὴ
 Ἐπὶ ῥαρισμένο τζάμι
 Μιὰ μεταjouδα διαστικὰ φτεροκοπάει σὰ μιὰ ψυχὴ
 Ἐπὶ τὴν Κόραση, ποῦ δέρνηται κι' ἔξω ζητάει νὰ δράμει
 Μεσ' σπὴν θρημμένη μου καρδιὰ βαθεῖα κι' ἀγιάτρεσσι ὡχητῇ
 Τὸ κρῦο καὶ τὸ σκοτάδι·
 Κι ὅμως σὰν κᾶτι νὰ μοῦ λέει ὡς φτάνει σύντομα μι' αὐγὴ
 Ποῦ δάχει λέσια, δάχει φῶς καὶ τοῦ δὲ δάχει βράδυ.
 «Μαῖστράλιω» Σπύρος Παναγιωτόπουλος

ΣΤΥΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΡΟΥ

ΤΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ

(Σχέδιον διαρρυθμίσεως)

Νὰ κι' ἓνα νέο σχέδιο εὐρὺ, πλατὺ, μεγάλο
 ποῦ νὰ μὴν ἔχη ὁμοιοί·
 Εἰς ἀστυνόμος νὰ φρουρῇ τὸ ἓνα πεζοδρομῖο
 κι' εἰς χωροφύλαξ τὸ ἄλλο!

Κι' ἂν εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ πόλεως ἀτακτῇ,
 ἢ δράσις πάλιν τῶν φρουρῶν νὰ εἶναι ἀρμονικὴ
 τὸν ἥμισυ ὁ πόλισμαν σὸ Τμήμα νὰ δδηγῇ
 κι' ὁ χωροφύλαξ τὸν λοιπὸν σπὴν χωροφυλακῇ!

Δελῆς

πάλι δὲν περνοῦσε ποτὲ μπρὸς ἀπ' τὸ σπίτι τῆς Χρυσῆς, μὴν τύ-
χη καὶ τὰ μάτια της πέσουν σ' αὐτὸ τὸ χαμένο κορμὶ, τὸ πουλη-
μένο σιδὸν Ἀγαρηνό.

Μιὰ μέρα ὁμῶς πρωτὶ—πρωτὶ πηγαίνοντας στὴν Ἐκκλησίαν τὴν
εἶδε ξαφνικὰ ἀντίκρυ της τὴν Χρυσὴν νὰ κατεβαίνει τὸν κατήφορο.
Τὰ χεῖλη τῆς γρηᾶς ἄρχισαν νὰ τρέμουν καὶ τὸ κεφάλι τοῦ βαστοῦσε
ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια της. Μὰ κι' ἡ Χρυσὴ πάγωσε σὰν εἶδε τὴ
θεοῦ της. Ἔκανε νὰ τραβηχτῇ, νὰ φύγῃ νὰ κρυφτῇ, νὰ χαθῇ ἀπὸ
τὸ πρόσωπό της. Ἦταν ἀργὰ ὁμῶς. Τὰ γόνατά της παραλυμένα
δὲν τὴ βοηθοῦσαν. Ἡ θεοῦ γύρισε καὶ τὴν κοίταξε ἀπὸ πάνω ὡς
κάτω καὶ φαίνεται νὰ εἶδε κάτι ποῦ τὴ γέμισε φρίκη, γιατί ἀνα-
στέναξε βαθειὰ καὶ μουρμούρισε:

«Καὶ Τοῦρκος σιτὴ γεννὰ μας». Ἔλα Χριστὲ καὶ Παναγιὰ!

Καὶ ἡ γρηὰ, καταμεσῆς τοῦ δρόμου ἔκανε τὸ σταυρὸ της γιὰ νὰ
ξορκίσῃ τὸ κακὸ.

Πέρασαν κάμποσοι μῆνες.

Ἐνα βράδυ καλοκαιρινό, ὁ Τοῦρκος καὶ ἡ Χρυσὴ καθισμένοι
στὴν τραπεζαρία τοὺς ἄκουσαν νὰ χτυπᾷ ἡ ἐξώπορτα.

—Ποιὰς νᾶναι τέτοια ὦρα;

Ἀνοίξτε, εἶπε μιὰ τρεμουλιαστὴ φωνὴ καὶ ἡ θεοῦ—Μανιώ μὲ
τὰ καλά της ῥοῦχα καὶ τὸ μαῦρο ταντελένιο νηῆς φακιόλι, παρου-
σιάσθηκε στὴν πόρτα.

Ἡ Χρυσὴ πάγωσε. Ἦταν τόσο ἀνέλπιστος αὐτὸς ὁ ἐρχομὸς!

—Μπούγιουρουν! Ὁρίστε! τῆς εἶπε ὁ Μπέης καὶ τῆς πρόσφε-
ρε τὴν καρτέκλα του. Χρυσούλα, δὲ δίνεις ἓνα ποιτηράκι τῆς θεοῦ
σου νὰ πιοῦμε ἓνα ρακὶ μαζὺ.

Ἡ Κυρὰ—Μανιώ κάθησε.

—Ἡρῶτα νὰ ἰδῶ τί γίνεστε, εἶπε φυσικῶτατα, σὰν νὰ μὴν
ὑπῆρχε τίποτε μεταξὺ των.

Ἡ Χρυσὴ σὰ νὰ πῆρε λιγάνι θάρρος κι' ἄρχισε νὰ μπαινοβγαί-
νῃ γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ τραπέζι.

—Φάγε, θεοῦ, αὐτὸν τὸν μεζέ! Τὸν ἔκανε ἡ Χρυσούλα μὲ τὰ
χέρια της.

Μὰ ἡ θεοῦ δὲν εἶχε ὄρεξη, Τὸ μάτι της δὲ ξεκολλοῦσε ἀπὸ τὴν
ἀνεσιὰ της, Τὴν κοίταξε προσεκτικὰ σὰ νὰ ἤθελε μὲ τὴ ματιὰ νὰ
καταλάβῃ διὸ ἡ γλῶσσα της δὲν μποροῦσε νὰ ῥωτήσῃ.

—Βλέπεις, θεοῦ, πῶς ὠμόρφαινε ἡ Χρυσὴ; εἶπε ὁ Τοῦρκος
ποῦ παρακολοῦθησε τὸ βλέμμα της.

Μάσααλλὰ!

—Ναί, ὠμόρφαινε...εἶπε ἡ θεὸν—Μανιώ, ἡ μαμμή.

Καὶ πάχαινε... πρόσθεσε σὲ λιγάκι μὲ φωνὴ ποῦ δὲν ἤξερες ἂν ἔτρεμε ἀπὸ γέλοιο ἢ ἀπὸ πνιγμένο λυγμὸ.

Καὶ πραγματικῶς ἡ Χρυσὴ μὲ τὰ ἄσπρα γυμνά της μπράτσα, τὸ χυτὸ λαιμὸ καὶ τὸ τριανταφυλλί της πρόσωπο, ἦταν ἀληθινὰ ὠμορφη.

—Ἰνσαλλάχ, τὸ παιδί μας νὰ μοιάξῃ στὴν ὠμορφιὰ τῆς μάννας του. εἶπε ὁ Τούρκος.

Ἡ θεὸν—Μανιώ ξαναπῆγε κάμποσες φορὲς στὸ σπῖτι τοῦ Μπέη καὶ τὸ πολύπειρό της μάτι παρακαλουθοῦσε τῇ Χρυσῇ, ποῦ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα βάραινε.

—Εἶναι στὶς ὥρες της, μουρμούρισε κάποια βραδυὰ, μόλις τὴν ἀντίκρισε.

Καὶ δὲ γελάστηκε. Τὴν ἄλλη νύχτα, κατὰ τὰ μεσάνυχτα τὴν ξύπνησε δυνατὸ χτύπημα στὴν πόρτα.

—Γρέχα, Κυρὰ—Μανιώ, τὴν ἔπιασαν πόνοι τῇ Χρυσῇ.

Ντύθηκε βιαστικὰ κι' ἔτρεξε στὸ σπῖτι τῆς ἀνεψιᾶς της.

Σύγχυση, φωνές, πᾶνε κι' ἔλα.

—Τὶ κάνετε ἔτσι; εἶπε. Μὴ μπαينوβγαίνετε καὶ τὴ ζαλίζετε. Ἀφήστε ἐμένα μαζί της. Ξέρω τὴ δουλειὰ μου. Ἀνασήκωσε τὰ μονίκια της, πῆρε τὴν τσάντα της, μπῆκε στὴν κάμαρα καὶ σφάληξε τὴν πόρτα.

Ἐξω στὴ σάλα ὁ Τεφὴκ—Μπέης περπατοῦσε νευρικὰ. Μέσα ἀπὸ τὴ κλειστὴ κάμαρα ἔρχονταν οἱ φωνές τῆς Χρυσῆς, ὀλοένα πιδ συχνές καὶ δυνατώτερες.

—Ἀλλάχ! Ἀλλάχ! ἔλεγε ὁ Τοῦρκος.

Ξαφνικὰ ἀκούσθηκε μιὰ ἄγρια κραυγὴ τῆς Χρυσῆς σὰ νὰ τῆς σχίζονταν τὰ σωθικά καὶ σ' ἓνα λεπτὸ μιὰν ἄλλη ἀδύνατη φωνίτσα, τὸ πρῶτο κλάμα τοῦ νεογέννητου. Μὰ ἡ φωνίτσα κόπηκε ἀπότομα. Πνίγηκε, θαρρεῖς, στὸ λάρυγγά του σὰ νὰ τοῦ ἔσφιξε· κάποιο σιδερένιο χέρι τὸ λαιμὸ.

Ἡ πόρτα ἀνοιξε διάπλατη κι' ἡ μαύρη σκιά τῆς γρηᾶς παρουσιάσθηκε.

—Πέρασε, Μπέη, νὰ καμαρώσῃς τὸ γιό σου.

Κι' ἐνῶ ὁ Τοῦρκος ἔτρεχε στὴν κάμαρα τῆς Χρυσῆς, ἡ θεὸν Μανιώ, πολίτισσα Φραγκογιαννοῦ, ἴσως τινὴν κι' ἀτάραχη κατέβασε ὡς τὰ φρύδια τὸ μαῦρο της Φακιόλι κι' ὥρμησε ἔξω στὸ σκοτάδι.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Σὲ ἓνα σπίτι Ἀργεῖτικο διεδραματίζοντο καθημερινῶς σκηνές μετὰ τοῦ ἀντρογύνου γιὰ τῆς ἀτέλειωτες κρασοκατανύξεις τοῦ σκεύους. Ματαίως ἡ γυναῖκα προσπαθοῦσε νὰ διορθώσῃ τὸν ἄντρα, ἀλλὰ ματαίως κι' ἐκεῖνος, ἐλιχειροῦσε νὰ τὴν πείσῃ πῶς ἦταν ἀπὸ θεοῦ νὰ πίνουν οἱ Ἀργεῖτες κρασί· ὥς ὅτου ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ τῆς τῷ ἀπέδειξε.

Ξομάχοι κι' οἱ δύο τους εἶχαν βγῇ ἓνα πρωτὶ στὴ δουλειά του. Ἐνῶ λοιπὸν ἡσχολοῦντο, ἓνα καραβάνι ἀπὸ Καστρίτες, ποῦ ἐπῆγαιναν στὸ Ἄργος νὰ πουλήσουν κρασί μετὰ τὰ τουλούμια ἐπέρασαν ἀπὸ κοντὰ τοὺς καὶ τοὺς ἐξήτησάν νερό.

—Νὰ πᾶτε τὴ τσότρα ποῦ κρέμεται καὶ κάτω στὸ δέντρο καὶ πῖνε τοὺς εἶπε ὁ Ἀργεῖτης καὶ ἐξηκολούθησε τὴ δουλειά του.

Οἱ Καστρίτες ἀφοῦ ἦπιαν νερὸ ἀπὸ ὑποχρέωσι ἐγέμισαν τὴν τσότρα κρασί τὴν ἐκρέμασαν στὸ δέντρο κι' ἔφυγαν.

Τὸ μετῃμέρι ποῦ ἐκάλεσε τὸ ἀντρογύνον νὰ φάῃ, πῆρε ὁ ἄντρας τὴ τσότρα νὰ πῇ νερὸ μὰ ἀντὶ γιὰ νερὸ μὲ ἔκπληξι ἔπινε κρασί! Ἐίδε καὶ τῆς γυναίκας του νὰ δοκιμάσῃ καὶ εἶδε κι' αὐτὴ κι' ἐρεβαίωσε μὲ πειρὸ μεγάλο ξαφνικὸ πῶς τὸ νερὸ εἶχε γίνῃ κρασί! Τότε ὁ ἄντρας ἡδύευναι καὶ νὰ λύσῃ τὴν αἰωνία διαφορὰ μὲ τὴ γυναῖκα του. — Δὲ στᾶλε γὰρ γυναῖκα πῶς εἶναι ἀπὸ θεοῦ ἐμεῖς οἱ Ἀργεῖτες νὰ πίνουμε κρασί.

Ὁ μακαρίτης ὁ Σωτηράκης ὁ Δανόπουλος πολιτευτὴς Ἄργους εἶχε πᾶν πολλὰ χουνέφια μὲ τὴν πολιτικὴν. Μιὰ φορὰ ἐπλήρωσε δύο ψευδοφόρους γιὰ νὰ τὸν ψηφίσουν. Ἐκεῖνοι ἐπῆραν τῆς εἰκοσι δραχμῶν ἐπῆγαν στὴν τάβερνα κι' ἐγίναν σταφίδα ἀπὸ τὸ μεθύσι. Σὲ λίγη ὥρὰ τοὺς συναντᾷ πάλι ὁ Δανόπουλος καὶ τοὺς ρωτᾷ ἂν ἐψηφίσαν. — Ὁ κύριε Σωτηράκη μου, τοῦ λέει ὁ νηφαλιώτερος, ἦταν ἓνας παληοχωρὸς φύλικας στὴν πόλιν καὶ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὴν παρεξήγησι δὲν ἐψηφίσαμε. Ἀλλὰ δὲν περᾶζει ψηφίζουμε αὐριο!

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Ὁ θάνατος δὲν πρέπει νὰ μᾶς τρομάξῃ γιὰτὶ ἂν εἶναι κατὶ καλὸ θὰ μᾶς εὐεργετήσῃ ἂν δὲ κατὶ κακὸ δὲν ἔχουν καμμιά σημασία τὰ λίγα χρόνια τῆς ζωῆς ἀπέναντι τῆς αἰωνιότητος ποῦ θὰ ὑφίσταμεθα κακὸ αὐτὸ.

ΕΙΣ ΑΕΙΘΑΛΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΝ

Οἱ χάρες, σὰν γεννήθηκε
ἐκεῖνο τὸν παλινδ καὶρὸν
σκορwaίσανε στὴν κούνια του
τὰ διαλεχτά τους δῶρα
Ἀπὸ τοῦ Ὀλύμῳου τὶς κορφές
ἤνωσε τ' ἀθάνατο νερὸν,
γὰρ αὐτὸ καὶ στέκει ἀκούνητος
Χρόνια καὶ χρόνια τῶρα

*
* *

Τριανταφυλλένιος, δροσερὸς,
μὲ κέφι πάντα χαρωπὸν
καρδία σοῦ ἔκανε ὁ ἔρωτας
ὁ παλινδ τρωωντῆρι.
Ποτὲ γὰρ ρίξῃ τ' ἄρματα
δὲν ἔχει, φαίνεται, σκοπὸν
Καὶ τὶς ὥραιες, σὰν τὸ κρασί
αὐτὸ αἶνει στὸ ποτήρι...

"ΔΑΝΑΪΣ"

ΔΗΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΕΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΝ ΔΙΚΗΓΟΡΟΝ

Σὲ διώχνουν οἱ ἠθοποιὲς σ' ἄρνοῦνται οἱ δασκάλεις
Καὶ οἱ μπεμπέκες π' ἀγαπᾶς σοῦ πέφτουνε μεγάλες!
Ἀπ' τὸ δικό σου λεξικό βγάλε τὴ λέξι ἔρωτος
Καὶ πάρε τὴν ἀπόφασιν πῶς εἶσαι πλέον γέρος.

Η ΑΠΟΚΡΗΣ

Σ' ἐποχή ποῦ ἡ φυγή μας σύρεται δούλη πίσω ἀπὸ τὸ ἄρμα ξενικῆς νοστορίας καὶ τὰ ἑλληνικὰ ἔθιμα μαραίνονται ἓνα, ἓνα καὶ ἀπὸ τὸν καυστικὸν ἥλιο τῆς Δύσεως. Σ' ἐποχή, ποῦ τὸ βουρμελιώτῃ τραγουδοὶ οὐβύνει στὴν ἀποπνευκτικὴ θαρυδῶδη ἀτμόσφαιρα τῶν ἡμερῶν Τζαζ—Μπάντ ἀγρίων, καὶ ὁ γραφικὸς καλαματιανὸς ἀποτελεῖ ἀναχρονισμόν, ἀστειὸν στοὺς εὐρωπαϊκοὺς πιθηκισμοὺς. ἡ διατήρησις ἐλληνικοῦ ἐθίμου ἀποτελεῖ ἐθνικὸν φαινόμενον παρήγορον ἀποδεικνύει τὴν ἀκατάβλητὴν δύναμι τῆς ἑλληνικῆς φυγῆς. Τὸ Ἄρμα πορεῖ ὑπερήφανον νὰ καυχᾶται, ὅτι στὴ δίνη αὐτῇ τῶν ξενικῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς εὐτυχῆς κιβωτὸς ποῦ ἐτέσωσε πολῦτιμον μέρος ἀπὸ τὴν κληρονομίαν τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους.—Οἱ γραφικοὶ γάμοι τὴν περιφορὰ τῶν προικῶν, τὰ βαπτίσια μὲ τὰ ἀμοιβαῖα πλούσια δῶκα καὶ κηδεῖς μὲ τῆς νυχτερινῆς παρτιγοριῆς, τὸ Πάσχα μὲ τὸ ἀρνὶ τοῦ γλάς καὶ τὸ τρίήμερον γλέντι καὶ τόσα ἄλλα ἔθιμα διατηροῦνται θρησκευτικῇ πίστι. Μέσα σ' ὅλα δεῖ ξεχωριστὰ ἡ ἀπόκριες. Μετὰ τὴν πεντημέραν τοῦ τριωδίου τὸ πάτριον ντασύλι σκοινισμένο καὶ ἄφωνον καὶ κοπνισμένο τοῖχο τινάζεται ἀπὸ τὴν νάρκη του καὶ ἀρχίζει τὴν πρὸς τὴν οὐδεΐαν του. Ἀπὸ τὰ στενοσοκάκια τοῦ Καρθασαῤ καὶ τὰ χαμόσυτα καὶ τὰ Πευρυῶν ξεκίναει γιὰ τὴν ἀποστολὴν του καὶ ἀκούραστος δὲ σταματοῦναι περὶ καμμιὰ νύκτα, μέχρις ὅτου τὰ χαράματα τῆς Καθαρᾶς τῆς παραδώσουν στὴν ἡδονικὴ ἀγκαλιὰ τοῦ ὕπνου τοῦς Βάχχους ἀποκρηῖς!

Νταμπ—Ντούμπ—Ντάμπ—Ντούμπ—Ντάμπ—Ντούμπ.....ἀπὸ τρεσάκια τοῦ Ξεριᾶ καὶ τῆς ἀνηφοριῆς τῆς Ἀρδανιτιᾶς! Κι' ὅπου περὶ νάνει τὸ θᾶμμα τοῦ! Σὲ κάθε πλατεῖα, σὲ κάθε σταυροδρόμι καὶ κάθε γειῶνα ἀνοίγει καὶ ἓνας χορὸς. Ἡ μοδιτρούλα μὲ τῆς ἀφείας καὶ τὰ τσαχπίνικα ματάκια καὶ ἡ ξεμάχα μὲ τὸ σφιγχοδεμένο κορμὶ σὲ τὸ γαργαλιστικὸν κέρπασμα τοῦ θύμῳ ἀψήσουν καὶ μηχανὴ καὶ ἄργον καὶ σπύτι καὶ θά πιάσουν σὲ χορὸν. Νταμπ—Ντούμπ—Ντάμπ—Ντούμπ—Ντα τὸ ντασολι καὶ ἡ λυγρὴ κορμοστασιὶ τραβάει καμαρωτὴ σὰν πέδιλον τὸ συρτε. Κι' ὅσο ὁ χορὸς ἀνάβει καὶ ἐνολλάσσεται στοὺς ρυθμικοὺς

Ἡ ἱστορική ἐκκλήσις τοῦ "Αργυρίου Πανάγία ἡ Κατεκεκρυμμένη» ἡ ἐποία ἐχρησίμευσεν ὡς πρῶτον ἑθνικὸν νεμίζματοκοποῖον κατὰ τὴν ἑθνικὰν ἀναστάσιν 1821

γύμνους, τότε πετάει ἡ καρδιά τοῦ λεβέντη ποῦ τὸν παρακολουθεῖ. Δὲν κρατάει! Θὰ το τραβήξῃ κι' αὐτό;! "ὦνα περατιανὸ κι' ἡ σπίθα γίνεται φωτιά! "Αὐτὸν σ' αὐτὸν ποῦ θὰ τὸν κοψῇ πρὶν τὸ φέρῃ τοῦλάχιστον δυὸ δολτε;! Λίγο παρεξίγησι;, καυγαδάκι, ὁ χορὸς διαλύεται, καὶ τὸ νταούλι φεύγει. Μὰ πρὶν ἀκόμη σιρίφη τῇ γωνία ἡ φωνὴ τῶν κοριτσιῶν κινητοποιοῦνται, ὁ χορὸς ξανανάθει κι' ἡ γείτονα γλεντάει ἀκούραστη. Τρυγάει τὴ χαρὰ καὶ λησμονιέται στὸ μεθύσι τῆς τρελλῆς ἀποκριᾶς!

Μὰ τὸ ἄλλο "Αργὸς τὸ μορφωμένο; ὁ "Αρχοντομαχαλᾶς; Κοιμᾶται; "Αγνοεῖ τὴ χαρούμενη αὐτὴ περίοδο τοῦ χρόνου; Κάθε ἄλλο! "Οτι; Δὲν τὸ βλέπετε κοπάδια, κοπαδία στοὺς συνοικιακοὺς χοροὺς, δταν δὲν ἀκούτε τὰ γέλια τοῦ καὶ τῆς φωνῆς τοῦ στὸ μοναδικό του κέντρο τοῦ "Ηθιχ. προσέξετε κάτω ἀπὸ τὰ φωτισμένα παραθύρα τῶν σπιτιῶν καὶ θ' ἀκούσετε τὸ ἀποκριάτικο τραγούδι σ' ὅλες τῆς παραλλαγές του. Τὸ "Αργὸς γλεντάει γενικῶς χωρὶς ἐξαίρεσι ἡλικίας καὶ τάξεως. Καὶ γλεντάει ἀκόμη μὲ τὸν ἐλληνικό του τρόπο. "Η ἀπόκριες του εἶναι τὰ ἀνθεστήρια τῶν ἀρχαίων του προγόνων. Μὲ μιὰ διαφορὰ, ὅτι τότε ἐβγαίνει ὁ κήρυκας, γιὰ νὰ θέσῃ φραγμὸ στὴν παράφρονα ἄρεξι των, ἐνῶ τώρα τοὺς ἐπαναφέρει στὴν τάξι τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ τῆς Καθαρᾶς Γρίτης. "Ὡς πότε ὅμως θὰ διατηρήσῃ τὸν "Ελληνικὸ χαρακτήρα της ἡ ὁμορφὴ αὐτὴ ἐποχὴ τοῦ χρόνου; Ἀσφαλῶς ὡς ὅτου ἡ γενεὰ ποῦ μᾶς ἔρχεται θ' ἄχῃ τὴ δύναμι ν' ἀποτελῇ τὴν ἄρνησι στὸν ξενικὸ πειρασμό.

ΙΑΜΩΝ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

"Η ἀγάπη εἶναι ἓνα ἡδονικὸ ὄνειρο. Εὐτυχισμένος ἐκεῖνος, ποῦ ξύπνησε ἀπ' αὐτὸ ἀργότερα, μὰ περισσότερο εὐτυχισμένος ἐκεῖνος ποῦ δὲν τὸ εἶδε ποτὲ.

ΙΑΜΩΝ

(ΧΑΡΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΓΙΩΡΓΟ ΛΟΓΟΘΕΤΗ)

ΝΥΧΤΑ

Ἦν ἄμωτον εἶχα στήν καρδιά
Καὶ σὺ ἔγεινες ἀλημύρα
Κυματιστὴ κρυνοενωδιὰ
Ἐτοῦ κόρφου σου τὰ μῦρα

Μὰ νά'τη ἡ φεγγαροβραδυνὰ
Ποὺ ἡ ἀδύρνητη μας μοῖρα
Ἰωρεῖ σὲ ἀσόμερη ἀμμουδιὰ
Ἐτίχο μου ἐσὲ καὶ γύρα

Κι' ἐσχάτυννε μας τὴν ἀνοή
Ἐτὰ φηνημένα χεῖρη
Τόσο αὐτὸ ἐσθύστηκε ἡ ζωὴ
Ρόδου ὁμορφου τοῦ Ἀωρίη
Κι' εἶμαι χυνόσωροτ ἡ βοή
Κι' εἶσαι χλωμὸ ἓνα δεῖρη

ΣΠΕΤΣΕΣ

ΓΙΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Καὶ στὸ κοιμητήρι κι' ἐκεῖ ὑφώνεται σὰν κνουῦτο
γιὰ τὸ φτωχὸ ὁ τάφος τοῦ πλουσίου.

“ΦΩΒΟΣ,”

ΕΝΘ ΔΙΑΒΑΙΝΕΙ Η ΖΩΗ

Ἡ πορφυρένια αὐγὴ μᾶς φιλεῖ ἡδονικὰ μὲ τὸ δροσολουσμένο ἀγέρι της καὶ σκορπάει ἀνατριχίλες στὸ κορμὶ μας ὅταν στρέφουμε τὸ στενόκαμπο τῆς Σκοτεινῆς καὶ πιάνομε τὰ πλάγια τοῦ Φαρμακᾶ γιὰ νὰ ξανοιχτοῦμε στὸ καταπράσινο κάμπο τ' Ἀγιονικόλα καὶ τοῦ Τασιοῦ.

Τὰ ροδολέταλα τῆς αὐγῆς ἀρχίζουν ν' ἀναλύονται σὲνα φαιδὸ φόντο σιγὰ—σιγὰ καὶ σὲ λίγο ὁ φρεσκολουσμένος ἥλιος προβάλει, σὺν κάποια ὀλόλαμπρη σιλουέττα, καὶ κλείνει στὴν ἀγκαλιά του τὶς κορφές τῶν πανύψηλων βουνῶν τῆς Ἀλέας μὲ τὰ μυριολουσμένα ἔλατα, τὰ μιλιοφουντωμένα σκίνα καὶ τὰ θυμάρια μὲ τὴ βαρύνουσα καὶ ἡδονικὴ Χρυσαυτιά τους.

Λίγο περὶ πέρα, στὶς γυμνές πλαγιές τ' Ἀγιονικόλα ἀκούγονται τὰ σαλαγίσματα τῶν τσοπάνηδων καὶ σὲ λίγο διακρίνονται κατακάθαρα οἱ μορφές σφιχτοδεμένων Κοριτσιῶν μὲ τὶς ρόκες στὰ χέσια, νὰ σφυρίζουν νὰ σαλαγίζουν, νὰ μιμοῦνται τὴ φωνὴ τῶν τσακαλιῶν προβαδίζοντας τὰ χιονάτα κοπάδια των πέρα γιὰ βοσκὴ στ' ἀνθισμένα μαγιολεϊβάδα.

Τὰ γλυκώχα κι' ἀρμονικὰ κουδουνίσματα, ποῦ οἱ ἀγαπημένοι ἤχοι των κυματιστὰ ξεχύνονται στὶς ἀντικρυνές πλαγιές τῶν βουνῶν τοῦ Μπουγιατιοῦ, μᾶς θημιίζουν κάποιες παληές μελωδίες περασμένων ἡμερῶν, ποῦ δὲ μένει τώρα παρὰ ἡ ἀνάμνησίς των πῶρχειται σὲ κάτι τέτοιες στιγμές νὰ μᾶς σφίξῃ ἡδονόχαρε τὴ ψυχὴ καὶ νὰ μᾶς κάνῃ νὰ γυρίσωμε λίγο περὶ πίσω, στὴν ἀρχὴ τοῦ μονοπατιοῦ τῆς ζωῆς μας καὶ νὰ ξεχαστοῦμε ὀλότελα μέσα στυ περασμένα.

Ὁ ἥλιος τώρα χυσοστεφανώνει τὶς ροδοκόκκινες Βλαχοποῦλες ὅταν κάποιο ντροπιλὸ καὶ σφιχτοδεμένο Κοριτσόπουλο διαβαίνει λίγα μέτρα μπροστὰ μας καὶ τὸ ψάχνουμε μ' ἀναίδεια μὲ τὰ λαίμαργα μάτια μας σὺν νὰ θέλουμε νὰ τὸ πιοῦμε ὀλόκληρο μέσα σὲ μιὰ πνοή—μὰ ποιοὺς δὲ θὰ ζήλευε καὶ δὲ θὰ ποθοῖσε νὰ ρουφήξῃ τὴ ζωὴ ἀπὸ τὰ κερασένια κεῖνα χεῖλη τῆς Δρυάδας αὐτῆς τοῦ βουνοῦ;—καὶ κεῖνο θαμπωμένο ἀπ' τὴν ἀπότομη καὶ καυτερὴ ματιά μας κι' ἀπ' τὸ ἀσυνείηστο τῆς περιβολῆς μας, ξανοίγει τὴ ροκοῦλα του σὺ νὰ θέλῃ νὰ διώξῃ κάποιον ἐφιάλτη ποῦ τοῦ σφίγγει τὴ ψυχὴ, τοῦ καρφώνει, τοῦ

παρὰ λυεῖ τὸ εἶναι, καὶ ἄρχιζει ἔτσι τρεμουλιαχτά τὰ σαλαγίσματα
 προσπαθῶντας ὅσο περὶ σύντομα νὰ ξανοίχτῃ, νὰ φύγῃ μακρὰ στὴν
 ἀπέραντα λειβάδια τοῦ φωτὸς καὶ τῆς γαλήνης, νὰ μιλήσῃ μὲ τὴν
 Ἀσὴμω τῇ «γαλάρᾳ» τῇ Βασίλῳ τῇ «στέρφᾳ» νὰ παίξῃ μὲ τὰ πιστὰ
 κουταβάκια τῆς «τῇ Τοῦρκα, τὸ Νταβέλη, τὸν Ἀράπη» νὰ κρουστο-
 γνέσῃ τὸ κατάλευκο μαλλὶ στὴ ρόκα τῆς, νὰ ρουφήξῃ ἐλεύθερα τὸ χι-
 λιομυρισμένο αὐγινὸ ἀγέρι, νὰ πλημμυρίσουν τὰ παρθένα στήθεια τῆς
 νὰ ἐξογκωθοῦν σὲ μιὰν ἀφραστη εὐχαρίστηση καὶ μεσ' τὸ φῶς καὶ στὴ
 ζωὴ ν' ἀναπολήσῃ τὸν καλὸ τῆς, ποῦ τῆς εἶναι πιστὸς, ποῦ δὲ ξέρει νὰ
 ἐκτειδεύεται δὲν τῆς λέει λόγια ἀγάπης ψεύτικα καὶ δὲ θὰ τῇ σύρῃ
 στὰ καμπάρῃ, νὰ τῆς ξανάψῃ τοὺς γυναικείους πόθους τῆς μέσα στοὺς
 ἀτμοὺς τοῦ οἶνοπνεύματος, νὰ κορεστῇ καὶ νὰ τῇ οἷξῃ ὕστερα σ' ἅν ἓνα
 σκουπίδι ἐκεῖ παρὰ μερὰ, στὸ περιθώριον τῆς ζωῆς....

Ὁ ἥλιος τὴν ὥρᾳ σέρνεται στὸ μεσουράνημά του καὶ μᾶς φωτίζει κα-
 τάμουτρα ὅταν σκαρφαλόνουμε στὸ ξακουσμένο διάσελο τοῦ Τατσιοῦ π'
 ἀγνάντια ὃ χρυσοπεπλοφορεμένος κάμπος ξανοίγεται σ' ἓνα κρουστάλ-
 λινος καθρέπτης καὶ μᾶς θοῶνει τὴ ματιὰ.

Οὔτε σφυρίγματα ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, οὔτε σαλαγίσματα, οὔτε φωνές,
 οὔτε οὐρλιαχτά καὶ κουδουνίσματα. Μόνο ὃ μεταλλικὸς κρότος τῶν
 πετάλλων τῶν μουλαριῶν πάνω στὰ βράχια ἀκούγεται κάθε τόσο
 καὶ ὡς περνᾷμε τὸ χιλιοστριμμένο μονοπάτι τοῦ Διάσελου τοῦ Μπελε-
 σιοῦ καὶ μεῖς παρὰ λυμένοι, ράθυμοι, κρεμασμένοι πάνω στὰ σάγματα
 τοῦ ἄλμυ μὲ ἀβέβαιο βάδισμα γιὰ τὴ Πόλῃ ποῦ κάποιον κῆμα τῆς ζωῆς
 μᾶς περιμένῃ νὰ μᾶς ἀρπάξῃ καὶ νὰ μᾶς κλυδωνήσῃ σ' ἓνα κάποιον σά-
 λιοκάραβο γιὰ νὰ μᾶς οἷξῃ ὕστερα χίλια συντρίμια στὴ ξηρὰ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΙΣ

ΚΥΝΗΓΟΙ

Πλῆθος γαρδελία ἐκάθισαν στῆς λεύκας τὰ κλωνάρια
 Σ' κλεύοντας τὰ μὲ χαρὰς πιπίσματα τρελλὰ
 Κ' ἢ δρόσο τους τινάζεται καὶ σ' ἀ μαργαριτάρια
 Στὰ μέτωπά μας τὰ βαριά ἀπ' τὸν ὕπνο ἀργοκυλᾷ.

Ἕνα τρυγόνι ἀντίκρυ μας γεμᾶτο εἰρήνην στέκει
 Καὶ ταξιδεύει ἓνας ἀητὸς ψηλά, σ' ἓν μιὰ μιὰ ψυχὴ
 Πέτα στὰ χόρτα, σύντροφε τὸ ἀλάθευτο ντουφέκι
 Καὶ σιωπηλὰ μιὰν ὀρθρινὴν ἄς ποῦμε προσευχή.

«Μαῖστράλια»

Σπύρος Παναγιωτόπουλος

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΦΙΛΟΥ

Πίλε αουετικὲ τώρα σ' ἀβίνω
καὶ φεύγω ἅπ' τὸ χωριό σου τὸ μικρὸ
φαομάκι σὲ χρυσὸ ποτῆρι εἰνῶ
στοὺ χωρισμό μας τὸν μικρὸ — μικρὸ.

Ποιὸς φέρει τάχ' ἄν δὰ ζαναΐδαδοῦμε
σ' αὐτὴ τὴ σφαίρα τοῦ γοργὰ κυλᾷ
κι' ὡς τώρα γίνιμ' ἄν δὰ συζητοῦμε
γὰ Ἰδέες ψηλὰς καὶ Ἰδανικὰ ψηλὰ!...

Τρικὰ πάντα τὸ νοῦ μου δὰ λικνίζουν
τὰ ῥῥια σου τὰ πασηγορικὰ
κι' ἅπ' τὴ ψυχὴ μου οἱ στίχοι δ' ἀναβλύζουν
νοσταλγικὰ τραγούδια μουσικὰ.

Μ' ἄν πάγω αἰθέον τοὺς σόνους μου νὰ γράγω
κάτω ἅπ' τὶς ρίζες αἰένδιμου κισσοῦ
σὲ ριγίτῳ δὰ κεῖμαι τότε τάβο
στοῦ μυθικοῦ τὶς ὄχδες Κηφισσοῦ.

Καὶ τότε στ' ὄργανό σου ὡς πρῶτ' ἄν κρούσης
κάποια θηβὴν ἀραωνιτὴ μου Ὡδὴ
παρραωνιάρη πᾶν δὰ μ' ἀκούγης
νὰ κλαίω σὲ μιὰ χορδῇ, ῥ' ἄλλήν χορδὴν.

Ὡ' ἀκοῦς ἀκόμα τὸ παρὰ πονό μου
στοῦ Ἰνάχου τὴ βοερὴ νεροσυρμὴ
δὰ βλέπει τὸ πτερό χαμόγελό μου
σετὶ αἰῶσα δύ' η' τοῦ δὰ σβῆ χλωμὴν.

Καὶ δὲ μὲ βρισκῃς σ' ὅ,τι σοῦ νυχτώνει
 σ' ὅ,τι σοῦ κλαίει καὶ σοῦ βαθεῖα σονεῖ
 ὥστε μεσ' τῇ θρηνῇ λαλήσας τοῦ Σκιώνη
 καὶ ὥστε μεσ' τῆς Γλαύκας τῇ φωνῇ

Ὡς ὅ,τι σοῦ χάνεται μέσ' τὰ: ωελάγῃ
 σιὰ Ἰδανικὰ δὲ μ' εὖρης ναυαγὸ
 κι' οἱ ὄνειροπόλοι στοχασμοί μου οἱ μάγοι
 ρεμβὸς δὲ νὰ σὲ κάνουν νοσταλγῶ.

Μ' ἄν εἶναι ἀθάνατ' ἡ ψυχὴ σὲ Λένα
 με κάθε πρόσωπον ἤρεμο δᾶρδῃ
 τὰ Μυστικὰ τοῦ κόσμου εἶνα ὥστε εἶνα
 γιὰ νὰ σοῦ ὡῖ σοῦ σοῦχω ὑποσχεθεῖ.

Πίψε γλυκὲ, σονετικὸ σ' ἀφίνω
 καὶ ὡς σιὴ Πάτρια γῆ σοῦ λαχταρῶ.
 Νὰ γιατί σὲ χρυσὸ σοιῆρι αἰνῶ
 φαρμάκι χωρισμοῦ ωικρὸ—ωικρὸ.

ΛΥΡΚΕΙΑ

Γ. Α. ΤΣΟΥΚΑΝΤΑΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ

—Γιάννη εἶπαμε νὰ πιεῦμε νᾶ ξεσκάσουμε μὰ σὺ πάλι
 συλλογισμένος βλέπεις κάθεσαι.

—Μωρὲ Θανάση, εἶμαι στενοχωρημένος, δὲ θυμᾶμαι τί
 μοῦ εἶπε ἡ γυναῖκά μου. Νὰ πιῶ δύο καὶ νὰ πάω στῆς ἑν-
 τεκα ἢ νὰ πιῶ ἑντεκα καὶ νὰ πάω στῆς δύο;

Ο ΚΑΗΜΟΣ ΤΟΥ ΑΑΡΟΥΝ

Ὁ Ἀαρὼν ἀνέβηκε στὰ κεραμίδια. Βραδνύζει ἀκόμα πάνω στὴν πολυτεία. Εἶναι Γενάρης, = γαλήνη καὶ κοῦο. Ὁ οὐρανὸς δέ μοιάζει πιά μ' ἓνα θόλο ἀπὸ ἀμέθυστο: ἡ τελευταία ἀπόκρωση τοῦ δειλινοῦ ἔσβυσε σὰν ἓνας περαστικὸς στοχασμὸς καὶ τώρα πῆρε κατὰ τὸ ξεθώριασμα μιᾶς ψυχῆς ποὺ ἔδωσε ὅ,τι ἔφατο μποροῦσε.... Ὁ Ἀαρὼν τὰ συλλογίζεται ὅλ' αὐτὰ, γιατί εἶναι ἓνας σοφὸς γάτος. Τὸ τριχωμὰ του, στιλπνὸ, παχὺ, ἀπαλὸ, εἶναι καμωμένο γιὰ νὰ χαίδεύει τὴν ἀφρότερην ἀφή. Στὸ τρίχωμά του, ὁ θερμὸς ἥλιος τῆς πατρίδας του ἔχει ἀποθέσει τὸ λαμπρότερο του χρυσάφι. Τὰ μάτια του γιάλοκοιοῦν σὰν τὰ πετράδια ποὺ ἔμειναν γιὰ πολὺν καιρὸ στὴ σκοτεινὴ γωνιά τοῦ χρηματοκιβωτίου καὶ ποὺ βγαίνουν στὴ μέρα τώρα μὲ τὴ νοσταλγία νὰ θαμπώσουν, πὶο ἰχθυοβόλα καὶ πὶο ἀστραφτερά ἀπὸ πρὶν, σάμπως νάπορουν πὼς μπορεῖ νὰ ὑπάρξει τόσο φῶς! Ναι, τέτοια εἶναι τὰ μάτια του, ποὺ θά-θελε νὰ τὰ φορέσει ὥς κ' ἡ κυρία του γιὰ σμαράγδια στὰ κοινοδάχτυλά της. Κι' ἀκόμα ἔχει δεμένη στὸ λαιμὸ του μιὰ ταφταδένια κορδέλα, ποὺ τὰ παιχνίδια τῶν χρωμάτων της εἰρωνεύονται τὸ βλέμμα ποὺ προσπαθεῖ νὰ τὰ συλλάβει. Ἐλάτε νὰ μοῦ πῆτε πὼς ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἔχει δίκαιο νὰ εἶναι περήφανος ὁ Ἀαρὼν. Εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς περιφέρειας. Ὁ γάτος τοῦ ἀντικυρνοῦ μπακάλη αἰσθάνεται τὴν παρουσία του καὶ δίχως νὰ τὸν ἰδεῖ. Ἡ τεμπελιά του μπορεῖ νὰ συνθηκολόγησε μὴν ἀνακωχὴ μὲ τὰ ποντίκια. Ὁ Ἀαρὼν ἔμως δὲν τὸν ἀρίνει ἡσυχία. Καὶ μόλις προβάλλει μεγαλοπρεπὴς καὶ σοβαρὸς σὲ πότι ἢ σὲ παράθυρο, ὁ μπακαλόγατος σηκώνει ἀργὰ ἀπὸ τὸ σακκὶ τῶν φασολιών, ὅπου κοιμᾶται, τὸ χοντρὸ κοκκινωπὸ κεφάλι του, καὶ εἶχνει στὸν ἀνύποπτον ἀντίζηλο ἓνα βλέμμα πολυσήμεντο, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ μόνο ἡ εὐαισθησία μιᾶς γάτας ἐρωτεμένη: μπορεῖ νὰ ἐξηγήσει. Ὅπως κάτε πράμα ποὺ παίρνει μιὰ λάμψη στὸ φῶς, τὰ μικρὰ παιδάκια τὸν ἀποζητοῦν. Οἱ γυναῖκες θέλουν νὰ νιώσουν τὴν ἡδονικὴ χλιαρότητα τοῦ κορμιοῦ του στὰ γόνατά των, ζητοῦν νὰποθέσουν τὴ λαχτάρα τοῦ χαδιοῦ των στὴ μαλακὴ ραχοκοκκαλιά του, ποὺ τὴ διπλώνει ἡ εὐχαρίστητὴ σὲ καμπῦλες εὐγενικὲς. Οἱ νέοι ποὺ ἐπαναλαμβάνουν κοινοτοπίας, (αὐτοὶ δηλαδὴ ποὺ κάνουν δουλειὰ των τὸν ἔρωτα στὰ σαλόνια), τοῦ ἀλλάζουν τὸ γένος μὲ τὴν αὐθαιρεσία ἐκείνων ποὺ πιστευοῦν ἀκλόνητα στὴ χρησιμότητα τῆς σύγκρισης. Τὸν παρομοιάζουν μὲ μιὰν ἀσύγκριτη καὶ τέλεια γυναῖκα».

Ὁ Ἀαρὼν τὰκούει ὅλ' αὐτὰ καὶ γελᾷ κάτω ἀπὸ τὰ μεγάλα του

μουστάκια δίχως νὰ διαμαρτυρηθεῖ. «Εἶναι εὐγενὴς ἐκεῖνος ποῦ δὲν ἀπαντᾷ», τοῦ εἶπε κάποτε ἡ μητέρα του. Ἐνας γάτος τῆς Σουμάτρας ἔχει καλὸ μνημονικὸ. Καὶ ἐνῷ ἀκούει τοὺς καλεσμένους νᾶνταλλάζουν ἀνόητα κοπ/ιμένα καὶ χαμόγελα, ὁ Ἀαιοὺν κοιτάζει στὸ τζάκι τῶν χωνεμένη φωτιά, τὰ κόκκινα μάτια τῶν κάρβουνων ποὺ νυστάζουν κάτω ἀπὸ τὴ στάχτη, καὶ συλλογιέται τὴν πατρίδα του καὶ τὴ γεννιά του. Θυμᾶται τὴν καλαμένια καλύρα ὅπου γεννήθηκε, θυμᾶται τὴ μητέρα του ποὺ τον κάθιζε μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα μικρὰ ἀδέρφια του καὶ τοῦ διηγόταν ἱστορίες τῆς ζούγκλας. Ἡ ἴδια εἶταν ἀρχοντογεννημένη, ἐγγονὴ τῆς Μεγάλης Ἀγελόγας ποὺ ὑπῆρξε ὁ πρῶτος θηλυκὸς ἀρχηγὸς τῆς Φυλῆς στὸ Δάσος! Θυμᾶται ὅταν ἀργότερα τοῦ διηγόταν τοὺς ἐξευτελισμοὺς τῆς ἡμέρας γάτας, τὶς ὁμορφιὲς τοῦ δάσους ποὺ λαχταροῦσε, τὴ σκλαβιά τῆς συνήθειας, Ποῦ τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὶς δυστιχίες της γιατί ἐφτά φορὲς εἶχε μείνει ζωντοχήρα, (αὐτὸ ὁ Ἀαροὺν δὲν μποροῦσε τότε νὰ τὸ καταλάβει)... Τὴ λήθη δὲν τὴ χαρίζει μόνο ἡ ἐλπίδα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάμνηση τοῦ ὠραίου. Ἡ φαντασία εἶναι μεγάλο πρᾶμα. Ἀπὸ τὸ μυαλὸ τοῦ Ἀαιοὺν περνοῦν ἀχνὰ, εὐλαριτικά, σὰ λιτανεῖες τὰ παλιὰ δυνάματα.

Τὴν οὐρά του τὴν ἀργοσαλεύει κάποιος ρυθμὸς—παλιὸ ἄρωμα ποὺ ξεχύνεται ἀπὸ παράδοξες κιθάρες καὶ γκαίντες, ποὺ τὸν μεθᾷ. Ἀνθρώποι ὁλόγυμνοι τὶς παίζουν, ὁλόγυμνοι, εὐκίνητοι, μελαμφοί. Τὸ πετο τους γυαλίζει σὰν μπροῦντιζος. Κάθονται κατάχαμα διπλοπόδικα, κακροῦν τὶς λεπτὲς κόρδες, μὲ μιὰ γρηγοράδα, ἡ ὁποία ὅλο καὶ γίνεται πὺρ νευρὴ, σὰν κάτι ποὺ δὲ θέλει νὰ τελειώσει, Κι' ὅμως ἡ μελωδία δὲν τελειώνει, Ἡ οὐρά του Ἀαροὺν βοῖ! ἅ τὴ μνήμη του νὰ μὴν τὴ ξεφύγει ὁ ρυθμὸς. Τὶς κόρδες, τὶς χτυποῦν μὲ πέννες πελεκημένες ἀπὸ νῦχι λιονταριοῦ ποῦ τὸ σκότωσαν οἱ ἴδιοι. Τὰ μάτια τῶν εἶναι σκοτεινά καὶ ὅμως λάμπουν, εἶναι σὰν τὶς νύχτες ποὺ τὶς ὁργώνουν τ' ἀστροπελέκια! Ἐνα γύρω κάθονται τὰ φίδια κι' ἀκροάζονται γητεμένα. Πιὸ πέρα, μακάριοι οἱ ἀκροατὲς χαπνίζουν τὰ μακρὰ τσιμπούκια τῶν ἑνῶν καπνὸ βαρὺ ποῦ μινεῖ μ' ἀπαυτοῦ, ἰδρωτὰ καὶ ὄπιο . . . Κι' ἀπὸ πάνω ὁ ἥλιος, ὁ μεγάλος θεομὸς τροπικὸς ἥλιος, τοὺς κοιτάζει ἔκστατος, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κυρτωμένα πλατύφυλλα κλωνιὰ τῶν γιγαντιαίων δέντρων ποὺ σαλεύουν κι' αὐτὰ ρυθμικά. Ἐνα γύρω τὰ μεγάλὰ πουλιά διπλώνοντας τὴ λαχτὰ τοῦ ὕψους σὲ πρᾶσινες φτεροῦγες τους, κάθονται καὶ συμπονοῦν τοὺς καημοὺς τῆς γκαίντας, μὲ τὸ μακρὸν ῥάμφος ὑψηλὰ, φρόνιμα καὶ σοβαρά, σὰν κ ρ ι τ τ ι κ ο ἰ!

Τώρα, ἐλαφρὸς κομπὸς, περπατᾷ πίνω σὰ κεραμίδια. Προσπαθεῖ νὰ φανεῖ ἀξιοπρεπὴς, μὰ τὸ αἷμα του βράζει, τὸ αἰσθάνεται νὰ κυλ

μέσα στις φλέβες του. Ἡ Καρδιά του, (γιατί ἔχουν κ' οἱ γάτοι καρδιά) φτεροκοιᾷ... Οἱ φιλάργυροι μαζεῦουν τοὺς ἡσανυροὺς ποὺ θὰ ξεδέψουν οἱ κληρονόμοι τοὺς, ὅχι γιατί αὐτοὶ θὰ τύχουν ἄσωτοι, μὰ γιατί τὸ χρῆμα, ὅπως τὰ μυστικά, ἀγαποῦν τὴ φήμη καὶ τὴν ἐπίδειξη,—ζητοῦν διέξοδο. Εἶναι ἓνας χρόνος τώρα ποὺ ἡ ῥαχοκοκκαλιά τοῦ Ἀαρὸν ἡσανυρίζει ἡρυνές. Χάδια ποὺ ἐδέχθηκε φαντασίες καὶ ἔζησε, ἀγάπες ποὺ ὑπόφερε, ὅλ' αὐτὰ μαζεμένα ἐκεῖ μέσα, φούσκωσαν σὰν ἓνα ποτάμι ποὺ ἀπειλεῖ νὰ τὸν πνίξει τώρα, ἂν δὲ βρεῖ διέξοδο... Ἡ γλυκεῖα ἀνησυχία ποὺ τὸν κατέχει τοῦ ὑπενθυμίζει τὴν ὑποχρέωση νὰ χαρεῖ τὸ Γενάρη. Χιλιάδες ζευγάρια ὁμοίων του ἀπολαμβάνουν αὐτὴ τὴ στιγμή τὸ θεῖο τους δικαίωμα, πάνω ἀπὸ τὴν πολιτεία ποὺ κοιμᾶται τυλιγμένη σὰ μιὰ ζωντανὴ μούμια μέσα στὰ χλωμὰ φῶτα, ἀνύποπτη γιὰ τὶς ἡδονές τῶσων ὄντων τοῦ Θεοῦ, ἀνύποπτη γιὰ τὸ μυστήριο ποὺ τελεῖ ἡ Μεγάλῃ Φύσῃ, ἐκεῖ ἔπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν κατοίκων της, κάτω ἀπὸ τᾶστω ποὺ ἔχουν γίνει ὅλα μαζὶ λαμπρὰ πολυέλαια γιὰ τὴ γαμήλιο τελετὴ κάτω ἀπὸ τὴ Σελήνῃ ποὺ εὐλογᾷ μὲ τὸ φωτεινὸ της χαμόγελο τὸ γένος τῶν γάτων... Ἡ νύχτα εἶναι ἡσυχῃ. Μὰ σιὸ ἐξασκημένο αὐτὶ τοῦ Ἀαρὸν φθάνουν κλάματα ὑστερικά, κρυφομιλήματα παθητικά, χαϊδευτικά λόγια, ποὺ εἶναι πιὸ σοφὰ, πιὸ λαχταριστὰ, πιὸ εἰλικρινὰ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶναι γλυκύτερα γιατί λέγονται σπάνια, γιατί ἓνα χρόνο τὰ ομίλειε ἡ συλλογὴ κ' ἡ σιωπὴ, ἓνα χρόνο περιμέναν νὰ ξεστομισθοῦν. Οἱ ἡδονικοὶ βόγγοι, δονοῦν τὴν ἐσπέρα, ἀφίνουν τὸν ἀντίλαλό τους πάνω στὶς στέγες... Εἶναι ὁ δυνατὸς πρωτόγονος ἕμνος τοῦ δάσους, ὁ βόγγος τῶν ἀγέννητων ὄντων ποὺ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ἀνυπαρξίας των ζητοῦν θέση σιὸ φῶς καὶ σιὴ ζωὴ, χιλιάδες γατάκια ποὺ θὰ βγοῦν νάναζητήσουν μὲ κλεισμένα μάτια τὸ μητρικὸ ματὸ... Εἶναι ἀμέτρητες γάτες ποὺ ποθοῦν νὰ γευτοῦν τὸν πόνο, τὴν περιφάνεια, τὶς λαχτάρες τῆς μητρότητας.

Ἀπὸ τάντικρυνὰ κεραμίδια πηδᾷ μιὰ λευκὴ σκιά. Εἶναι ἡ Νινὸν.

Τοῦ Ἀαρὸν ἡ καρδιά χτυπᾷ δυνατὰ. Δυὸ μῆνες τώρα τὴν κρυφοκοίταζε νὰ καμαρώνῃ σιὸ παράθυρο τοῦ γωνιακοῦ σπιτιοῦ. Τὰ γαλᾶξια της μάτια ἀπατηλὰ, προδοτικά, ἔφεγγαν ὥς τόσο σὰ δυὸ οὐρανοί, σὰν τὸν οὐρανὸ τῆς Σουμάτρας! Φαινόταν νὰ μὴν τὸν πολυπροσέχει, ἔτσι καθὼς ἔγερνε τὸ κεφαλάκι της, μὲ τὴ μοναδικὴ χάρη ποὺ δίνει στὶς κινήσεις τοῦ θηλυκοῦ ἡ προσποίηση. Εἴταν ἡ ὠραιότερη ἀπ' ὅλες τὶς γάτες τῆς Ἀγκύρας. Κανένας στρατηγὸς δὲ θὰ ἀρνιότανε νὰ φορέσῃ τὴν οὐρά της γιὰ λοφεῖο σιὸ χουστὸ του πληλίκιο, τὴν οὐρὰ της ποὺ τὸ πείσμα τὴ ρουιντῶνει, ὅπως τὸ φιλεῖ τὴν καρδιά τοῦ ἐρωμένου, ὅπως τὸ κρασι τὸ μυαλὸ τοῦ μπεκεῖ.

Δὲ σᾶς τὸ λέω γιὰ μυστικὸ: θὰ τὸ λέγατε σ' ὅλους τοὺς γέροντας γιὰ τοὺς γείτονάς. Καὶ θὰ ξαίρετε πὼς οἱ γέροι—προπάντων οἱ γέροι γάτοι—εἶναι ἀδιόρθωτοι: Καταδικάζουν τοὺς νέους γιὰ κάθε τι πρὸς τὸν ἑαυτὸν καὶ δὲν κατόρθωσαν νὰ κάνουν οἱ ἴδιοι στὰ νιάτα τους. Αὐτοὶ, μαζί με τοὺς ἄσχημους, γίνονται ἠθικολόγοι, ἀπὸ πείσμα, γιατί δὲν ἔχουν πρὸς ἑπιτυχίαν τὸ χειμῶνα στὰ κεραμίδια. Δὲ θὰ σᾶς τὸ πῶ λοιπὸν γιὰ μυστικὸ: Ὁ Ἀροῦν ἀγαπᾷ τὴ Νινὸν. Τὴ συλλογιέται πολλὰ φορὲς τὴν ἡμέρα. Μὰ ἐπειδὴ τὴν ἀγαπᾷ σι' ἀλήθεια, ποτὲ δὲν προσπάτησε νὰ πείσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ εἶναι ἐρωτημένος μαζί της. Ὁλόκληρους μῆνας καρτεροῦσε τὴ σκηνὴ αὐτὴ πάνω στὰ κεραμίδια. Ἡ φαντασία συντροφεύει τὴ μοναξιά του... Πρῶτα—πρῶτα ἡ συνομιλία τους. Θὰ τὴν πλῆσσει, ὅπως ἕνας τζέντλεμαν γάτος, διακριτικὰ καὶ μὲ τρόπο. Θὰ διπλῶνε τὸ σῶμα τοῦ σὲ μιὰν ἀπὸ κεῖνες τὶς ὑποκλίσεις, τὶς ὁποῦς ὁ μέγας καθρέφτης τῆς γκαρντερόμπας τὶς βρῆκε τόσο κομψές. Ὑστερὰ θάχυνε μέσα σ' ἕνα συρτὸ καὶ ἀπαλὸ νιαούρισμα ὅλη τὴ γλυκύτητα καὶ ὅλη τὴ φλόγα τοῦ ἐρωτᾶ του:

—Νινὸν!

—Γιατὶ μὲ φωνάζεις μὲ τὸνομά μου; θὰ τοῦ ἔλεγε ἐκεῖνη τάχα θυμωμένη.

—Γιατὶ σ' ἀγαπῶ. Καὶ θὰ ξεστόμιζε τὴ μεγάλη λέξη, μ' ὅλο τὸ θεῖον τρισμαὶ ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ γίνῃ πιστευτὴ. Ναί, ἔπρεπε νὰ τῆς τόλμῃ ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ δὲν εἶταν ἀλήθεια. Μὰ γάτα φιλάρεσκη ποτὲ δὲν εἶναι τόσο ἔξυπνη ὥστε νὰ μὴ θυμώσῃ ὅταν ἕνας γάτος κομψὸς καὶ ὡραῖος δὲ τῆς τὸ πῆ. Κ' ὕστερα ὁ Ἀροῦν στοχάζεται ἕναν παρὰ δειλὸν ὅπου κ' οἱ δυὸ θὰ βρεθοῦν... Στοχάζεται ἕνα πανέρι ὅπου θάναπαύει κάτω ἀπὸ τὸ θαυμασμὸ τῶν βλεμμάτων, ὅλη ἡ δόξα τῶν γάτων τοῦ Σουμάτρας. Ἕνα πανέρι μὲ τρία πανωραῖα γατάκια καὶ ἀνάμεσά τοι τὴ Νινὸν, στοργικὴ μητέρα, νὰ τοὺς κἀνῃ τὴν πρώτη τουαλέττα, γλῶσσας τὸ μετὰ τῆς ἀβρῆς γούνας των μὲ τὴ γλῶσσα της...

Ἀλλὰ νὰ, τώρα ποὺ ἡ Νινὸν τὸν πλησιάζει, ὁ Ἀροῦν δὲν τὰ βούρει καὶ τόσο ὁμορφα ὅλ' αὐτὰ. Ἴσως ἐπειδὴ τὰ ἔχει προετοιμάσῃ, ἴσως γιατί δὲ θέλησε νὰ ἐμπιστευθῇ στὸ ἀπρόοπτο ποὺ ἔχει τὴ δύναμη μεταβάλλῃ σε θελχτικὴ περιπέτεια καὶ τὸ κοινότερο ἐρωτικὸ ἐπεισόδιον.

—Σᾶς ἀρέσει ἡ βραδυὰ; ρωτᾷ μ' ἕνα νιαούρισμα τρεμάμενο.

—Μοῦ ἀρέσουν ὅλες οἱ βραδυὲς τοῦ Γενάρη, ἀπαντᾷ ἐκεῖνη μὲ μὴ καπριτσιόζα ἀφέλεια. Ἡ φωνὴ της κρυστάλλινη λεπτὴ, χαϊδεύει σιγῇ ἀτλάζει τὴν ἀκοὴ τοῦ Ἀροῦν, Παίζει, πεπειραμένη γάτα, τὸ θῆμα τῆς. Δὲν εἶναι οὔτε ἀδιάφορη οὔτε θερμὴ.

—Κάνετε ταχτικὰ περίπατο μὲ τὸ φεγγάρι; ρωτᾷ εὐγενέστατος ἐκεῖνος.

—Κάπου, κάπου, ἀπαντᾷ ἡ Νινὸν αἰνιγματική. Μὰ δὲ μένω πάντα εὐχαριστημένη.

—Ἀλόψε εἴσαστε;

—...Δὲν ξαίρω.

—Ἐγὼ εἶμαι, ἀπαντᾷ ἀδίσταχτα ὁ Ἀραοὺν.

—Μηδῇ;

Τὸν πλησιάζει. Ἡ οὐρά του χαϊδεύει τὴν οὐρά της. Ὁ Ἀραοὺν εἶναι βέβαιος γιὰ τὴ νίκη. Τὸ καταλαβαίνει κ' εἶναι περήφανος. Ξαίρει ὁ Ἀραοὺν τὴ δύναμη τῆς ὁμορφίᾳς του!

Οἱ ἄνθρωποι ἐξεφύλισαν τὸν ἔρωτα μὲ τὸν πολιτισμό τους. Οἱ ἔρω-
τικές των κάμαρες των εἶναι βουβές σὰν τάφοι. Καμιὰ ὁρμὴ, κανένας
ρογγος, καμιὰ θριαμβικὴ κραυγὴ ἀπὸ ἐκείνες ποὺ ἐπαναλάβαινε ἡ ἡχώ
τῆς οπιηλιάς ἄλλοτε, γιὰ νὰ τοὺς στείλει, προσευχὴ τῆς ζωῆς, στὸ εὐχα-
ριωτημένο αὐτὶ τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τὰ ἐρωτικά τους ὄργια δὲ γυρνοῦν
σακατεμένοι, λυωμένοι, ἐκμηδενισμένοι, πληγωμένοι. Ἐνας ἥσκιος μα-
ρῆς γύρω ἀπ' τὰ μάτια καὶ τίποτ' ἄλλο, ἓνας ἥσκιος ὅπως κατάντησαν
τὰ αἰσθήματά τους. Ἐνας γάτος φέρνει γιὰ πολὺν καιρὸ τὰ ἐνδοξα ση-
μάδια τοῦ ἔρωτά του, τὰ αὐτιά του θᾶναι ξεφτισμένα σὰν τὰ πράμα-
τα ποὺ βαρέθηκαν νὰ εἶναι χρήσιμα. Τὰ μουστᾶκιο του μαδημένα θὰ
εἰρωνεύονται τὴ φιλαρέσκειά του, Μπορεῖ ἀκόμα νὰ χάση καὶ τὸ ἓνα
τοῦ μᾶτι γιὰ νὰναπτύξη τὸ αἶσθημα τῆς περιεργείας στὰ μικρὰ γατά-
κια ποὺ θὰ γεννηθοῦν καὶ πῶθ' θὰ θέλουν νὰ μάθουν γιὰτὶ τὰ πράγματα
στὸν κόσμο εἶναι βαλμένα σὲ τέτοια τάξη ὥστε ὁ πατέρας τους νὰ με-
τρᾷ περισσότερα ποντίκια ἀπὸ ἐκεῖνα, κάνοντας τὸ μισὸ κόπο. Ὁ
Ἀραοὺν δὲ σκέφτεται τοὺς κινδύνους, εἶναι ἑτοιμος γιὰ τὴ μάχη. Τὸ
εἶμα τοῦ ποὺ κοχλάζει νὰ πνίξη τὴν ὁρμὴ του μέσα σ' ἓνα ἐρωτικὸ βρά-
δι, μέσα στὸ ἀνικανοποίητο τέλος τῆς ἡδονῆς, μέσα στὴν ἀπελπισία, τὴ
συντριβὴ, τὸ ἄδειο τὸ τίποτα, ποὺ ἐπακολουθεῖ...

Ἐκεῖνη, προκλητικὴ, χαμογελαστὴ, γλυστρᾷ ἀπὸ κοντὰ του κ' ὕστερα
ξαναγυρίζει παθιάρα, οἰγηλὴ, χαδιάρα... Ὁ Ἀραοὺν κάνει τὴν ἀνυλο-
μονησία του ἀπαλὸ χᾶδι, πιστεύοντας πὼς ἡ ἡδονὴ ποὺ κοιμᾶται
ὅπως ἡ βροχὴ μέσα στὰ σύννεφα, θὰ ξυπνήσῃ ἐντὸς της σ' ἓνα κύμα
φουσκωμένο...

Ἡ γνώση τῆς πείρας ἔχει ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ὅταν εἶναι κανεῖς
πολύ βέβαιος ὅτι τὴν κατέχει, ξεχνᾷ πὼς τὰ αἰσθήματα τῶν ὑπάρξεων
δὲν ἔχουν κανόνες καὶ πὼς οἱ κανόνες θεσπίζονται γιὰ νὰ δικαιολογοῦν
κάθε ἐξαίρεση. Ὁ Ἀραοὺν γελάστηκε. Δὲν τοῦ δόθηκε ἡ Νινὸν. Στάθη-
κε ψυχρὴ ἀδιάφορη, δὲν ἔδωσε τίποτα ἀπὸ τὴν ψυχὴ της. Καὶ ἐνῶ ἡ-

ραχοκοκκαλιά του λύγιζε σάν ένα τόξο έτοιμο νά ρίξη τὸ βέλος. Λύγιζε σὲ μιὰ ὕστατη προσπάθεια νά μεταγγίξη τὴ φλόγα τῆς, ἐξέφυγε μ' ἓνα νιαούρισμα πού ἔμοιαζε νά μαϊλῶνῃ τὴν εφήμερη ἀδελφή της. πῆδησε ἐλαφρῇ καὶ χάθηκε στὴ θάλασσα τῶν στεγῶν...

Ὁ Ἄαρουν στάθηκε ἐκπληκτος, ἀκίνητος, μὲ τὸ ἓνα πόδι στὸν ἀέρα.

Ἡ ἀεικίνητη οὐρὰ του καρφώθηκε σ' ἓνα κύκλο πίσω του, ἀψιδωτὴ κουλοῦρα σχεδιασμένη ἀπὸ διαβήτη. Τὸ αἷμα τοῦ ἀνέβηκε κεφάλι. Τὰ σμαράγδια τῶν ματιῶν του ἔγιναν κόκκινα ρουμπίνια.

Ἡ ἀπελπισία του ἔζωσε μέσα σ' ἓνα ἀκίνητο βάλτο τῆ σκέψης. Καμία πέτρα δὲν εἶταν δυνατὸ νά τὴν ξυπνήσῃ ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ, τε κι αὐτὸς ἀκόμα ὁ μεγάλος ἀνύλληπτος ποντικός τῆς κουζίνας τρομερὸς ληστοφυγόδικος καταρέννει πάντα νά τοῦ εφεύγει...

Νὰ γιὰ ποιὸ λόγο ὁ Ἄαρουν κάθεται τῶρα γεμάτος ἀπορία καὶ λογὴ ἔμπρὸς στὸ τζάκι, ἀνίκινος νά ἐξηγήτῃ τὴν ξιρηνικὴ ἐγκυτάλ τῆς Νινὸν, τὴν περιφρόνησή της καὶ εὐνοιά της πρὸς τὸν μπικαλιόν. Γιατὶ τοὺς εἶδε μὲ τὰ μάτια του καὶ τοὺς δυὸ ὁ Ἄαρουν νά περνοῦν ὕστερα ἀπὸ λίγο ζευγαρωμένοι τὴν ἀντικρινὴ στέγη. Τὰ εἶδε ὅλα τὸς ὁ Ἄαρουν, ὁ ὥραϊος γάτος τῆς Σουμάτρας, τὰ εἶδε ἅπαντα ὅλα ὥρα πού τρεμουλιαστὰ τὰστέρια ἔβλεπαν κι αὐτὰ τὸ ζευγάρι, κοίταζε κι αὐτὸν μόνον μὲ τὴν ἐκπληξή του, καὶ κουφομιλοῦσαν εἰρωνικὰ.

Ἐὰν καμιά μέρα διῆτε τὸν Ἄαρουν σκέρτικὸ στὴ λιακάδα τῆς βράχας, μὴ νομίζετε πὼς καταστρώνει μὲ τὸ νοῦ του στατιστικὲς ληστείες, λογαριάζοντας πότε τὸ κράς τῶν ποντικῶν εἶναι παχὺ κι νόστιμο. Θᾶναι ἀπασχολημένος μὲ τὴ λύση τοῦ προβλήματος του, πού τοῦ γίνῃ τώρα ἓνας κρυφὸς καιμὸς. Σᾶς παρακαλῶ νά τὸν βοηθήσετε, στε του, πὼς αὐτὸς εἶταν πολὺ εὐγενικὸς γιὰ νά ικανοποιῇ ἅπαντα μιὰ γάτα πού δὲν ἔμαθε νά ξεχωρίζει τὴν ἐπιβολὴ ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Στε του ἀκόμα, πὼς κάποτε ἡ ὁμορφιά προξενεῖ ἀπὸ ἀντίδραση τῆς φύσεως καὶ πὼς ἡ προσποιημένη ἀδιαφορία εἶναι τὸ συχνότερο ὄπλο τῶν πού προσπαθεῖ νά καταχτήσῃ μὲ τὴν πεποίθησιν τῆς δυνάμεως. Πέστε τα λοιπὸν ὅλ' αὐτὰ στὸν Ἄαρουν. Ἀλλὰ προσέξτε μὴν τὸν παρασεστήσετε. Μιὰ φράση παίρνει τὴ σημασίαν της, ὅχι ἀπὸ τὸ νόημα της, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν τρόπο πού λέγεται. Δὲν πρέπει σ' ἓνα ἀκριβὸς τῆς Σουμάτρας νά γίνετα ἀντιπαθητικὸς, σάν ὅλους ἐκείνους πού οὐκ οὐν νά προσφέρουν συμβουλές, ἐκεῖ πού ὁ ἐγωισμὸς τοῦ ἄλλου ζητᾷ ἐπιείκεια τῆς σιωπῆς....

Δὲν τελειώνει ἐδῶ ἡ ἱστορία τοῦ Ἄαρου.

Ν. ΚΙΩΣ

ΜΑΝΟΣ ΣΑΦΑΡΙΚ

Ἀπὸ τίς ἱστορίες γιὰ πολὺ μικρὰ καὶ γιὰ πολὺ μεγάλα παιδιὰ

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΑΔΡΟΥ

Ποία ομοιότης ὑπάρχει μεταξὺ τῆς γενεᾶς ἐκείνης ποῦ ἤγειρε στὰς Θερμοπύλας μὲ τριακοσίας ψυχὰς τὸ Σινικὸν τεῖχος κατὰ τῶν βαρβαρικῶν ὁρδῶν καὶ τῆς γενεᾶς τῶν ἡμιθέων τοῦ 1821 ἀποδεικνύει ἡ κατωτέρω ἄγνωστος ἀτυχῶς εἰς τοὺς πολλοὺς ὑπέροχος σκηνὴ ἡσωϊσμοῦ καὶ αὐτοθυσίας ἔξω ἀπὸ τὸ "Ἄργος εἰς τὰς 25 Ἀπριλίου 1821.

Ἡ Πύλη λαβοῦσα τὴν ἀπόφασιν νὰ καταπνίξῃ τὴν ἔθνηκὴν ἐπανάστασιν τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ γενέσει τῆς καὶ ἀποδίδουσα ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀπέστειλε τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1831 ἰσχυρὰν σιρατιὰν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Κεχαγιάμπη. Οἱ Τοῦρκοι ἀφοῦ ἐξεπόρθησαν τὰ φρούρια Πατρῶν καὶ Βοστίτσης διέλυσαν τῇς πολιτορκίαν τῇς Κορίνθου ἀνενόχλητοι σχεδὸν ἦλθον καὶ ἐστρατοπέδευσαν ἔξω ἀπὸ τὸ "Ἄργος.

Τὸ "Ἄργος τότε ἀπετέλει τὸ κέντρον τῆς Ἐπαναστατικῆς δράσεως καὶ διότι εὗρίσκετο πλησὺ τοῦ πολιορκουμένου Ναυπλίου, ἀλλὰ καὶ διότι ἐν αὐτῷ ἐπικοινωνῶναι ἡ ἐπαναστατημένη κεντρικὴ Πελοπόννησος μετὰ τῶν Ναυτικῶν δυνάμεων Ὑδρας καὶ Σπετσῶν τῶν ὁποίων τὰ σκάφη περιεπόλουν εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου καὶ ἀπέλειον τὸ Ναῦπλιον κατὰ θάλασσαν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Μπουμπουλίνας.

Ἡ αἰφνιδια κάθοδος τοῦ Κεχαγιάμπη ἐθορύβησε τοὺς ἐπαναστάτας καὶ ἔθεσεν εἰς κίνδυνον τὸ ἔργον των. Οἱ πολιορκηταὶ τοῦ Ναυπλίου Δημήτριος Τσόκρης καὶ Παπαρσένης Κρέστιας ὀπλαρχηγὸς τοῦ Κρανιδίου ἐστρατολόγησαν ἀμέσως καὶ προχείρως καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Μπουμπουλίνας κυβερνήτου τοῦ «Ἀγαμέμνωνος» καὶ φρουράρχου Ἀργους Γιάννου Γιάννουζα ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ἐπιλέκτων Σπεισιωτῶν του ἀπετέλεσαν τὴν ἄμυναν.

Ἡ συνάντησις τῶν ἐχθρικῶν σιρατευμάτων ἔγινε 10 λεπτὰ ἔξωθεν τοῦ "Ἀργους παρὰ τὸν χεῖμαρρον Χαράδρον (Ξριά) καὶ ἀκριβῶς εἰς τὴν σημερινὴν θέσιν κείριον. Οἱ ἀπειροπώλεμοι Ἕλληνες πρὸ τῆς ὁρμῆς τῶν πολεμικωτάτων Τουρκαλβανῶν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς κάμπτονται ὑποχωροῦν καὶ παρασύρουν καὶ τοὺς ἀρχηγούς των πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ "Ἀργους εἰς τὸ πεδίου

τῆς μάχης ἀπομένει μόνος ὁ ἀτρόμητος Γιάννος μὲ τὸ ἐπίλετο
ἀπόσπασμά του. Ὁ ἀγὼν συνάπτεται πείσμων ἀλλὰ ἄνιστος.
Τουρκαλβανοὶ περὶ τὰς 3 1]2 χιλιάδας ἐπιχειροῦν ἄλλεπαλ-
λους ἐφόδους νὰ ἐκτοπίσουν ἢ νὰ συλλάβουν ζωντανοὺς τὴν
καν τῶν ἡρώων ἐκείνων. Ἀλλ' οἱ ἐπίλεκτοι Σπεισιώται μα-
χοῦνται ἀπίστων καὶ ἀκλόνητοι πίσω ἀπὸ τὸ πρόχειρο ταμποῦρι τῆς
Ἐπὶ τέλους ἡ πρωτοπορεία τῶν Τουρκαλβανῶν φθάνει εἰς ο-
ρυσσασιν 10 βημάτων μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν περιβόητον διὰ τὴν
δρεῖαν του τὸν Βελήμπεην. Ὁ Γιάννος ἐξορμᾷ ἀπὸ τὴν θέσιν
πληγώνει τὸν Βελήμπεην τὸν πετᾷ ἐκ τοῦ ἵππου του καὶ
ἀρπάζει ἀπὸ τὰ πυκνὰ μαλλιά του ἔτοιμος νὰ τὸν σφάξῃ. Εἰς
θέσιν αὐτὴν ἀκριβῶς τὸ ἡρωικὸν παιδί τῇ Μπουμπουλίνας
χρεῖται τὸν θάνατον ἀπὸ τὰ φλογερὰ στίγματα τῶν Ἀλβανικῶν
πλῶν. Ὁ θάνατός του ἐξαγριώνει τοὺς συντρόφους του καὶ
μεταβάλλει εἰς λέοντας· ἐξορμοῦν καὶ μὲ τὸ αἷσθημα τῆς ἐκδ-
σεως εἰς τὰ στήθη σπείρουν τὸν θάνατον εἰς τοὺς ἐχθροὺς
καὶ τὸ ἔδαφος μὲ τὰ λεοντόκαρδα κορμιά τους οὔτε ἕνας δὲν
θῆ ἀπὸ τοὺς ὠραιοθανάτους νησιώτας.

Ἡ εὐγενὴς θυσία τῶν Σπεισιωτῶν ἐμπνέει τὸν σεβασμὸν
τὸν τρόμον εἰς τοὺς τυράννους διὰ τὴν ἀκλόνητον ἀπόφασιν
οὐκ ὀβίων καὶ εἶδει καιρὸν εἰς τὸν Τσόκρην καὶ Παπαρσένην
στα νὰ συγκεντρώσουν εἰς τοὺς Μύλους τὰ γυναικῆπαιδα
Ἀργοῖς. Ἡ Μπουμπουλίνα πνίγει τὸν πόνον τῆς καὶ μὲ μη-
κὴν στρεγὴν παραλαμβάνει εἰς τὰ πλόϊα τῆς τὰ δυστυχισ-
γυναικῆπαιδα καὶ τὰ μεταφέρει σιτῆς Σπέιταις.

Σιτῆς Σπέιταις τὰ θύματα ἔτυχον ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων
προστασίας.

Ἀν αἱ Θερμοπύλοι παρασκεύασαν τὸν θρίαμβον τῆς Σαλαμ-
νικῆς ἀσφαλῶς ἡ θυσία τοῦ Λαγάρδρου παρεσκεύασε τὴν περιφανῆ
τα τοῦ Βαλιετισίου. Τὸ παράδειγμα τῶν εὐγενῶν ἐκείνων τέ-
των Σπεισιωτῶν ἐφρονημάτισε τοὺς ἐπαναστάτας. Ἀνένιψαν
σως, ἀπεφάσισαν, σινηκροτήθησαν καὶ πρὶν ὁ Κεχαγιάμ
περάσει τὴν σενεωπὸν τῶν Μύλων τὸ Ναῦπλιον ἔπρεπε εἰ-
σέλαιν ἀσφυκτικὸν κλοιὸν ἐπὶ τὴν πολιορκίαν, τέσσαρες δὲ μῆνας ἀργότερ
νικητήρια στρατιὰ τοῦ Κεχαγιάμπεη εὗρισκε τάφο τὸ Βαλ-
καὶ τὴ Γράνα.

ΑΡΓΕΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ

Στὸ Ἄργος μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δώσῃ ἡ νοικοκυρὰ φαμί. αὐγὸ, σπέρτα, φωτιά, ἄλατι καὶ τὴν κλεισάρα! Ἐν ἐννεμία περιπτώσει θὰ πάθῃ κακὸ!

Στοὺς Γάμους

Ὁ προσκεκλημένος πρέπει νὰ φορῇ καὶ κἄποιο παληὸ βουχο ἔστω καὶ ἐσωτερικὸ γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον προσεχοῦς θανάτου!

Ὅσοι νέοι ἢ νέες ἐπιθυμοῦν νὰ παντρευτοῦν γρήγορα πρέπει νὰ γράψουν τ' ὄνομά τους, στὸ παπούτσι τῆς νύμφης, ἔτσι τοὺς σέρνει κοντὰ της.

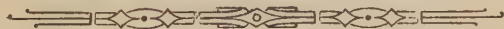
Ἐπίσης οἱ ἀνύπανδροι προσκεκλημένοι ἂν εἶναι ὁ πρῶτος γάμος τῆς οἰκογενείας ἀλείφουν τὰ παπούτσια τους μὲ κατράμι. τὰ δὲ κορίτσια βάζουν στὸ στήθος τῆς νύμφης ἀπὸ ἓνα κουφέτο τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου τους τὰ ἐπιστρέφει. Καὶ τὰ δύο ἀποτελοῦν ἐγγύην γιὰ νὴν ταχύτεραν ἐξεύρεσιν τοῦ προσφιλοῦς συντρόφου!

Τὴν ὥραν ποῦ γίνεται τὸ μυστήριον τοῦ γάμου ἡ νύμφη πατάει τὸ πόδι τοῦ γαμπροῦ γιὰ νὰ τὸν ἔχῃ στὴν ὑποταγή της! Ὅταν ἀπέρχεται δὲ ἀπὸ τὸ πατρικὸ τῆς σπίτι γυρίζει καὶ τὸ κυττάζει καλὰ γιὰ νὰ μιάσουν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ σάϊ της!

Στῆς Κηδεῖες

Σὲ κηδεῖα ἀπαγορεύεται νὰ κυττάξῃ πίσω του ἐκείνος ποῦ ἀκολουθεῖ, ἄλλως, κινδυνεύει ν' ἀκολοθήτῃ τὸ νεκρὸ γιὰ πάντα!

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν λυπημένων στὸ σπίτι σπάζουν ἓνα κεράμι διὰ γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ ἄλλος ἀπὸ τοῦ οἴκειου!

ΜΕ ΤΗ ΣΤΛΗΝΗ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ

Προβάλλει σίσιω ἄν' τ' Ἀοργυλῷ

Χιωτὴ ἢ σεβήνη καὶ τὸ φῶς

Πέφτει στὸν κάμνο τὸν ἀοργαῖο

Κ' ἡ κάθε ἀχτίδα του οἰωνὸς!

γνωτίζει ὥστε τ' ἀκρογυῖαι
Πότε τὴν Πάρισσα ἤνυσεν
Πότε ἄσ' τὰ κάτασπρα σποβάλλει
τοῦ Ἑραίου τὰ μάρμαρα δειλά.

Ἄχτιδωτὸ στεφάνι ἀγέκει
Τύρω στοῦς τόσους τῶν θεῶν
Κ' ἀκίνητη κατόπι στέκει
Ἐπὶ λείψανα τῶν Μυκηνῶν.

Ἐὰν δὲ ζητᾷ νά χαιρετίσῃ
Τυφώριμους τόσους τόσους ἢ θεᾷ
Ἐὰν δὲ ζητᾷ νά λαναστήσῃ
Τὴν σφαδαιμένην ὤμοφρᾶ!

Μὰ μάταια ἀσώψῃς μάταια σῆρες
Θεὰ τὴν ὄψι φερραριού!
Κοιμᾶται ἢ Ἀργολῆς κι' ἢ μοῖρες
Κλαῖν σὰ ἐρείδια τ' ἀρχαίου Βω-
[ποῦ

Βουβὴ κ' ἢ ἀντικρυνὴ Ἀρκαδία!
Ἐτεῖρες ἢ γάλας ἢ σπηρὲς!
Τρυνοὶ οἱ βωμοὶ, καμμιὰ δυοῖα
Κ' ἢ σφαιμενίδες σιωωνηρὲς!

Ἄδωγε μόνος δὲ φωτίσης
Τὰ θήματα κάωσιον λανδοῦ
Μ' ἀρνήθηκε τὸ φῶς τῆς Δύσης
Προσκυνητῆς τοῦ Ἑραίου Καί-
ρου!

(Παριμένο ἀπὸ τῆς ὤμοφρος πα-
ραδόσεις περὶ θεᾶς Ἀρτεμίδος.)

ΒΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ (ΙΔ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ

Ὁ Δημήτριος Βαρδουνιώτης ἐγεννήθη ἐν Ἀργεὶ τὸ 1847 καὶ ἀπέθανεν ἐν αὐτῷ τὸν Μάρτιον τοῦ 1924. Ψυχὴ μολυσύν-

θετος καὶ πολὺτρόπος, ὁ Δημήτριος Βαρδουνιώτης ἀνήκων εἰς γενεὰν τῶν λογίων τῆς πρώτης μετεπαναστατικῆς ἐποχῆς τοῦ ὁποῖου διεκρίνε φιλεργία ἀπαράμιλλος καὶ πίστις πρὸς τὸ ληνιστικὸν ἰδεῶδες θρησκευτικῇ, κατέλειπεν πνευματικὴν ἐρσίαν σὺν βαρυστάτην καὶ πολὺτιμον συμβολὴν εἰς τὴν Ἑθνικὴν ἱστορίαν.

Τὰ ἔργα του γενικῶς διακρίνει συναρπάζουσα, ἀφηγηματικὴ δύναμις λεπτὴ ποιητικὴ πνοὴ καὶ βαθειὰ ἱστορικὴ ἐρευνα.

Ἐξ αὐτῶν τὰ κυριώτερα εἶναι αἱ «Ἐκδρομαὶ εἰς Μυκῆνας» ἢ «Ἀφνειὸς Κόρινθος», ἢ «Φρύνη», ἢ «Καταστροφή τοῦ Διμαλῆ» καὶ ἡ Μπουμπουλινά» μὴ ἐκδοθεῖσα εἰσέτι ὑπὸ τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου «Δαναοῦ», ὁ ὁποῖος τὴν ἠγόρασε παρὰ τῶν κληρονόμων ἐν χειρογράφῳ.

Ἐν ὀλίγοις ὁ Βαρδουνιώτης ἀνήκει εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀρχιτέκτονας τοῦ ἱστορικοῦ οἰκοδόμηματος τῆς Φυλῆς μας.

Ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου τοῦ Βαρδουνιώτη ἔκανε εἰς ἰδιαίτερον κριτικὸν σημείωμα ἐκδοθὲν τὸν παρελθόντα Μάρτιον 1928 κ. Γεώργιος Ξ. Λογοθέτης. Τὸ κριτικὸν τοῦτο σημείωμα ὑπῆρξε ἀτυχῶς, τὸ μόνον φιλολογικὸν μνημόσυνον διὰ τὸν χαλκένιον συγγραφέα, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ὑπέρμετρον ἐν τῇ ζωῇ μετριοφυσίαν του καὶ τὴν ἀσυγχώρητον μεταθανάτιον σιωπὴν τῶν φίλων του καὶ συνεργατῶν του ἐλησμονήθη τόσον γρήγορα εἰς ἀπόμερον φτωχικὸν του τάφον τῆς Παναγίας τοῦ Ἀργεῶς.

ΕΡΑΣΙΝΟ

Α Γ Α Π Η

Ἀγάπη φῶς καὶ μῦρο καὶ χαρὰ τοῦ θεοῦ Ἀπρίλη!
 Δουλοῶδι ἀμάραντο μεσ' ἀπ' τὰ βάθη τῶν αἰώνων,
 Τὰ δάκρυα τῶν πιστῶν σου τῆς ζωῆς σου ἡ δρόσο' χεῖλη
 Ποῦ κλαῖν γιὰ σέ διπλὰ ἀπ' ὅτι γελοῦν σέ ξέρουν μόνον

Στὸ μῦρο σου τὸ πλάνο ἔχω κι' ἐγὼ ὁ φτωχὸς μεθύσει
 Κι' ὕπνος γλυκὸς μ' ἀνήσυχος τὰ μάτια μου γλαρώνει
 Τὰ ὄνειρά τα κι' οἱ πόθοί τῆς ζωῆς μου ἔχουνε σβύσει
 Κι' ὄνειρο σὺ ἢ ἀγάπη εἶσαι ζωῆμου ζωῆμου τώρα μόνη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Ἦ εἰρηνικὸ χωριό μου ἐσὺ, ἀσχωμένο
στὸν αἰούσιο κάμω καὶ τὸν καρτερὸ
τοῦ Ἑρμού αὐτὸν τὸν σοφολακουσμένο
ἀπὸ τὸν παλιν Ὀμηρικὸ καιρὸ!

Τραγουδήσω ἀρεσούμενα τῇ Ἰῆ σου
λέχωρα κάποτε, σὲ ἄλλο σκοπὸ
μὰ τὴν γιτὴν ἀσφόδελον τὴ δική σου
δὰ τραγουδήσω ἐδῶ καὶ δὰ τὴν αῶ.

Ἀνάρια τὰ πολυχρώμα σπιτάκια
μὲ τὴν δενδρόφυτον κάθε ἓνα αὐγὴ
φράχτες μαντρότοιχοι, κῆποι, σοκάκια,
τὸ ἀντιλαμβάνει τὸ Ἄχ τοῦ σεβνταγῆ!

κι' ἀραδιαστᾶ ὡς τοῦ Γέρω—Ἰνάχον ἀσπλώνουν
τὴν ὄχτην, ὠραῖα, σεμνὰ, Ἦ ἡ μύστικὴ
ἡ ἀσώκρυφον ὁμορφιὰ αἰῶς ἀνταμώνουν
σφιχτὰ μὲ τὴν ἀγάπην μέσα ἐκεῖ!

Καὶ οἱ ἄγροί σου, τὰ περβόλια πάντα ἀγρία!
Καλοργωμένα ἀπὸ τὰ δουλεντικά
τὰ βλοσυρμένα τοῦ χωριάτη χέρια
καὶ ἰδροπότιστα ᾧ πατρικᾶ!

Μὲ τόσῳ ἀσπρὴν μιὰ χάρηφροντισμένο
στὰ μάτια τοῦ διαβάτη αἰῶς περναῖ
ἓνα θέαμα γραφικὸ, τριγυρισμένο
κι' ἀπὸ τὰ ἥρεμα κυματιστὰ βουνὰ

τοῦ Ἥλιου τὸ πρωτοχάϊδεμα, τοῦ ἀέρος
στὴν ἀγκαλιά σου τὼνοιωσα κι' ἐγὼ.
Χαρὰ μου! ὅδε διαβῶ, ὅδε φύγω σέρα
δὲ σὲ ἀποκησμονάω, σὲ νοσταλγῶ..

Ἄ! ἡ ζωὴ σου! Ἔβησα τὴν ζωὴ σου
ἀπ' τὴν γεωτὴν ἡλικία τὴν παιδικὴν
αἰγέρια βαδειὰ ὅπως οἱ ἄνδρες τοί σου
τραχειά, σκληρὴν, -- ὡραία, Δημιουργικὴ.

Τευρολάτνης! Τηυκιὲς μέρες ἀλήθεια
ἀβέχαστες, μὰ ὅμοια αἰκρὲς γιὰ με
τὰ παιδικά μου ἢ βλόγα ὄργωζε στίβει
καὶ με διαφέντεψες ἐσὺ καὶ μὲ!...

Ἡεῖρήνη ὅμως σοῦ ἐγέμιζε τὸν αἶρα
σοιὸ λίχνισμα γαλήνιο, σιωπηλὸ!
Δὲ σὲ ἀποκησμονῶ ὅδε φύγω σέρα
ὦ εἰρηνικὸ χωριό μου **Σ' ΑΓΑΠΩ**
ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΕΖΟΣ

ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

Κεφαλή γυμνή ἔξωθεν, ἡμπορεῖ καὶ νὰ μὴ προδοθῇ· ἀλλὰ ἡ
γυμνή ἔσωθεν, ὅσον καὶ ἂν κρυφθῇ, θὰ προδοθῇ

Ἡ κεφαλή εἶναι τὸ μόνον πράγμα ἐν τῷ Κόσμῳ, τοῦ ὁποίου
φαίνονται καλῦτερα ἀπὸ τὰ ἔξω.

ΠΟΛΥΒ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΤΑΝΑΙΑ ΤΩΝ ΠΡΩΛΗΨΕΩΝ

Οἱ γιατροὶ τὸν εἶχαν ἀπελπίσει. Τὸ δυστυχισμένο τὸ παιδί! Ἦλθε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὸ Ἄργος σὰν τὸ κοῦρο νερὸ νὰ περάσῃ τῆς ἀπόκρι-
 ρες κοντὰ στὸ θεῖο του ποῦχε χρόνια νὰ τὸν ἰδῇ καὶ γιὰ δεκαλέντε ἡμέ-
 ρες ἔχανε τὴ ζωὴ του! Φυματιώδης μηνιγγίτις, εἶπε σοβαρὸς ὁ γιατρὸς,
 στὴν τελευταία του ἐπίσκεψι καὶ ἐκούνησε τὸ κεφάλι του ἀπελπιστικά.
 Ἡ ἀρρώστεια τοῦ προῆλθε ἀπὸ τὴ μεγάλη στενοχώρια καὶ τὴ μελέτη.
 Μῆνες στὴν Ἀθήνα δὲν εἶχε γράμμα ἀπὸ τοὺς δικούς του. Οἱ ἡμέρες
 περνοῦσαν καὶ καμμιὰ εἶδη τι, καμμιὰ ἐπιταγὴ δὲν ἐφαίνετο νὰ τὸν ἀ-
 νακουφίσῃ ψυχικῶς καὶ οἰκονομικῶς. Αὐτὸ τὸν ἔκανε περισσότερο, νὰ
 θυμῇ καὶ τὸ θεῖο του, καὶ νὰ κατέβῃ στὸ Ἄργος. Καὶ τώρα ἐπέβαι-
 νε χῶρις νὰ ξέρουν, οἱ δικοὶ του τίποτε, οὔτε καὶ αὐτὸς νὰ μάθῃ ποτὲ
 πῶς αἰτία τῆς σιωπῆς ἦταν ὁ θάνατος τῆς ἀγαπημένης του μητέρας, ποῦ
 τοῦ τὸν ἔκρυπταν γιὰ νὰ μὴν τὸν λυπήσουν

—Γιῶργο ἔλα νὰ ποῦμε τὸ ποιῆμα τοῦ εἶπε τ' ἀνύποπτο μικρὸ ξα-
 δεσφάκι του λίγα λεπτὰ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ γιατροῦ. —Ὅχι Γι-
 αννάκη. ὅτι ἀλάστομε γράμμα ἀπὸ τὴ μητέρα, τοῦ ἀπῆντητε ὁ ἐτοιμο-
 θάνατος. Ἦταν οἱ τελευταῖες του λέξεις· τὰ μάτια του ἔκλεισαν καὶ κά-
 που κᾶπου ἀνοιγαν μὲ δυσκολία σὰν ἀπὸ κουραστικὸ ὕπνο. Τὰ χεῖλη
 του ἀνοιγόκλειναν καὶ αὐτὰ καὶ ἓνας ψίθυρος ἐφευγε ἀπὸ τὸ στόμα
 του. Τὸ πρόσσωπο του εἶχε τὴν ὄψιν τοῦ θανάτου καὶ ἔλαμπε ζωηρὰ ἀπὸ
 ἐνισχυμένο χαμόγελο πόνου. Καμμιὰ σχέσι δὲν εἶχε πειὰ μὲ τὴ ζωὴ
 καὶ τὸ θυμάτιο ἐκεῖνο θὰ ἦταν πραγματικὸς τάφος ἂν τὴν ἡσυχία του
 δὲν ἔκοβε ὁ θόρυβος τοῦ ξενοιστοῦ Γιαννάκη μὲ τὰ παιχνίδια του.

Ἡ θεία του καὶ ἡ ξαδέρφη του εἶχαν ἀπηυδῆσαι ἀπὸ τὰ διαρκῆ ξε-
 νύχτια. Μὰ καὶ τινὰ τοῦ κάνουν ἀφοῦ πειὰ δὲν εἶχε ζωὴ! Καὶ γένα μου
 νὰ ἦταν δὲν θάκανα τόσα, ἔλεγε ἡ θεία του στῆς γειτόνισσες. —Ἐχά-
 λασα χιλιάδες γιὰ τὴν ἀρρώστεια του, χαλάλι του.

Τὸ μεσημέρι τῆς Ἰδίας ἐκείνης, ἡμέρας ὁ θεῖος του ἔφερε καὶ τὸ νέο
 γιατρὸ τοῦ Ἀργους ποῦ μόλις εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴν Εὐρώπη. Ὁ νέος
 ἐπιστήμων τὸν ἐξήτατε προτεχτικὰ καὶ μὲ κάποιον διαταγμὸν ἐστράφη
 πρὸς τὴ θεία του καὶ τῆς εἶπε. —Κυρία μου τὸ παιδί αὐτὸ ἐνενηντα
 τοῖς ἑκατὸ, δὲν θὰ σωθῇ. Ἐν τούτοις ἂν ἔχετε τὴν ὑπομονὴν νὰ τοῦ
 κάνετε μερικά πράγματα δὲν ἀποκλείεται νὰ νικήσωμεν. κατόπιν τὴν
 ἐπῆρε κοντὰ στὸν ἀρρωστο καὶ τῆς ὑπέδειξε λεπτομερῶς τὸν τρόπο τῆς

περιποιήσεως ἔγραψε μιὰ συνταγὴν καὶ ἔφυγε. Στὸ πρόσωπο τοῦ ἔλαμψε ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ ἀνακούφισις. Ἐκτὸς τῆς ἀγάπης ποῦ ἦσεν γιὰ τὸν ἀνερπὸ τοῦ τὸν ἔτυπτε καὶ ἡ συνείδησις καὶ τὸν ἐβασάλευθύνῃ ποῦ ἐχάνετο στὰ χέρια του καὶ μάλιστα τόσο μακριὰ ἀπὸ σπίτι του.

Μὰ στὴ θεῖα δὲν ἀπήχησαν τὸ ἴδιο τὰ λόγια τοῦ γιατροῦ. Νέσσανα, νέα ξενύχτια, νέες φασαρίες. Κι' ὅλα αὐτὰ χωρὶς σοβαρὰς. Ἀλλὰ τί νὰ κάνῃ; Ἦταν χρέος τῆς νὰ τὸν περιποιηθῇ ὡς τελευταία στιγμή. Νὰ μὴν παραλείψῃ τίποτε ἀπὸ ὅτι διέταξε ὁ γυναικὶς.

II

Ἡ γειτονεὶα στὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου παίζει σπουδαῖον ῥολὴν καὶ στὴ λύπη τοῦ πλησίον. Πολλὰ φορὲς εἶναι τόση ἡ τοιή τῆς σιᾶς πράξεις του, ὥστε ὅταν ὁ χαρακτήρ εἶναι ἀσθενὴς ποβαίνει ὁ ῥυθμιστὴς τῆς ζωῆς του.

Δὲν εἶχε καλὰ, καλὰ βγῇ ὁ γιατρὸς ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ οἱ γειτονες τοῦ Κυρ—Γαλιῇ ἐμπῆσαν στὸ δωμάτιο, τοῦ ἀρρώστου, ἡ μία τὴν ἄλλῃ.

—Τὶ σῶς εἶπε ὁ γιατρὸς; τί; ἔχει ζωὴν.

—Καλὲ δὲν ντρέπεσαι! Μπάνια; Φάρμακα; Δὲν καταλαβαίνεις; Τότα αὐτοὶ οἱ ξουρισμένοι Εὐρωπαῖοι, ἀπεφάνθη μὲ περιφρόνησιν Κυρὰ—Ντούτσενά, πολὺπειρη γειτόνισσα. Μὴ βασανίζεσαι; Ἄκου Κυρὰ—Γαλίνα μου. Τὸ παιδί ἔχει πάθει ἀπὸ ὥρα. Καὶ ὅν μπερδεύῃ καλὰ μόνο ἡ Κουτσογιωργάκενα μπερεῖ νὰ τὸ σώσῃ.

Ναί! ἡ Κουτσογιωργάκενα, ἐφῶναξαν ὅλες μαζί ἡ γειτόνισσες. Κουτσογιωργάκενα! Καὶ χωρὶς νὰ περιμένουν τὴν συγκατάθεσιν Κυρὰ—Γαλίνας ἔτρεξαν στὴν ἄλλῃ ἄκρῃ νὰ τὴν φωνάξουν.

Σὲ λίγο ἡ συνοδεία μὲ τὴν Κουτσογιωργάκενα διέσχιζε τὴν πόλιν τοῦ σπιτιοῦ. Μιὰ γρημὰ, κουτσή καὶ σηματομένη, στὴ μύτη μὲ προεξοχισμένο, μαῦρο ἀραιὸ μoustaki καὶ χῶρις φρύδια, ἦταν ἡ ξανθὴ γιάτρισσα Κουτσογιωργάκενα, ποῦ μὲ τὰ μαγικά της, καὶ τὰ ἁγία της εἶχε σώσει κόσμον καὶ κοσμάκη.

Ἐμπῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ ἀρρώστου, ἔβλεπε τὸ χέρι του, ἔβλεπε τὸ σφυγμὸ του καὶ τὰ νερὰ τῆς παλάμης, εὐχάρησε ἔπειτα τὰ χέρια του καὶ ἐξήτασε τὰ μάτια του, τὸν καλοκύταξε ἀκόμη μιὰ φορὰ μὲ ὕψος σοβαρὸν, εἶπε πῶς τὸ παιδί ἦταν ἀμπεδομένο καὶ ἡ ζωὴν κινδυνεύει. Ἐπειτα ἐγύρισε στὸ Σαράντι, ἓνα κακοκοιμημένο ἰσριάντι κρόνων, ποῦχε πάθει καὶ αὐτὸς ἀπὸ ὥρα καὶ εἶχε μείνει καὶ τοῦ εἶπε ἐπιταχτικά. Γρήγορα Σαράντι. Ἐνα μαῦρο ποῦ

τὸν κάμπο, ζωντανὸ, γρήγορα. Σὲ μιὰ ὥρα πρέπει νὰ εἶναι ἐδῶ. Στὴ διαταγὴ τῆς Κουτσογιωργάκενας ἓνα μπουλούκι παιδιὰ μὲ τὸν Σαράντη ἐπὶ κεφαλῆς ἔτρεξαν νὰ βροῦν τὸ πολύτιμο φάρμακο. Ἐκείνη ἐν τῷ μεταξὺ ἄναψε τὸ λιβανιστήρι ἔκαψε φτερὰ μὲ λιβάνι, εἶπε κάτι μυστηριώδη λόγια καὶ ἔφυγε μὲ τὴ διαταγὴ νὰ τὴν εἰδοποιήσουν μὲλις γυρίσει ὁ Σαράντης. — Ὁ θεὸς νὰ κόβῃ ἡμέρες ἀπὸ μᾶς τῆς ἄχρηστες καὶ νὰ τῆς δίνῃ, εἶπαν μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια σταυροκοπούμενες ἡ γειτόνισσες.

III

Ὅταν ἔπεσε τὸ σόφρουπο τὸ σπῖτι τῆς Κυρὰ — Γαλίνας ἄδειασε. Οἱ γειτόνισσες ἐπῆγαν νὰ ἐτοιμάσουν τὸ φαῖ τους. Ξομάχοι, βλέπεις, οἱ ἄντρες τους καὶ δὲ μπορούσαν νὰ περιμένουν κουρασμένοι.

Ἡ κυρὰ — Γαλίνα μὲ τὴν κόρη τῆς ἐκάθηντο στὸ διπλανὸ δωμάτιο τοῦ ἀρρώστου. Τὰ φάρμακα εἶχιν λησμονηθῇ. Κάθε περιποίησις εἶχε παύσει. Εἶχαν κρεμάσει τῆς ἐλπίδες τους στὸ μαγικὸ πουλὶ ποῦχε φέρει ὁ Σαράντης κατὰ διαταγὴν τῆς Κουτσογιωργάκενας καὶ ποῦ τῷχαν δέσει κοντὰ στὸ κεφάλι του. Ἐξάφνα ἀπὸ τὸ δωμάτιο τοῦ Γιώργου ἓνα δυνατὸ φτερούγισμα τοὺς ἔκανε ν' ἀνησυχῇσουν.

— Τὸ πουλὶ ἐλύθηκε! Εἶπαν κ' οἱ δυὸ μαζί καὶ τρομαγμένες ἐμπῆκαν στὸ δωμάτιο τοῦ ἀρρώστου. Τὸ πουλὶ εἶχε λυθῇ κι' ἐσάλευε στὸ πάτωμα. Ἐφτερούγισε γύρω ἔπειτα στὸ δωμάτιο ἔβγαλε μιὰ στρινγγὴ φωνὴ κι' ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο ποῦ ἔμπαινε ἡ ἀνοιξὶς καὶ τὸ χλωμὸ φῶς τοῦ μαρτιατικου φεγγαριοῦ τὸ εἶδαν νὰ χάνεται μὲ ὁρμὴ ἀπὸ τὰ μάτια τους. Αὐστηχία μου! τί ἐπάθαμε ἐφώνάξε ἡ κόρη τῆς Κυρὰ — Γαλίνας. Πᾶει τὸ πουλὶ! Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μιὰ ἀχτίδα τοῦ φεγγαριοῦ ἐξωγράφισε στὸ πρόσωπο τοῦ Γιώργου τὸ σβυμένο χαμόγελό του. Ἐξύγωσαν κόντ' αὐτοῦ μὲ βῆματα δειλὰ. Τὸ στήθος του δὲν ἐκινεῖτο καθόλου. Τὸ μέτωπο του ἦταν ψυχρὸ σὰν μάρομαρο καὶ ἡ μορφὴ του εἶχε τὴν ἔκφρασι τῆς αἰωνίης! Ἦταν νεκρὸς.....

III

Δέκα πέντε μέρες ἀπὸ τ' ἀνοιξιάτικο ἐκεῖνο βράδυ στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Κυρ — Γαλῆ ἓνας γέρος σκυφτὸς καὶ ζαρωμένος περισσότερο ἀπὸ τὸν πόνο παρὰ ἀπὸ τὰ χρόνια ἐκίθητο μελαγχολικὸς. Γύρω του ἡ οἰκογένεια τοῦ κυρ — Γαλῆ, ἡ γειτόνισσες, ὁ Σαράντης, ἡ Κουτσογιωργάκενα παρογοροῦσαν τὸν πληγωμένο πατέρα τοῦ Γιώργου, ποῦχε ἔλθει ἀπὸ τὸ μακρινὸ νησί του. Στὸ πρόσωπο ὅλων ἦταν ζωγραφισμένη ἡ ἀνάπαυσις τῆς συνειδήσεώς των. Κι' ὁ θεὸς κ' ἡ θεία

καὶ ἡ ξαδέρφη καὶ ὁ Σαράντης κ' ἡ Κουτσουγιωργάκενα κ' ἡ γειτο
εἶχαν κάνει τὸ χρέος τους. Μὰ τὸ παιδί δὲν ἐσώθη. Κακιὰ ὥρα βλέπ

Μόνον ὁ μικρὸς Γιαννάκης δὲν ἐλάβαινε μέρος στὴ σιωπηλὴ ἐκ
συμφωνία. Σ' ἓνα μπάνιο μὲ νερό ἔπαιζε, μὲ τὰ καραβάκια του.
μου, μαμὰ ἓνα καραβάκι εἶπε στὴν ἀφηρημένη κυρὰ—Γαλίνα καὶ
ἔδωσε τὸ χαρτὶ τοῦ κρατοῦσε στὰ χεράκια του. Ἐκείνη μόλις τὸ ἀ
κρυσσε ὠχρίασε. Τὸ μικρὸ ἄφηχο εἰκίνο χαρτὶ ἐπέρασε στὰ μάτια
σ' ἄν κατηγορητήριο ἔγγραφο. Ἦταν ἡ τελευταία συνταγὴ τοῦ γιατ
ποῦ δὲν τὴν εἶχαν ἐκτελέσει κατὶ συμβουλή τῆς γειτονιάς! Μιὰ ο
κριαστικὴ σκέψις ἐσάλευε τὸ μυαλό της.—Θέ μου μήπως μποροῦσα
σωθῇ καὶ δὲν τὴν ἐπλήραμε!

.....Ναί! εἴτε ὁ ἀμίλητος ὥς τὴ στιγμὴ ἐκείνῃ γέρος, σ'ὰ νὰ συνε
ρανε μιὰ ὑποσυνείδητη καὶ μυστικὴ στιχομυθία μὲ τὴ νύφη του.
Ἰῶλοι ἐπασχίσανε γιὰ τὸ παιδί μου ὅλοι ἐκουραστήκατε, μὰ ἐγὼ· θὰ
σώζω γιατί ἡμουν πατέρας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ

ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

Ὁ Γολγοθᾶς τῆς τέχνης ἔχει δύο ἄτραπούς, ὀδηγοῦσας εἰς τὴν
τὴν κορυφὴν. Ἀπὸ τὴν μίαν ἀνέρχονται διὰ νὰ σταυρωθῶν· ἀπὸ
ἄλλην διὰ νὰ πάρουν τὸν ἄερα των· καὶ συμβαίνει συνήθως οἱ
πρῶτοι νὰ σταυροῦνται οἱ δεῦτεροι νὰ φαίνωνται εἰς τὸν κόσμον
βεβλημένοι τὴν αἵγλην τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦ στεφάνου
μαρτυρίου,

ΠΟΛΥΒ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΥΛΟΥ

ΘΩΜΑΣ ΓΟΡΔΩΝ

Φιλέλλην Στρατηγός και Λόρδος της 'Επανάστασεως του 1821

ΘΩΜΑΣ ΓΟΡΔΩΝ

Γόνος μιᾶς τῶν ἀρχαιοτέρων, ἐπιφανεστέρων καὶ πλουσιωτέρων οἰκογενειῶν τῆς Σκωτίας, ἐπὶ πολλὰ ἔτη περιῆλθε τὴν Ἀνατολήν, ἐξέμαθες διαφόρους διαλέκτους, ἐσπούδατε τοπογραφικῶς αὐτὴν καὶ εἰργάσθη ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν στενόντων λαῶν δαπανῶν ἐξ ἰδίων μεγάλα χρηματικά ποσὰ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπὲρ οὗ εἰργάζετο ἱεροῦ σκοποῦ του.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα κατήλθε, μέσω, Μασσαλίας, κατὰ τὸν Αὐγούστου 1821 ἐπιβαίνων ἰδίου πλοίου μετ' ἄλλων φιλελλήνων καὶ ἐλλήνων πορευθεὶς ἀμέσως εἰς Τρίκορφα ἔνθα εἶχον τὸ Στρατηγεῖον τῶν οἱ πολιορκοῦντες τὴν Τριπόλιν ἔλληνας στρατιωτικοὶ καὶ ὀπλαρχηγοί. Ἡ ἀφίξις αὐτοῦ εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις ἃς διήρχετο ἡ Ἑλλάς ἐνισχύσαντο τὸν ἀγῶνα διὰ τριῶν πυροβόλων καὶ χρημάτων ἐνεθάρρυνε καὶ ἐνεθούσασεν ἀπαξάταν τὸ Ἑλληνικὸν διαβλέπων τόσον ἂν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ, ὥς καὶ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς Ἀγγλίας Βύρωνος, τὴν ἑμμεροῦς υποστήριξιν τῆς Ἐπαναστάσεως παρὰ τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν ὅμως τῆς Τριπόλεως δυσχρετηθεὶς ἔνεκεν τῶν κατ' αὐτὴν συμβαθῶν διαφόρων λυπηρῶν σκηνῶν ἐκ μέρους τῶν πολιορκητικῶν ἀπεμακρύνθη τῆς ζωηρᾶς ἀναμίξεως αὐτοῦ εἰς τὸν περικιτέρω ἀγῶνα ἀναρχνεὶς πάλιν κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1826 κομιστῆς ἐξ Ἀγγλίας τοῦ ὑπολοῖπου τοῦ δευτέρου Ἀγγλικοῦ δανείου ἐκ 14. 000 λιγρῶν ἐνθαρρύνων καὶ αὐθις κατὰ τὰς κρίσεις ἐκεῖνας στεινὰς τὰς ἀγωνιζομένης Ἑλλήνας.

Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἀθηνῶν ὁ Γόρδων διοικῶν φάλαγγα ἐκ 2,300 ἐλλήνων μετὰ 15 πυροβόλων συστρατηγούντων τῶν συμπολιτῶν του ναυάρχου Κόχραν καὶ τοῦ στρατηγοῦ Τζώρτζ ἐπέτυχεν ἀποβιβασθεὶς εἰς τὸ ἀλίπεδον τοῦ Φαλήρου νὰ δαχύρωθῇ καὶ ἀποκρούσῃ μετὰ πεντάωρον σκληρὸν ἀγῶνα τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Κιουτχῆ προσπαθοῦντος νὰ ἀποθῇσῃ αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρμυνσπεργ τοῦ 1835, λόγῳ τοῦ γοήτρου ὅπερ ἐξήσκει ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἣν ἐλυμχίνοντο ληστρικαὶ συμμορίαι, εἷς ἐπὶ Βασιλείᾳ διορίσθη Γενικὸς Διοικητῆς τῆς

Πελοποννήσου προεδρεύσας μετ' ἄκρας αὐτηρότητος διαφόρων Στρατοεικείων.

Προσβληθεὶς ἐκ χρονίας νόσου τῶν νεφρῶν ἀπεσύρθη τῆς ὑπηρεσίας ἀποθανὼν ἐν τοῖς πατρικαῖς του κτήμασι μὲ τὸν τίτλον Ἀντιστρατήγου τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ. — Συνέγραψεν ἱστορίαν περὶ τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως περιέχουσαν πολιτιμοτάτας πληροφορίας, ὧν εὐρεῖαν χρήσιν ἐποιήσαντο εἰ κατόπιν ἱστορικαὶ καὶ ἰδίαι ὁ Τρικούπης ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφείσῃ ἱστορίᾳ. Ἐγκατασταθεὶς ἐν Ἀργεὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἔκτισεν ἐν τῇ συνοικίᾳ Ἀρβανιτιᾷ διόροφον οἰκτὴν οὐζομένην μέχρι σήμερον καὶ ἠγόρασε κτήματα ἐν τῷ ἐλαιῶνι τῆς Ἀκοῆς καὶ ἐν τῇ θέσει Μαγοῦλα τοῦ Ἀργους. Διετήρει δεκάδα κυνῶν εὐγενεστέων βράτων τῆς Ἀγγλίας, οὓς ὑπερηγάπα καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐπεριποιεῖτο. — Ὁ Λῆμος Ἀργείων μνήμων τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ διὰ τὰ φιλανθρωπικά του αἰσθήματα ἀνῆρτησε τὴν εἰκόνα του μετὰ τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν τοῦ 1821 ἐν τῷ ἀθημαρχείῳ, ἥδη δὲ πρόκειται νὰ ἀνεγερθῇ ἀναθηματικὴ στήλη μετὰ τῆς προτομῆς του εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῆς πόλεως Ἀργους.

Ἀργος τῇ 15 Φεβρουαρίου 1929

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ Δ. ΦΙΚΙΩΤΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ-ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ ΜΑΣ

Ὁ Καποδίστριας, ὁ μέγας αὐτὸς κυβερνήτης καὶ δεινὸς ψυχολόγος τοῦ Λαοῦ του βλέπων, ὅτι ματαίωπονεῖ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν πατάτα, ὡς τροφὴ στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ πείσῃ τοὺς γεωργοὺς τῆς Ἀργολίδος νὰ τὴν καλλιεργήσουν κατέφυγε στὸ ἔξῃς τέχνασμα.

Διέταξε ἓνα βράδυ καὶ ἄδειασαν στὴν παραλία τοῦ Ναυπλίου δύο καίκιες πατάτα ἐτοποθέτησε δὲ καὶ δύο σκοποὺς μὲ τὴ μυστικὴ ἐντολὴ νὰ κάνουν στραβὰ μάτια.

Τὸ πρῶτ' ἡ πατάτα εἶχε μείνῃ ἢ μισὴ καὶ τὴν ἄλλῃ ἡμέρα εἶχε χαθῇ τελείως ἐνῶ τὸν ἄλλο χρόνον ἡ καλλιέργεια τῆς ἦταν γνωστὴ σ' ὀλόκληρην τὴν Ἑλλάδα.

Αὐτὸ θὰ πῇ κυβερνήτης. Καὶ τὸ ἐλάττωμα τῆς κλοπῆς ποῦ ἔρεπε ὁ λαὸς μας κι' αὐτὸ τὸ ἐξεμεταλλεύθη γιὰ τὸ καλὸ του.

ΓΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΑ

Νεράϊδες ἡγογένηντες, γηγκές τσοωανοσοῦλες
σκιές τοῦ δάσους αὐγινές, τῶν Παρδειῶν νυβοῦλες
Γεῖα καὶ χαρὰ. Ἐὰς χαιρετῶ μαζὺ μὲ τὰ κο῰άδια
τὰ κρυσταλένια σας νερὰ καὶ τὰ δασὰ λαγκάδια

Γιὰ ῥοβολάτε Πέρδικες, τεῖν' ἀψηλές οἱ ῥάχες
σοῦ στέκεστε περήφανες, σοῦ στέκεστε μονάχες·
τοῦ κάμωσιν ἐγὼ θεῖ' ἰάταρο δίχως βῶν καὶ χρῶμα
δὲ μοῦ βασταίνουν τὰ φτερά νᾶρδω ψηλὰ δε ἀκόμα·

Δὲ μοῦ βασταίνουν τὰ φτερά τὰ χιριομαθνημένα
νὰ ρδῶ ψηλὰ στὰ ἀλάτια σας τὰ μυριοωλουμισμένα
νὰ ἰδῶ τοῦ ἥλιου βάνημα καὶ τῆς αὐγῆς τ' ἀγέρι
χιμίες στὸ νοῦ μου δύνουσες γηγκές γιὰ νὰ μοῦ φέρει

Μαραζοσφύει τὰ στήθια μου τοῦ κάμωσιν τὸ μοῦρι,
τὸ κουρνιαχτὸ, τ' ἀντάσιασμα καὶ τὸ μικρὸ σοτήρι
στραγγίζει τὴν ἀγάδα του στὰ σωδικὰ, μὲ λειώνει
καίει σᾶν λάβα τὸ κορμὶ, πορρὰ, πορρὰ μὲ σώνει.

Γιὰ ῥοβολάτε πέρδικες φτερουγοωλουμισμένες
καὶ σέσσε μου τὸ ῥόδινο τὸ βῶς σοῦστε ντυμένες
σοιὸς ἥλιος καὶ σοιὰ χαρὰν γὴν τῶχει σὲ Ἐὰς χαρίσει,
σοιὸς ὠμορφιὸς τῆς ἀνοιξῆς σᾶς ἔχουνε αἰουμίσει·

Διδῶ ἀπ' τὲς βούβης σας νὰ ωῖω τὸ μυριανδὸ τῆς νειότητος
—νὰ κάνω ὠήγτρα τὰ φτερά—νὰ νοιώσω τὸ σκοπὸ τῆς
καί ν' ἀνεβῶ σ' ἀσάπτες ψηλές—ψηλές κορβοῦλες
μέσα σὲ δάσα, λαγκαδιές, μαζύ σας Βλαχοσοῦλες

τῶ στήζω κεί στί ἄ πόκοσμα τρανὸ—τρανὸ γιορτάση
 τὴν ωτῆ ἡ δόλια μου ψυχὴ, τὴν ωτῆ καὶ τὴν χορτάση.

Νεράϊδες ἡγογέννητες, γλυκῆς Τσοπανοπούλης
 οἰκίης τοῦ δάσους αὐγινῆς, τῶν Περδειῶν Νυφοῦλης
 Γεῖά καὶ χαρὰ.. Ἐὰς χαιρετιῶ. μαζὺ μὲ τὰ κοισάδια
 τὰ κροσσάζενια σας νερὰ καὶ τὰ δασὰ λαγκάδια.

ΑΝΔΡ. Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΦΟΙΒΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαμά: Μάριε πάρε αὐτὸ τὸ γλυκὸ καὶ τὴν τὸ
 μοιράσης μὲ τὸν Ἰάσονα σὺν καλὸς ἀδελφούλης.

Μάριος: Καὶ τί θὰ πῇ, μαμά, σὺν καλὸς ἀδελφού-
 λης;

Ἡ Μαμά: Νὰ, θὰ δώσης τὸ μεγαλῦτερο κομμάτι
 στὸν Ἰάσονα.

Μάριος: Τότε Ἰάσον μου πῖρε το σὺ τὸ γλυκὸ καὶ
 μοίρασε το σὺν καλὸς ἀδελφούλης.

Ἡ ισχυρὰ ποδοσφαιρικὴ Ὀμάς τοῦ «ΠΑΝΑΓΓΕΙΑΚΟΥ» ΣΕΦΑ
 ἢ ὅποια κατήγαγε πέντε ἀμικράς νίκας εἰς τὰς συναντήσεις
 μετὰ τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» Δουρακίου, «Ἄρεως» Χιλιμεσίου,
 «Ν. Ἀστέρου» Δουρακίου, «Παναγυπιακοῦ» Νευταίου καὶ
 «Ἐνώσεως Κανταβιτινικοῦ» Κορίνθου.

Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΜΑΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Ἐνα ἄγνωστον ἱστορικὸν ἔγγραφον εἰς τὸ ἀρχεῖον
τοῦ Ἀργείου Στρατηγοῦ Δ. Τσόκλη

Τὸ Ἀργειακὸν Ἡμερολόγιον ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ φιλοξενήσῃ εἰς τὰς στήλας του τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα καὶ λόγιον κ. Ἀνδρ. Καρατῆζαν τέως Δήμαρχον Ἀργείων καὶ γαμβρὸν τοῦ Ἀργείου στρατηγοῦ τοῦ ἀγῶνος Δ. Τσόκλη τὸν παρεκάλεσε νὰ γράψῃ κατὰ γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀγῶνος. Ὁ κ. Καρατῆζας εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ παραχωρήσῃ ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ στρατηγοῦ Τσόκλη τὸ δημοσιευάμενον κατωτέρω καὶ ἄγνωστον, μέχρι σήμερον ἱστορικὸν ἔγγραφον τοῦ φιλέλληνος Εὐνάρδου πρὸς τὸν στρατάρχην τῆς Πελοποννήσου Θεόδωρον Κολοκοτρώνην. Ἀφήνοντες τὰς ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ἀξίας τοῦ ἐγγράφου κρίσεις μας εἰς τὴν προτασσομένην ἐπιστολὴν τοῦ κ. Καρατῆζα σημειοῦμεν μόνον ἐδῶ τὴν ἰδιαιτέραν ἐμπιστοσύνην καὶ ἐκτίμησιν τὴν ὁποίαν ἔτρεφε ὁ νικητὴς τῶν Δερβενακίων πρὸς τὸν Τσόκλην καὶ ἡ ὁποία ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀνευρέσεως τῶν ἰδιαιτέρων ἐπιστολῶν του εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ στρατηγοῦ.

Φίλτατε Κύριε Γ^ς Λογοθέτη

Ἄγγελος δ' Ἀπριλίου 1929

Ἡρεύνησα, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας, ἦν μοι ἐξεφράσατε πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν, ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἀειμνήστου πενταετοῦ μου Δημ. Τσόκλη στρατηγοῦ ἐπὶ τῆς Ἱεροῦς ἡμετέρας ἐπανάστασεως τοῦ 1821, καὶ ἐξέλεξα ἐκ τῶν ἐκεῖ μίαν ἐπιστολὴν τοῦ 1826 ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν ἀειμνήστον Στρατηγὸν Θεόδ. Κολοκοτρώνην ὑπὸ τοῦ J. EYNARD παριστάοντος τότε τὰ ἐν Παρισίοις καὶ Ἑλβετίας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος κομιτάτα, τῆς ὁποίας ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐσωκλείω τῇ παρούσῃ. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐθεώρησα κατὰ πολλῶν ἀξίαν καὶ λίαν ἐπικαιρὸν νὰ δημοσιευθῇ ἐν τῷ Ἀργολικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ ἔτους 1929, διότι ἐξ αὐτῆς καταφαίνεται ὁ αὐτὸς πραγματῶν, ὁποῖον θέλημα μεγάλου καὶ ἀκραιφνοῦς φιλελληνισμοῦ ἐπεκράτει κατὰ τοὺς χαλεποὺς ἐκείνους χρόνους τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Εὐρῆς, οἵτινες καὶ αἶμα καὶ χρῆμα ἐθυσία-

σαν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἐάν τις θελήσῃ νὰ παραλλήλῳσῃ τὴν τότε ἐποχὴν σήμερον, λύπη μεγάλη καὶ ἀπογοήτευσις θὰ καταλάβῃ διότι θὰ ἀνεύρῃ ὅτι οὐ μόνον ἐξέλιπε σήμερον τελείω χνος φιλελληνισμοῦ παρὰ τοῖς ἔξω λαοῖς, ἀλλὰ καὶ ὁ συστηνός ἡμῶν Πατρίς μεγάλως ἔχει καταπέσει ἐν τῇ συνταγῇ αὐτῶν, οὔτινες πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ πανταχόθεν τὴν πρῶτον ποιῶσιν. Ἡ Ἑλλὰς τοῦ 1821 κατώρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ τοὺς ἔξω λαοὺς τὸν ἀπειρον φιλελληνισμόν αὐτῶν, διὰ τὸν πρὸς πίστει καὶ πατριδος ὑπέρτατον αἰσθημα τῶν ἱερῶν καὶ Ἡρώων ἐκείνων καὶ Πατέρων ἡμῶν, ὠδήγησεν εἰς τὰ κατὰ ζητὰν καὶ θάλασσαν ἀφάνταστα καὶ ὑπερβολὰ ἐκείνα τρόπον αἴτινα κατέπληξαν καὶ ἐθροῦν τοὺς λαοὺς τῆς ὑψηλίου ἢ δὲ σημερινῇ Ἑλλάδι ὀφείλει ομνῆν αὐτῆς θέσιν ἀπέναντι τῶν λαῶν τῆς εὐρώπης ἐκμηδένισιν παντὸς φιλελληνισμοῦ, εἰς τὴν διαίρεσιν τῆς προσωπολατρίας τοῦ Μαμμωνᾶ, εἰς τὴν καὶ διαφθορὰν, καὶ τὸ χείριστον πάντων εἰς τὴν ἀσέβειαν πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων μας, τὸ μόνον πρῶτον καὶ ἡ βάσις τῆς ἐλευθερίας καὶ εὐδοσιμονίας τῶν λαῶν κοινὴ γνώμη τῶν λαῶν, ὡς διδάσκει ἡ ἱστορία, μεγαρύνει ἐπὶ τῆς πλάστιγγος. ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποφάσεις βερνήσεων αὐτῶν. αὕτη ὅμως καὶ μάλιστα ἡ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ ὑπὲρ Ἑθνους μικροῦ ὡς τοῦ λᾶδος δὲν παράγεται οὐδὲ προέρχεται αὐτομάτως· εἶναι πολλὰ ἐλατήρια ὅπως θίξωσι τὴν χορδὴν τῆς εὐδοκίας τῶν λαῶν καὶ ἀναπτέξωσι τὸ αἶσθημα τοῦτο—ἐφόσον ἐξακαλουθῶμεν νὰ διάγωμεν τὴν αὐτὴν ζωὴν καὶ ταῦτα ἐφόσον οἱ Ἀρχόντες ἡμῶν δὲν παύσωσι κατ' ἡμέραν ποιεῖν ἐξευτελιστικὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Ἑθνους μετὰ τὴν γνώμη ἐν τῇ ξένῃ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε δύναται πᾶρξῃ, ἢ δὲ δόξα τῶν πατέρων ἡμῶν τοῦ 1829, ὡς

τῶν προπατόρων τῆς ἀρχαίας καὶ εὐκλεοῦς Ἑλλάδος, θὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἡμᾶς ὥς τὰ ἄνθη ἐκεῖνα ἅτινα ὑποχρεοῦντο νὰ φέρωσι κατὰ τὸν νόμον τοῦ Σόλωνος ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν αἱ πόρραι ἵνα διακρίνονται. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη μεγάλη ὅπως ἀνακαινισθῶμεν ἐπὶ τῇ βράσει τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, τῆς ἠθικῆς καὶ θρησκείας ἵνα μὴ ἐρῶμεθα ἐκάστοτε εἰς τὴν θέσιν νὰ ἀκούωμεν τὴν ῥῆσιν τοῦ Καίσαρος εἰς τοὺς Ἀθηναίους μετὰ τὴν ἐν Φαρσάλοις Μάχην «ποσάκις ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ σφῶν ὑμῶν ἀπολυμένους ἡ δόξα τῶν προγόνων περιίσῃ»;

Ταῦτα ἔκρινα ἐμὸν καὶ ἤκον νὰ προτάξω ἐν εἵδει προεισαγωγῆς καὶ ἐν ἐλαχίστοις ἵνα μὴ καταχρασθῶ τοῦ χώρου τοῦ ἡμερολογίου.

Μετὰ πολλῆς τιμῆς καὶ ἀγάπης
Α. ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Ἀγαθὲ καὶ Γενναῖε

Ἡ φήμη κατέστησε γνωστὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς φιλέλληνας ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην. Τὸ κομιτάτον τοῦ Παρισίου κέτρον ἁπάντων τῶν ἐν τῇ Γαλλίᾳ καὶ τὰ ἐν Ἑλβετίᾳ κομιτάτα, ἅπερ ἐγὼ παριστάνω, μ' ἐνεπιστεύησαν ποσότητας μεγάλας διὰ νὰ δράμω εἰς βοήθειάν σας. Εἶχα στείλει εἰς Ζάκυνθον καὶ λοιπὰς νήσους ἐφόδια ἱκανὰ πρὸς ἐφοδιασδὸν τοῦ Μεσολογγίου ἐπὶ 6 μῆνας. Ἀλλὰ φεῦ! οἱ ἀδελφοί σας, οὗτοι οἱ ἥρωες μάρτυρές, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ λάβωσιν εἰμὴ μικρὸν μέρος· καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βασιλάδι, αἱ τροφαὶ αὐτῶν ὁποίων τὸ πλεῖστον μέρος κατετέθησαν ἐν Ζακύνθῳ, δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν πόλιν πρὸ τῆς μεγαλόφρονος τῶν ὑπερασπιστῶν αὐτῶν θυσίας. Τὸ ἐκχυθὲν τοῦτο ὑπὲρ πατρίδος αἷμα, σεῖς θέλετε τὸ ἐκδικῆσαι· ὅλοι οἱ Ἕλληνες μιμητῇ θέλουσιν τὴν εἰς τὴν Πατρίδα ἀρροίωσιν ταύτην καὶ γενναιότητα, καὶ ὁ Αἰγύπτιος ὅστις ἀπώλεσε τοσούτους στρατιώτας ἔμπροσθεν ταύτης τῆς πόλεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ κυριεύσῃ εἰμὴ διὰ τῆς πείνης, θέλει τελευταῖον νικητῇ ἀπὸ τὴν ἀνδρείαν σας ἂν ἦσθε ἡνωμένοι. Ὅλοι ἡ Εὐρώπη σᾶς θαυμάζει, ὅλοι εὐχονται ὑπὲρ ὑμῶν. Πανταχόθεν μ' ἐμβάλουσι χρήματα διὰ νὰ σᾶς στείλω τροφὰς καὶ πολεμοφόδια. Ἐδιώρισα νὰ σταλθῶ-

σιν εἰς Ναύπλιον πολυάριθμα φορτία ἀπὸ ἐφόδια. Διατάσσω προσέτ
εἰς Ζάκυνθον καὶ Κέρκυραν νὰ μετακομισθῶσιν αὐτοῦ τὰ διὰ τὸ Με
σολόγγι διωρισμένα. Αἱ τροφαὶ αὗται θέλουν κατόπιν διευθυνθῇ εἰς Κό
ρινθον, εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ἐπεπειλούμενα φρούρια. Πέ
πω εἰς τὸ Τσιρίγο ἐφόδια, ἀλεύρι, μπισκότα καὶ καλαμπόκι· καὶ ἐκ
οἱ ἀτρόμητοί σας ναῦται φέροντες προσταγὰς τῆς Διοικήσεως ἡμπο
ροῦν νὰ ὑπάγουν νὰ τὰ περιλάβωσι. Τὰ φρούριά σας λοιπὸν θέλου
προμηθευθῇ μ' ὅλα τὰ ἐπιτήδεια διὰ νὰ ἀνθέξωσιν εἰς μακρὰν πολιο
κίαν, καὶ οἱ ἐχθροὶ ὑμῶν δὲν θέλουν δυνηθῇ νὰ σᾶς νικήσωσιν ἂν κα
τιερωθῆτε εἰς τὴν πατρίδα ὡς οἱ Μεσολογγῖται.

Γενναῖε Κολοκοτρώνη, ἔχεις ἰσχὺν παρὰ τοὺς συμπολίτας σου, ὅ
ποχρέωσον αὐτοὺς εἰς τὴν ἔνωσιν, εἰς τὴν λήθην τῶν παρελθόντων ὁ
δίκων· ἅς βασιλεύσῃ ἡ ἁρμονία ὅλοι ἅς ὑπερασπίζωνται τὴν πατρίδα
καὶ οὕτω θέλει διασωθῇ· θέλετε θριαμβεύσει κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.
Οἱ οἱ παρατηροῦντες σας μὲ θαυμασμὸν Χριστιανοὶ Εὐρωπαῖοι θέ
λουν συγκατατάξαι τὰ ὀνόματά σας πλησίον εἰς τὰ περιφημότερα τῆ
Παλαιᾶς Ἑλλάδος· ἀλλ' ἂν ἐνδώσῃτε, οἱ αὐτοὶ οὗτοι Χριστιανοὶ θ
λουν κατηγορήσει τὰς ἐσωτερικὰς σας διχονοίας καὶ ἀντὶ θαυμασμο
θέλετε θεωρεῖσθαι ὡς ἀνατροπῆς τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τὰ κομιτάτα, ὅ
περ ἐγὼ παριστάνω, κινουῦνται μόνον ἀπὸ φιланθρωπίαν· θέλουν ν
σὰς βοηθήσω νὰ ἐβγῇτε ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, ἀλλὰ δὲν κυ
ριεύονται ἀπὸ κανὲν πνεῦμα φατορίας ὀλίγον φροντίζουν περὶ τοῦ εἰ
δους τῆς Διοικήσεως τὴν ὁποίαν θελήσετε νὰ εἰσάξητε· ὅσα δὴ ποτε Ἡ
θνη καὶ ἂν σᾶς βοηθήσωσιν, Ἀγγλοὶ, Γάλλοι, Γερμανοὶ καὶ Ῥώσσοι
θέλουν εὐλογῇ τοὺς πρώτας δραμόντας πρὸς βοήθειάν σας.

Ζητήσατέ μου τὶ ὄπλα ἡμπορῶ νὰ σᾶς πέμψω, πολεμοφόδια καὶ τρο
φὰς, εἰδοποίησόν μοι τὰς χρεῖας σας καὶ σᾶς ὑπόσχομαι εἰς τὸ ὄνομα
τῶν κομιτάτων ὅτι δὲν θέλω ἀμελήσει οὐδὲν διὰ νὰ σᾶς στείλω πάρα
τα ὅτι εἶναι ὠφέλιμον. Ἔλαβὰ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ συστήσω
μεσον κοινωνίαν μὲ τὸ Ναύπλιον, καὶ ἐκεῖ ὀφείλετε νὰ μὲ στέλετε τ
ἐπιστολάς σας.

Μεγαλοψυχία, ἐπιμονή, ἔνωσις καὶ ὁμόνοια, καὶ ὁποίας δὴ ποτε ζ
μίας καὶ ἂν ἐπάθαιτε, ὁποίας δὴ ποτε καὶ ἂν πάθαιτε εἰς τὸ ἐξῆς κα
κακὴν τύχην, ἀρεύκτως τελευταῖον θέτε φανῇ τροπαιοῦχοι κατὰ τ
Τούρκων καὶ τῶν Αἰγυπτίων. Ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι προσηλω
νοὶ εἰς τὰ τέχνα τῆς Ἑλλάδος· ὁποία δόξα διὰ τοὺς ἀρχηγοὺς ὅσοι
λοιν ἀναδειχθῇ νικηφόροι.

Δέξου, ὦ γενναῖε Κολοκοτρώνη τὰς τιμὰς καὶ τὸ σέβας ἅπερ ὑφε

λω εἰς τὴν ἀξιοῦμαι τὸν σου γενναιότητα.

Ἰππεὺς J. EYNARD

Μέλος τῶν κοιμιτάτιων τῶν Παρισίων καὶ τῆς Ἑλβετίας.

Φιορέντζα 30 Μαΐου 1826

Παραδίδω εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς διοικήσεως παρεκτὸς τῶν σταλθει-
σῶν βοηθειῶν.

550.000 ὀκ. ἀλεύρι ἀπὸ σιτάρη ἢ μαξιμ. 750.000 ὀκ. ἀλεύρι ἀπὸ
καλαμπόκι, 40.000 ὀκ. μολύβι, 30.000 ὀκ. μπαρουτι.

Νὰ ὑπάγουν νὰ τὰ λάβουν εἰς ἀγκῶνα παρὰ τοῖς Κοῖς Σεμιάνη καὶ
Σόντε, μὲ δύο καράβια Ἑλληνικά ὅπου ἔγραψα εἰς τὴν διοίκησίν σας
διὰ νὰ παραδοθοῦν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κ. Πετρίνη ἐνεργοῦν τὸν ὁ-
ποῖον πέμπω εἰς Ναύπλιον· αὐτὸς θέλει σᾶς ἐγχειρίσει καὶ τὸ παρόν
μου. Περιπλέον μαθὼν ὅτι πολλαὶ γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐπουλήθησαν
αἰχμαλῶτοι εἰς τὴν Πιρέβξαν καὶ Ἄρταν ἔστειλα εἰς τὸν κ. Κ. Γερο-
στάτην ἐν Κερκύρᾳ 8.000 τάληρα διὰ νὰ τὰς ἐξαγοράσῃ.

J. EYNARD

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΑΡΧΗΣ ΚΑΙ Η ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Σὲ παλαιότερη ἐποχὴ, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἡ ἀγραμματο-
σύνη τῶν Ἀστυνομικῶν σταθμαρχῶν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ
ὑπερκαθαρεύουσα τοῦ κέντρου ἐδημιουργοῦσαν τραγέλαφο
καὶ κυκεῶνα παρεξηγήσεων.

Θύματα αὐτῶν τῶν δύο ἔπесαν μιὰ φορὰ δύο Ἀργεῖτες
ποῦ ἐγύριζαν στὰ πόδια ἀπὸ τὴν Τρίπολι στὸ Ἄργος. Τὸ
πέρασμά τοὺς ἀπὸ τὸν Ἀχλαδόκαμπο συνέπεσε μὲ μιὰ Ἀ-
στυνομικὴ ἐγκύκλιον, ποῦ ἔλεγε νὰ συλαμβάνονται οἱ ἀστε-
γοὶ καὶ οἱ ἀγύρται. Μόλις ἔφθασαν λοιπὸν εἰς τὸ χωριὸ ὁ
πολυδιαβασμένος Ἀστυνομικὸς σταθμάρχης ποῦ τοὺς εἶχε
ἀντιληφθῇ κι' ἐφύλαγε καρπούλι τοὺς ἐσταμάτησε καὶ τοὺς
ἐφώναξε.

—Τὶ εἰσάστε ῥε;

—Ἀργεῖτες τοῦ ἀπῆντησαν

Τὰ μουστάκια τοῦ σταθμάρχου ἔφθασαν στὸ κούτελο γιὰ
τὸ φοβερὸ ἐγκλημὰ τοὺς καὶ χωρὶς πολλὰς διατυπώσεις
τοὺς συνέλαβε καὶ τοὺς ἔστειλε συνοδείᾳ στὸν Εἰσαγγελεᾶ
γιατὶ ἦσαν ἀργεῖτες!

Η ΑΡΧΕΙΤΟΠΟΥΛΑ

Νὰ τὴν ξεχάσω δὲ μωρόω
— Μωᾶτε, κορίτσια, στὸ χορὸ —
Τὴν ὁγάσωρη σου τσεμωέρα
Κάωια καθαροδευτέρια.

Χόμωρια καὶ τέγια καὶ φλουριά
Καὶ τὰ Τσουλούγια γυριστὰ,
Καὶ δυὸ μάτια ξαναμμένα,
Ποῦκαψαν σολλοὺς καὶ μένα.

Ταρναριστὴ καὶ γηριστὴ
Πὲς το, καμπιένε, βιογιτζή—
Πρώτη μωῆκες νὰ χορέυεις
Κι' ὅλων τὶς καρδιὲς νὰ κλέωγεις.

— Μωᾶτε, κορίτσια, στὸ Χορὸ —
Νὰ σὲ ξεχάσω δὲ μωορῶ
Μὲ τὰ μωράτσα τὰ γερά σου
Ποῦτρεμαν στὸ ἀγατζά σου.

— Πὲς μας, βρέ Γιῶργο σοιὰ ἀγαῶς
Πάντα τὸ νοῦ μου σὺ τραβᾶς
Κεῖ στὰ ἀέτρινα τ' ἀγώνια
Κάωια ωερασμένα χρόνια.

Κ' εἶμουν καιδὶ τότε μικρὸ
— Μωᾶτε, κορίτσια, στὸ χορὸ —
Ποῦδα στὴν ωοδιὰ σου ἀπάνω
Νὰ μωοροῦσα νὰ ωεδάνω.

— Κορίτσια, μωάτε στὸ χορὸ —
Ὅσο σοῦ ζῶ, νὰ σᾶς χαρῶ,
Νὰ δυμάμαι μὲ τοεμοῦχα
Μιὰ μικρὴν ἀρχεϊτωσοῦχα.

ΚΑΥΓΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

ΗΘΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΚΙΤΣΟ

Κυριακή πρωί. Ἀκόμα δὲν εἶχαν σκολάσει οἱ ἐκκλησίες γιὰ ν' ἀρχίσει ἡ δουλειά. Ἀπάνου ἀπὸ κάτι μεγάλα κασόνια στρωμένα μὲ στρατσόχαρτα, οἱ ἐμπόροι ἀπλώνανε τὶςπραμάτειες τοὺς μὲ σβελτοσύνη καὶ μὲ γνώση φέρνοντάς τες ἀπὸ μέσα, ἀπὸ τὶς ξύλινες παράγκες, ποὺ τὸ συγύρισμά τους ἦταν χαρὰ Θεοῦ.

Ἐκατὸν τόσες παράγκες εἶχαν στηθεῖ ἐκεῖ, στὴ μεγάλη πλατεία τοῦ στρατώνα, σὲ σχῆμα Π. ἀπὸ ἐμπόρους κάθε λογῆς καὶ κάθε τύπου. Ἀλλὰ οἱ πιὸ πολλοὶ κ' οἱ πιὸ τρανοὶ ἦταν οἱ ἀθηναῖοι ψιλικαντζήδες καὶ ὑφασματάδες. Εἶχαν τότε κουβαληθεῖ γιὰ τὸ καλλίτερο Μωραϊτικο πανηγύρι ὅλοι οἱ γεροὶ μαστόροι τῆς δουλιᾶς μὲ τὰ πιὸ ζηλευτὰ πράματα: Ἐμπόροι μὲ πείρα καὶ μὲ σπιρτάδα, μὲ λόγο καὶ μ' ἐπιμονὴ καὶ εἶχαν φέρει ὅχι μπαταλεμέδες καὶ θραγάτες τῶν μαγαζιῶν, ἀλλὰ εἴδη καινούργια, ἀσυνείθιστα, ρουφηχτὰ, ποῦ ἔπρεπε νὰ φεύγουν μονάχα τοὺς ἄν ἡ χρονιά δὲν ἦταν κακὴ καὶ δὲν εἶχε πέσει πολὺ πρᾶμα. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ τὸ πανηγύρι εἶχε περισσότερο γοῦστο· ὁ καθένας, βλέπεις, ἐφρόντιζε μὲ κάθε τρόπο νὰ τραβῇ τὸν πελάτη καὶ νὰ τὸν κρατήσῃ. Κι' ἀπ' αὐτοῦ στὸν ἀγῶνα αὐτὸ φωνὲς καὶ μαλώματα καὶ βρυσίδια ἀκούγονταν ἀναμεταξὺ τῶν ἴδιων προσώπων ποὺ χτὲς τὸ βράδυ πίνουν ἀγκαλιασμένα στὶς ταβέρνες—καὶ ποῦ ὅμοια θὰ ξαναπίνανε κ' ἀπόψε.

—Θὰ φάει ἡ μυίγα σίδερο σήμερα!

Ξεφ ὤνησε ὁ Λουκᾶς ὁ Ντόριος στιβιάζοντας ὥραϊα—ὥραϊα μιὰ νιάνα ἀπὸ κλαδωτὰ σατὲν καὶ καμαρώνοντάς τα.

Νὰ φυλάξεις λίγα ἀπ' αὐτὰ γιὰ τὶς κοῦκλες τοῦ Κων-
τη, τοῦ φώναξε ἀπὸ τῆ διπλανῆ παραγάκα ὁ Μάρκος ὁ
λης, ὁ κουλὸς, στρίβοντας λεβέντικα τὸ μουςτάκι του
φτύνοντας ἡχερὰ κάτω τοῦ γυρῖσε τὶς πλάτες καὶ μὲ π
νάκριβο χέρι του βάλθηκε ν' ἀπλώσει κάτι κουβέρτες.

—“Αἱ σιχ

Μουρμούρισε ὁ Λουκᾶς καὶ μπῆκε στὴν παραγάκα, δι-
τόπο στὴν ὁργῇ, γιατί ὁ κουλὸς δὲν ἦτανε τόσο τοῦ
του: ἀνάμεσα στοὺς ἀθηναίους γυρολόγους λογαριαζόταν
τὸ καλλίτερο παληγάρι—παληγάρι ἀληθινὸ, κι' ὄχι
ράδας.

Ντάν—ντάν, ἐχτύπησε τὰ κατσαρόλια του σκασμένοι
γέλοιοι ἐκεῖνος ὁ πόντος ὁ Ντῖνος ὁ Γιάλας, ὁ «ἀνήλικος»
ἢ γλωσσίσσος του πήγαινε ψαλίδι σὰν πουλοῦσε στὴν γ
—πρὸ πάντων ὅταν αὐτὴ τύχαινε νὰ γυαλίζει λιγάκι.
μέσως ἔκανε:

Ξοῦ, ξοῦ, ξοῦ . . —καθὼς κάνουν στὰ σκυλιὰ γιὰ νὰ
νουν ν ἄρπαχτοῦνε

Σκασμός ἐσὺ, γιούδα! Εἶπε σύντομα κι' αὐστηρὰ ὁ
σιμος ὁ Κεφαλωνίτης, ὁ «τσιτᾶς» ψηλὸς ἴσαμε κεῖ πᾶν
τὴ μιὰ πλάτη χαμηλότερη ἀπὸ τὴν ἄλλη «ἐνεκα ὁ μπ
”Ήτανε, βλέπεις, χρόνια στὸ κουρμπέτι, εἶχε φάει τὶς π
κρυνὲς συνοικίεις τῆς πρωτεύουσας στὴ γύρα ἀπὸ μικρὸ

Φίλος κι ἀδελφοποιτος κίττε μυραριέρε ἔξοχικοῦ, ὁ
τοὺς ποῦ ὄχι τὰ λίγα ψωρόσπ τα τῆς γειτονιάς μὰ οἱ ξέν
πήγαιναν γιὰ τὸν καλὸ μεζὲ καὶ τὰ «δωμάτια δι' οἶκογε
τοὺς συντηροῦσαν.

Ντροπὴς, παιδιὰ, ντροπὴς Δεῖλὰ καὶ σὰν ἐρωτ
κᾶ εἶπε ὁ Ἀβραὰμ ὁ ψηλικαντζῆ ἀπὸ τῆ γωνία του—κι'
χώρησε δυὸ βήματα ν' ἀρπάξει ἀπὸ τὸ χέρι μιὰ μικρὴ
τοπουλα, ποῦ σασσιμένη ἔμπανε στὸ πηνιγγύρι, γιὰ ν
πουλῆσει τιποτα «μ. γαλεῖα».

Σὰ νάηιαν προπομπὸς ἡ μικρὴ φθᾶσαν σὲ λίγο καμιά δεκαπενταριά γωριάτες, ἄντρες καὶ γυναῖκες κι ἀμέσως ὅλοι οἱ ἐμπόροι ἄρχισαν νὰ διαλαλοῦν τὰ εἶδη τους καὶ νὰ τοὺς προσκαλοῦνε. Δυὸ—τρεῖς μονάχα, σοβαροὶ ἢ ἐπίσημοι, στέκονταν μπροστὰ στὶς παράγκες τους χαμογελώντας, χωρὶς νὰ καταδέχονται νὰ ξεφωνίσουν ὅμως σκουντουῖσαν μὲ τρόπο τοὺς ὑπαλλήλους νὰ φωνάξουν καὶ νὰ τραβήξουν πελάτες γιὰ νὰ κάνουν κι αὐτοὶ τὴ δουλειά τους, κι ἄς μὴ συμφωνοῦσαν καθύλουν στὰ συστήματα αὐτὰ, τὰ ταπεινά.

Ἄξαφνα ὅλοι οἱ πανηγυριῶτες ἐσώπασαν σαστιμένοι. Κάθε φωνὴ διαλαλητικὴ σβύστηκε, κάθε ἔγνοια τῆς δουλειᾶς ἐλούφαξε, καὶ ἓνας ἐλαφρὸς στεναγμὸς χύθηκε ἀπ' ὅλωνων τὰ χεῖλη. Ὅλα τὰ μάτια εἶχαν στραφεῖ σὲ μιὰ κοπέλλα παχουλὴ ψηλὴ, ὁδοκόκκινη, ποῦ κείνη τὴ στιγμὴ εἶχε προβάλει σειστή καὶ λυγιστὴ μὲ τὸ ψιλὸ τσίτινό της φόρεμα σφικτὰ ἐφαρμοσμένο στὸ λασιχένιο κορμὶ της ποῦ σπαρταροῦσε ἀπὸ μέσα σὰ νάθελε νὰ τὸ σκίσει καὶ νάβγει νὰ χαρεῖ τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα.

Ὁ Λουκάς ὁ Ντόριας μόλις ἐπέρασε ἀπὸ μπρὸς του τὸ κορίτσι δὲ βαστήχτηκε, ἔσιαξε μ' ἓνα βιαστικὸ κίνημά τις ἀφέλειες τῶν μαλλιῶν του ποῦ ἦταν πεσμένες, ἐτέντωσε τὸ κορμὶ του σὰν ἀπὸ ξαφνικὸ ἀνατρίχιασμα καὶ ξεφώνισε λιγωμένος.

—Παιδί μου τ' εἶσαι σὺ! Ἄγγελος εἶσαι ἢ Σατανᾶς,

Δὲν πρόφτασε νὰ κλιτελειώσῃ καὶ νάσου ὁ Βαγγέλης ὁ Μιρέκας, τὸ χασαπάκι, ποῦ ἐρχότανε ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ κορίτσι σιγὰ—σιγὰ κι ἀδιάφορα τάχα, παρακολουθώντας τὴν πολύχρονη αὐτὴ ἀγάπη του, χύθηκε ἀπάνου του καὶ τὸν ἄρχισε στὰ σκαμπίλια.

Ὁ δὲ, τί γίνηκε! Στὴ στιγμὴ καμμιὰ δεκαριά πανηγυριῶτες εἶχαν ἀρπιχτεῖ μὲ τὸ Βαγγέλη καὶ πέντε—ἕξι ἄλλους ντόπιους φίλους του, ποῦ τρέξαν ἀμέσως στὸν καυγὰ καὶ πῆραν τὸ μέρος του. Ἐβλεpes σανίδια νὰ ξεκολλιῶνται ἀπὸ τίς παράγκες

καὶ νὰ πέφτουν στὰ κεφάλια, πῆγες ν' ἀνεβοκατεβαίνουν, τό-
πια ὑφάσματα νὰ σφίγκωνται, πάγκους ν' ἀναποδογυρίζουν,
γυαλικά νὰ τζακίζονται, κάσες νὰ κατρακυλᾶνε.

Σφυρίχτες, φωνὲς τρομαγμένες τοῦ κόσμου τοῦ μαζεύτηγε,
οὐρλιάσματα σκυλιῶν—κάτι θεριῶν χασάπηκων τοῦ χυμοῦσαν
καὶ ξέσκιζαν ἐκείνους τοῦ τάχαν βάνει μὲ τ' ἀφεντικά τους—
βογγητὰ δαρμένων καὶ δαγκωμένων, βλαστήμιες, μουγγρητὰ,
ἐνώνοντας σ' ἓνα ἀλαλητὸ φοβερὸ γεμᾶτο τρόμο καὶ φρίκη.

Ὅταν, ὕστερα ἀπὸ μισῆς ὥρας ἀληθινὴ μάχη, οἱ χωροφύ-
λακες εἶχαν καταφέρει νὰ τοὺς χωρίσουν καὶ νὰ τοὺς ὀδηγή-
σουν λαβωμένους τοὺς περισσότερους ἀπὸ ξύλα, ἀπὸ πυτήρια
κι ἀπὸ δαγκωματιές, στὰ φαρμακεῖα, ὅλες οἱ γύρω παράγκες
ποῦ ἀστράφτανε πρὶν ἀπὸ τὸ συγύρισμα εἶχανε γίνει ἓνας σω-
ρὸς ἀπὸ χίλια δυὸ ἀνσκατεμένα πράματα. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα,
καθὼς τοῦχε φωνάζει στὴν τρέλλα τῆς ἐρωτικῆς του ζήλεια ὁ
Βαγγέλης ὁ Μαρέγιος, τὸ πρωτοπαλήκαρ τοῦ τόπου τοῦ τό-
δειξε στὸν ἀξέχατιο ἐκεῖνο καυγῇ, νύχτα εἶχε φύγει ὁ Λουκάς
ὁ Ντόριος ἀπὸ τὸ Ἄργος μ' ἓναν τούρα μαῦρο στὸ μέτωπο
καὶ μὲ το δεξιὸ χέρι φασιωμένο.

Μάης 1929

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

*Πάντα τὰ κακοσοιὰ ζῶα, οἱ ὄφεις, οἱ σφῆκες, οἱ κώνω-
ρες καὶ οἱ σκορπιοὶ γίνονται τοσοῦτω μᾶλλον φαρμακερὰ
καὶ κακοήδη ὅσω ζῶσι αἰρησιέστερον τοῦ ἡλίου. Μόνον
οἱ ἱερεῖς ἐξαιροῦνται, οἵτινες εἰς μὲν τὰς ἀνηλίους χώρας
τῆς Δύσεως ἀσέκτεψαν ὄφεις ὄνυχας καὶ ἰοδόλους ὀδόν-
τας, ἐν δὲ τῇ Ἀνατολῇ κατήντησαν βαθυμυδὸν ἀβλαβεῖς
καὶ χειροῦδεις, ὥς οἱ ἐρχέμεναι τῆς Κωαϊδὸς.*

ΡΟΥΤΔΗΣ

ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΡΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Παὸ μᾶς ἄν ἀχάριστο,
Τὸν τόσο μας δὲν τὸν κονᾶμε·
ἔχουμε κᾶποιο ἀριστο;
Κυντάζουμε ὥς νὰ τὸν φᾶμε!

Εἶχαμε ἀριστον . . . τυρὸν,
ἐμπαρὸς σοιὸς ὠρῶτος νὰ τὸν φάη,
μ' αὐτὸς δὲν χάνει τὸν καιρὸν
καὶ σὴν Ἀμερικὴν τραβάει.

Εἶχαμ' ἐμὲς, ἀλλὰ μ' ἐμᾶς
εἰ τράβηξε ἡ τιμὴ των!
ὥσότου μὲ σολλὰς τιμὰς
εἰς τράβηξεν ἡ γείτων.

Εἶχαμε γεωργίαν, κτήνη . . .
εἶχαμε τ' ἀπαδὰ τῆς Μοίρας!
μὰ θεῖγμα κᾶν δὲν ἔχει μείνη
ἰσὸ τοῦς βοῦς τοῦς ἀροτῆρας,

Γιατὶ ἐστιάτορες δεινοὶ
ἐμφανισθῆκαν κατὰ σμῆνη
κι' ἀμέσως ἔγιναν ἀμνοὶ
τ' ἀροτριῶντα τὰ κτήνη!

Εἶχαμε καὶ κορίτσια ὠραῖα:
μαλλιά μακρὰ, στήθη, λαγόνες
μὰ τὸ γαλλίδι τοῦ κουρέα
τὰ κατασκεύασε γκαρσόνες!

Τίωσα δὲ ριζοβολεῖ
 ἄγνὸ καὶ ὠραῖο στήν Ἑλλάδα,
 καδεῖς νοδεύει ὃ, τι σουρεῖ
 ὥς καὶ αὐτὴν τὴν πασονγάδα.

Κι' ἄν νὰ φυτεύουν δένδρο εἶδες
 βλαστήμα τὴν κακὴν τοῦ μοῖρα
 ἢ δὰ τὸ φᾶν ἀμέσως γίδες
 ἢ δὰ τὸ φάγῃ φυλλοθήρα.

Ἐδῶ ριζώνουν μόνον σφεῖρες
 κάωον κανεῖς ἀρχιησοῦς,
 κάττι ταμίαι καὶ κλητῆρες
 κι' οἱ τῶν γραμμάτων ἀριστεῖς.

ΔΕΛΗΣ

Οἱ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

ο Μοῖκους ὧς ἔ. Καραντζῆ

Ο ΒΙΜΠΟΣ Ο ΔΕΣΠΟΤΗΣ-ΤΟ ΜΑΓΓΑΝΙ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΤΑ ΠΑΠΑΔΕΣ

Δὲν ὑπάρχει παληὸς Ἀθηναῖος, ποῦ νὰ μὴ θυμᾶται τὸ Βίμπο τὸν καλὸ αὐτὸ ἀρχιναυπηγὸ τοῦ πολεμικοῦ μας στόλου καὶ ἀπαράμιλλο φαρσὲρ τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

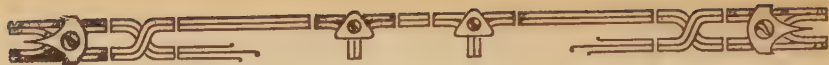
Ἀπὸ τῆς ἀπειρὲς φάρσεως τοῦ ποῦ ἦταν γεμάτες πνεῦμα καὶ νοστιμάδα ἡ μνήμη μας διεφύλαξε ζωηρότερη αὐτὴ ποῦ θὰ διηγηθοῦμε ἐδῶ πρὸς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ ἡμερολογίου.

Ὁ Βίμπος θαθὺς χριστιανὸς ἀντιλαμπρόμενος διαφορετικὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ κλήρου εἰσέσκητο σὲ διαρκὴ διαφωνία μὲ τὸν ἀδελφὸ τοῦ ἐπίσκοπο Μαντινείας γιὰ τὴν υποκρισία καὶ τὴν ἀναξιοπρέπεια ποῦ δέρεται τοὺς περισσότερους κληρικοὺς μας· τοῦ εἶχε ὑποσχεθῇ δὲ νὰ τοῦ τὸ ἀποδείξη μιὰ μέρα.

Ἐνὰ καλοκαίρι λοιπὸν τοῦ ἐφιλοξενοῦσε στὴ γραφικὴ ἔπαυλίν του τοὺς Ἀμπελοκήπους τὸ ἀδελφὸ τοῦ ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν ἐπὶ κληρικῶν ποῦ ἐπῆγαν νὰ ὑποβάλουν τὰ σέβη των στοῦν Ἐπίσκοπο. Ὁ Βίμπος πειδὴ ἦταν μεσημέρι καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐκκοιμῶταν τοὺς ἐδέχθη μὲ πολλὴν εὐγένεια στοῦν κλῆρον τοῦ ἐνῶ συγχρόνως μιὰ σχτανικὴ σκέψις περνοῦσε ἀπὸ τὸ κεφάλιν του.

Μὲ συγχωρεῖται, εἶπε, σὲ λίγο στοὺς ἐπισκέπτας του, ὁ δεσπότης ἔχει μιὰ παληὰ συνήθεια νὰ πίνη ἕνα κανάτι κρύο νερὸ ὅταν σηκώνεται ἀπὸ τὸν ὕπνον καὶ προσέχω πολὺ αὐτὴ τὴν ἐπιθυμίαν του καὶ ἔτρεξε ἀμέσως τὸ μαγγάνιν ποῦ ἦταν χωρὶς ἄλογο, τὸ ἔπιασε ἀπὸ τὰ τιμόνια καὶ ἄρχισε νὰ τὸ γυρίξῃ γρήγορα.

Ὅτάν τὸ μαγγάνιν ἐπῆρε ἀρκετὰς στροφὰς καὶ τὸ νερὸ ἔτρεχε κρυστάλλινον ἀπὸ τοὺς κουβάδες ἐγύρισε στοὺς ἐπισκέπτας καὶ παρεκάλεσε τὸν ἑκάτερον νὰ συνεχίσῃ μιὰ στιγμὴ τὸ γύρισμα τοῦ μαγγανιοῦ, ὥς ποῦ νὰ ἐέλθῃ ἀπὸ μέσα τὸ κανάτι. Στὴν πρόσκλησίν του Βίμπου ἀπὸ ἀμιλλα τοὺς νὰ ἐξυπηρετήσῃ πρῶτος τὸ δεσπότην ἔτρεξαν καὶ οἱ ἐπὶ κληρικοὶ ἀδοκηθῶσιν στὸ γύρισμα τοῦ μαγγανιοῦ, ἐνῶ ὁ Βίμπος ἔτρεξε νὰ ξυνεννήσῃ τὸν δεσπότην νὰ βγῇ μιὰ στιγμὴ στὸ παράθυρον. Ὁ δεσπότης ἀραγμένος ἀπὸ τὸ ἀπότομον ξύπνησμά του τρέχει στὸ παράθυρον καὶ σκύδει, ἀλλὰ τί νὰ ἴδῃ! Οὐ-ε λίγο οὔτε πολὺ. Ἐπὶ παπάδες νὰ γυρίζουν τὸ μαγγάνιν τοῦ περιδολιοῦ του.

ΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

ΠΕΡΙ ΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙΝ

Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς πρωτοτύπου μελέτης τοῦ κ. Κ. Ὀλυμπίου «Περὶ γυμναστικῆς καὶ γυμναστηρίων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν».

Δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ γράψωμεν ὀλίγα τινα περὶ τῆς καθόλου ἀγωγῆς τὴν ὁποίαν συστηματικῶς ἐφήρμοζον πρὸς μόρφωσιν τῆς νεολαίας, αἱ δύο κυριώτεραι φυλαὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἡ Δωρική δηλονότι, ἦν ὑπερτάτως ἀντιπροσώπευεν ἡ Σπάρτη, καὶ ἡ Ἰωνικὴ, εἰς ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ἀνῆκον. Διότι ὀφείλομεν νὰ εἰπώμεν ὅτι ὅπως κατὰ τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν, οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν νέων, ὑφίστατο σπουδαία διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἐνδοξοτάτων πόλεων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Χάρις εἰς τὴν διάφορὰν αὐτὴν τῶν συστημάτων, οἱ Ἀθηναῖοι ἀνεδείχθησαν μὲν ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς τέχναις, ἀλλὰ καὶ οἱ Σπαρτιαῖται κατώρθωσαν νὰ ὑποτάξωσι σύμπασαν σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς ρωμαίαις.

Καὶ ἀπέβλεπον μὲν πᾶσαι αἱ Ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι εἰς τὴν διάπλασιν ἀγαθῶν πολιτῶν, ἀλλ' ὑπὸ μὲν τὸν αὐστηρὸν τῆς Σπάρτης ὀργανισμόν ἀνελάμβανε τοῦτο αὐτὴ ἡ πόλις, ὑπὸ τὸν ἀνετώτερον δὲ τῶν Ἀθηναίων παρεχωρεῖτο πλείων ἐλευθερία εἰς τὴν παιδαγωγίαν, τοῖς πολίταις ἐπαφιεμένοις νὰ διαμορφῶσι τὰ τέκνα τῶν ἀξίως ἀνδρῶν ἐλευθέρων καὶ ὀφειλόντων νὰ καταστῶσιν ὠφέλιμοι ἐν καιρῷ εὐθέτῳ εἰς τὴν πατρίδα τῶν. (Θουκ. Ἐπιτ. Περικλέους).

Ἀπάντα τὰ παιδαγωγικὰ μέσα τῶν Σπαρτιατῶν δύο τινὰς σκοποὺς ἐπεδίωκόν, τοῦτέστι τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σώματος, καὶ τὴν πειθαρχίαν. τῶν ἀρετῶν αὐτῶν θεωρουμένων ἀπαραιτήτων στοιχείων πρὸς συντήρησιν καὶ κραταίωσιν τῆς πολιτείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀγωγή ὑπηρετεῖ εἰς σκοποὺς τῆς πολιτείας, διὰ τοῦτο αὕτη εἶχεν ἅπασαν τὴν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων ἐποπτείαν. Λυκοῦργος δὲ τῆς Σπάρτης νομοθέτης προτιθέμενος τὴν τῶν παίδων διαμόρφωσιν πόρρωθεν αὐτῆς ἤρξατο, ἥτοι ἀπὸ τῆς κανονίσεως καταλλήλων γάμων. (Πλουτ. Λυκ. 14).

Ἄμα γεννηθέντος τοῦ παιδίου εὐθὺς ἡ πολιτεία ἐξήσκει τὸ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα ἐρευνῶσα τὴν σωματικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, καὶ ἀπαγορεύουσα τὴν τοῦ ἀμόρφου καὶ ἀναλήρου νεογνοῦ διατήρησιν ἐν τῇ ζῳῇ. (Πλουτ. Λυκ. 16). Οἱ Ἀποθέται, ἀταίσιον παρὰ τὸν Ταῦγετον βάραθρον, ἐδέχοντο τὰ δύσμοιρα βρέφη τὰ ὁποῖα δὲν ἠτύχουν νὰ γεν-

νῆ ἴωσιν εὐπαγῇ καὶ ρωμαλέα. Τὸ θυγὲς παιδίον μέχρις ἑπταετοῦς ἡλικίας διετέλει μὲν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς μητρός, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπαλάσσηται καὶ τῆς τῶν ἀρχόντων ἐποπτείας, μεγάλως μεριμνῶντων περὶ τῆς μὴ διαθρύψεως τοῦ παιδίου. (Α. Σπαθᾶκη Παιδαγωγία).

Μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος ἡ πολιτεία ἀνελάμβανε τὴν τῶν παίδων μιτὺλῶν καλουμένων, ἀγωγήν. (Ήσυχ. ἐν λ. μίτυλλον). Οἱ παῖδες ὠδηγοῦντο εἰς ὠρισμένα τινὰ οἰκοδομήματα, διαιρούμενοι δὲ καθ' ἡλικίας εἰς διαφόρους βούας, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἰδίων βουαγῶν, ἐγυμνάζοντο πολλαχῶς, καὶ ἐνησχοῦντο ἐν τῇ ὁμοφροσύνῃ, τῇ ἀφοβίᾳ, τῇ ἐπιδειξίᾳ, τῇ πανουργίᾳ, καὶ προπάντων εἰς τὸ νὰ ὑπομένωσι τὴν ἔνδειαν καὶ τοὺς πόνους.

Οἱ συμπληρώσαντες τὸ δέκατον ἕκτον τῆς ἡλικίας τῶν ἔτος, ἐκαλοῦντο σιδεῦναι, οἱ δὲ πρεσβύτεροι τούτων μελλείρινες. Εἰρίνες δὲ ἐλέγοντο οἱ συμπληρώσαντες τὸ εἰκοστὸν ἔτος, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἐπιστάται τῶν ἱλῶν τῶν παίδων. Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν τῶν παίδων ἐπιμέλειαν, ἦσαν πλὴν τῶν βουαγῶν καὶ ὁ παιδονόμος μετὰ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ πᾶν μαστιγοφόρων, εἰς οὓς ἤτο ἀνατεθειμένη ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀναγκαίων, κολάσεων, καὶ οἱ πέντε βιδιαῖοι ἔργον ἔχοντες τὴν τῶν ἐφηβικῶν ἀγωνισμάτων διακόσμησιν. (Πανσ. 3, 11, 2).

Ἐπαινος καὶ μομφή, βράβευσις καὶ χλευασμός, ἦσαν τὰ ἐνεργητικώτατα τῆς ἀγωγῆς ἐλατήρια, οὐχ' ἦττον ὅμως καὶ σωματικαὶ ποιναὶ ἐπεβάλλοντο εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν παιδαγωγουμένων, εἰς οὓς προσέκοπτε τὸ παιδαγωγικὸν ἔργον.

Ὁ Σπαρτιατὴς ἐξηκολούθει ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐποπτευόμενος μέχρι τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, εἰ, καὶ κατὰ μὲν τὸ δέκατον ὄγδοον ἐγκατελίμπανε τὴν τῶν παίδων ἀγέλην, κατὰ δὲ τὸ εἰκοστὸν ἀνελάμβανε τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν καθηκόντων, μετὰ τριετὴ δὲ αὐστηράν καὶ ἐλίπονον δοκιμασίαν ἐθεωρεῖτο ἀνὴρ καὶ τέλειος πολίτης.

Ἐν τῇ Σπαρτιατικῇ πολιτείᾳ πολεμικῇ οὕσῃ, ἐπεκράτει ὥς εἰκὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν σωματικὴν τῶν παίδων ἐνίσχυσιν, ἥτοι ἡ γυμναστικὴ. Ἐν ταῖς γυμναστικαῖς ἀσκήσεσιν ἐλάμβανον μέρος καὶ αὐταὶ αἱ νεάνιδες αἱ κομίστραι τῆς μελλούσης γενεᾶς. «Τὰ μὲν τοι σώματα τῶν παρθένων δρόμοις καὶ πάλαις καὶ βολαῖς δίσκων καὶ ἀκοντίων διεπόννησεν, ὥς ἡ τε τῶν γεννωμένων οἰζῶσις ἰσχυρὰν ἐν ἰσχυροῖς σώμασιν ἀρχὴν λαβοῦσα, βλαστάνοι βέλτιον, αὐταὶ τε μετὰ ῥώμῃς τοὺς τόκους ὑπομένουσαι, καλῶς ἄλῃα καὶ ῥαδίως ἀγωνίζοιντο πρὸς τὰς ὀδύνας. (Πλουτ. Λυκ.

14). Ἐγυμνάζοντο δὲ αἱ Σπαρτιατίδες γυναῖ, ἢ βραχὺν χιτῶνα φέρουσαι, καὶ συνηγελάζοντο μετὰ τῶν ἀνδρῶν εἰς τὰς γυμνοπαιδίας πλήρεις κάλλους, εὐεξίας καὶ σφρίγγους, ἐκ τῆς ἀσκήσεως. Ἐκ τούτου δὲ προήρχετο καὶ ὁ σχεδὸν ἀνδρικός χαρακτήρ, καὶ τις τραχύτης περὶ τοὺς τρόπους τῶν Σπαρτιατῶν.

Ἡ ἐν τῇ γραφῇ καὶ ἀναγνώσει διδασκαλία τοῦ Σπαρτιάτου περιορίζετο εἰς τὰ οὐσιωδέστατα καὶ ἀναγκασιότατα, τὸ δὲ ἀριθμεῖν ὥς ἐμπορικὴ ἐπιτήδευσις, περιεφρονεῖτο ἐν Σπάρτῃ. «Γράμματα ἔνεκα τῆς χρείας ἐμάνθανον τῶν δ' ἄλλων παιδευμάτων ξηνηλασίαν ἐποιοῦντο οὐ μᾶλλον ἀνθρώπων ἢ λόγων. Ἡ δὲ παιδεία ἦν αὐτοῖς πρὸς τὸ ἀρχεσθαι καλῶς καὶ καρτερεῖν ποιοῦντα, καὶ μαχόμενον, νικᾶν, ἢ ἀποθνήσκειν,» (Πλουτ. ἐπιτῆδ. Λακων. 4). Κατὰ δὲ τὸν Ἰσοκράτην, (Παναθ. 83). «Οὗτοι (οἱ Σπαρτιάται) τοσοῦτον ἀπολελειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσίν, ὥστε οὐδὲ γράμματα μανθάνουσιν.» Οἱ λόγοι ὅμως οὗτοι τοῦ περιφανοῦς ρήτορος ἕλοντο νὰ ταπεινώσῃ τοὺς Σπαρτιάτας ἀέναντι τῶν Ἀθηναίων, θεωροῦνται ὑπερβολικοί.

Τὴν πνευματικὴν τῶν παίδων μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν ἐπεδίωκον οἱ Σπαρτιάται οὐχὶ διὰ τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ρητορικῆς, ἦν ὡς τέχνην τοῦ ψεύδους περιεφρόνουν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνασκήσεως τῶν παίδων ἐν τε τῷ λακωνισμῷ, δι' οὗ ἐπεδιώκετο ἡ δι' ὀλίγων λέξεων ἐπίτευξις τοῦ ὀρθοῦ, τῇ ἐτοιμότητι περὶ τὰς ἀπαντήσεις, καὶ τῷ σιωπᾶν. Ἐν Σπάρτῃ πολὺ ἐφρόντιζον καὶ περὶ τῆς ἠθικῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς, καὶ περὶ τῆς τούτων ὑποταγῆς οὐ μόνον εἰς τοὺς ἄρχοντας, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας τοὺς πρεσβυτέρους. «Εἰ δ' αὖ ἐθέλησεις εἰς σωφροσύνην τε καὶ κοσμιότητα ἀποβλέψαι, καὶ εὐχέριαν, καὶ εὐκολίαν, καὶ μεγαλοφροσύνην, καὶ εὐταξίαν, καὶ ἀνδρίαν, καὶ φίλοπανίαν, καὶ φιλοτιμίαν τὰς Λακωνιδαιμόνων, παῖδες ἂν ἡγήσαιο σαυτὸν πᾶσι τοῖς τοιούτοις.» (Πλατ. Ἀλκιβιάδης).

Τροφὴ γλίσχρος, ἱματισμὸς ἐλαφρὸς, ὁ αὐτὸς ὢν ἐν θέρει τε καὶ χειμῶνι, ὕπνος ἐπὶ στιβάδων ὥς αὐτὸς παρεσκεύαζεν ἐκ τοῦ παρὰ τὸν ἑδρώταν φυομένου καλάμου, πάλιν πρὸς τοὺς συντροφους, πληγαὶ διδόμεναι ὑπὸ τοῦ παιδονόμου, μᾶλλον πρὸς ἀσκήσιν ἢ πρὸς τιμωρίαν, τὰ πάντα συνείθιζον τὸν νέον Σπαρτιάτην εἰς τὴν ἔνδειαν, καὶ εἰς τὸν κόπον, τὰ πάντα ἐδίδασκον αὐτῷ τὴν ὑπομονήν. Ἐκ τῶν καλῶν τεχνῶν αἱ μόναι περὶ αἷς ἐγυμνάζετο, ἦσαν ὁ χορὸς, τὸ ἄσμα, ὁ αὐλὸς, καὶ ἡ κιθάρα. Ἀλλὰ καὶ ὁ χορὸς αὐτὸς ἐρορυθμίζετο εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποθέλῃ τῇ κοινῇ φιλοτιμίᾳ, μάλιστα δὲ τὴν τῶν νέων διότι τριῶν ὄντων τῶν χροῶν κατὰ τὰς γυμνοπαιδίας,

Ἄμμες ποκ' ἡμες ἄλκιμοι νεανίαί,

ἔψαλλεν ὁ χορὸς τῶν γερόντων.

Ἄμμες δὲ γ' εἰμές· αἱ δὲ λῆς πείραν λάβε,
ἔλεγον οἱ νέοι.

Ἄμμες δὲ γ' ἐσσόμεθα πολλῷ κάρρονες,
ἀπήντων οἱ παῖδες.

Ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους ὁ μικρὸς Σπαρτιάτης ἐδιδάσκετο τὴν πυρ-
ρίχην, τὴν ὅποιαν ἐχόρευεν ἑνοπλος μιμούμενος ὅλας τὰς κινήσεις, τὰς
θέσεις, καὶ τὰς στάσεις τοῦ μαχομένου πολεμιστοῦ, ὅπως σήμερον γί-
νεται ἐν Κρήτῃ καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη, καὶ εἰκοσάδα
πρὸς τοῦτοις ἄλλων τοιούτων χορῶν ἑθνικῶν, οἵτινες σκοπὸν εἶχον
τὴν διάπλασιν τοῦ σώματος.

Τοιοιυτοτρόπως οἱ κάλλιστοι καὶ ἀνδρειότατοι τῶν Ἑλλήνων ἀνε-
δείχθησαν οἱ Σπαρτιάται, ἐπιβαλόντες ταχέως τὴν σφραγίδα τῆς ἰδίας
αὐτῶν στρατιωτικῆς παιδείας καὶ εἰς ὅλους τοὺς πέριξ λαούς.

Ὡς εἶδομεν ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἢ ἐν Σπάρτῃ ἀγωγή ἀπέβλεπε κυρίως
εἰς τὴν διάπλασιν φιλοπολέμων πολιτῶν, ἢ μᾶλλον τελείων καὶ καρτε-
ρικωτάτων μαχητῶν. Ὅσα ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ ὁ νέος, πλὴν τῶν γραμ-
μάτων ἐμάνθανεν ἐκ τῆς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, οἵτινες ἐν Σπάρτῃ
ἐπεσκόπουν τὰς τε παιδείας καὶ τὰς ἀκήσεις τῶν παίδων, νουθετοῦντες
τοῦ, ἀμαρτάνοντας, καὶ κολάζοντας τοὺς παρεκτρεπομέους, ὥσει ἦσαν
πάντων, καὶ πατέρες, καὶ παιδαγωγοί, καὶ ἄρχοντες. Ἐπειδὴ δὲ ἡ παι-
δεία πᾶσα ἐγίνετο πρὸς τὸ καλῶς πολεμεῖν, σκοπὸς καὶ τέλος τῆς ἀγω-
γῆς τῶν Λακεδαιμονίων ἦτο ἡ σκληρὰ διαίτα, καὶ ἡ περὶ τοὺς πό-
νους καρτερία, ἐν ᾗ ταῦτα ἐν Ἀθήναις ὡς παρακατιόντες θὰ εἶδωμεν
ἦσαν μέσα καὶ ὀδχὶ σκοπός. Ἐν Σπάρτῃ ἤθελον πολεμιστάς, ἐν Ἀθή-
νας δὲ ἐλευθέρους καὶ μεγαλόφρονas ἄνδρας διότι τοιούτων πολιτῶν
εἶχε χρεῖαν ἑκατέρα τῶν πόλεων.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὴν Ἰωνικὴν ὡς εἵπομεν φυλὴν ἀνήκοντες, ἔδωκαν
εὐγενέστερον τύπον εἰς τὰς ἀρχάς τῆς ἀγωγῆς τῶν νέων. Οὗτοι διε-
τήρησαν μὲν τὴν δημιουργικὴν καὶ ἀπολαυστικὴν τῆς φυλῆς αὐτῶν εὐ-
κίνησιάν καὶ ἐπεδεξιότητα, περιώριζον ὅμως αὐτὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων
τῆς ἠθικῆς· συννοοῦντες δὲ μετὰ τῆς μουσικῆς μορφώσεως ἠθικὴν καὶ
γυμναστικὴν ἀρετὴν, ἐπραγματίζον πληρέστατα τὸ ἰδανικὸν τῆς
καλοκαγαθίας, πρὸς ᾧ ἐσπευδεν ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος·
τούτου ἕνεκα δικαίως δύνανται τις τοὺς μὲν Ἀθηναίους νὰ θεωρήσῃ
ὥς τοὺς τελειωτάς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τὰς δὲ Ἀθήνας ὡς τὸ
παιδευτήριον ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος. (Θουκ. 2 41 Διόδ. 13 27).

Ποικίλη τις πνευματικὴ καὶ σωματικὴ τοῦ ἀτόμου ἀνάπτυξις καὶ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΣΤΡΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ
ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΣ - ΚΟΥΤΣΟΠΟΔΙ

ΤΖΙΜ ΛΟΝΤΟΣ

Κουτσοπόδι. Ένα ωμορφο και γραφικό χωριό του 'Αργολικού κάμ. του που είναι ζήτημα αν εγνώριζαν έως χθες πολλοί έξω από τα όρια της 'Αργολίδος το κακόηχο όνομά του και που επισύρει σήμερα, εύλα, δητικά τὰ μάτις του πανελληνίου με τή δόξα, που μάς έχάρισε. Κουτσοπόδι. Η μικρή και άσημη αλλά υπερήφανη πατρίδα του παγκοσμίου Έλληνα πρωταθλητού της ελευθέρως πάλης Τζίμ Λόντου (Χρίστου Θεοφίλου). 'Από την άγνωστη αυτή γωνία της μικρής, ακόμη 'Ελ.

λάδωρ ἔφυγε μὲν ἡμέρα ὁ παγκόσμιος πρωταθλητὴς μας μικρὸ παιδί
κι' ἐπεχείρησε τὸ ὑπερπόντιο ταξίδι του πρὸς ἀναζήτησιν ἑνὸς μέλ-
λοντος. Μέσα του εἶχε ὅλα τὰ σπέρματα μιᾶς πολύτιμης φυλετικῆς
κληρονομίης. Κι' ὅταν τὸ πόδι του ἐπάτησε τὴν Ἀμερικανικὴ γῆ, οὔτε
ὁ ἱλλίγος τοῦ πλούτου, οὔτε τὸ πνεῦμα τῆς πρακτικῆς ζωῆς οὔτε τὰ
μέσα τῆς τρυφῆς τὸν ἔκαναν νὰ λησμονήσῃ τὸ γοητευτικὸ κότινο τῶν
ἀρχαίων προγόνων του. Εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν παλαίστρα ὠνειροπόλη-
σε νὰ ξαναφέρῃ στὴ μεγάλη του μάννα τὴ φωτιὰ τοῦ Ἀθλητισμοῦ ποῦ
πρωτοποίησε ὁ κόσμος ἀπὸ τὴ δική της ἱερὴ ἐστία.

Καὶ τῷ νεῖρο ἔγινε πραγματικότης. Ἐνῶ τὸ Ἀμερικανικὸν ρίγκ ἐσείε-
το ἀκόμη ἀπὸ τὰς λαχὰς τῆς μυριοστῆς νίκης του καὶ ὁ σηματοδότης
ἐφιλοξενοῦσε ὑπερήφανη τὴν κυανόλευκο μιὰ ἀπροσδόκητη εἰδήσις ἐδό-
νησε τοὺς τηλεγραφικοὺς δέκτας τῶν Ἀμερικανικῶν παραλλίων. Ἡ Ἑλ-
λάς ἀγωνιζομένη εἰς τὸ Ἀμστερνταν ἠττήθη. Οὔτε ἓνα ἔπαθλο τῆς
δευτέρας σειρᾶς δὲν διεφιλονίκησαν τὰ ἀγωνισθέντα τέκνα τῆς.

Ἡ εἰδήσις ἦταν συνταρακτικὴ. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἐσκίρτησε καὶ πρὶν
ἀκόμη προλάβῃ ὁ φίλαθλος κόσμος νὰ κἀνῃ τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ Ἀμ-
στερνταμ καὶ νὰ μετρήσῃ τῆς ἑλληνικῆς ἡττης τὸ μέγεθος ὁ Λόντος
ποῦ εἶχε ζῆσει χρόνια στὴν ψυχὴ μας σὰν θρύλος καὶ σὰν παραμῦθι
εὐρέθη κοντά μας νικητῆς γεμᾶτος σπρίγος καὶ ζωῆ καὶ μετὴν ἀκκ-
τανίκητη ἀπόφασιν νὰ κἀνῃ τὴν πατρίδα του νὰ λησμονήσῃ τὸ Ἀμστερ-
νταμ καὶ τὸν κόσμον νὰ ξαναθυμηθῇ τὴ γῆ τῶν Ὀλυμπιάδων. Καὶ τὸ
κατάρθωσε. Ἐγύρισε τὰ μάτια του στὸ στίβο τῆς Εὐρώπης καὶ ἀφοῦ
ἀνεζήτησε μ' ἐπιμονὴ καὶ προσοχὴ τὸν ἀντάξιον τοῦ ἐσταμάτησε στὸν
πολλωνικὸν στίβον. Κάρολος Σιμπίσκο. Τὸ σύμβολο τῆς Βαρσοβίας καὶ
μιὰ δόξα τῆς Πολωνίας. Νὰ, ὁ ἀντίπαλος! Χωρὶς ἐνδοιασμοὺς καὶ με-
τὴν αὐτοπεποίθησιν γιὰ τὴ νίκη του ὁ Λόντος τὸν καλεῖ κι' ἔπειτα ἀπὸ
μιὰ γιγαντομαχίαν στὸ στίβον τοῦ ἐνδόξου ἑλληνικοῦ σταδίου ὑψώνει ὑπε-
ρηφανοῦς τὸ τρόπαιον τῆς νίκης του καὶ τρόπαιον τῆς φυλῆς του. Ποιὸς θὰ
λησμονήσῃ ἀπὸ μᾶς τὴ μουντὴ καὶ βροχερὴ ἐκείνη ἡμέρα, ἡμέρα τό-
σης συγκινήσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ!

Ἡ Ἀργολὶς ἔστρέφει πάντοτε μ' εὐλάβειαν καὶ σεβασμὸν αὐτὴν
κι' ἡ μνήμη τῆς αἰς ἀποθέτει τὸ θερμότερον φίλιν τῆς εὐγνωμοσύνης.

Μετὰ τὴν νίκη τοῦ αὐτοῦ ὁ Λόντος κι' ἐνῶ ἀκόμη ἡ πρωτεύουσα ἀλ-
λαφροῦσε ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ ἔσπευσε νὰ ἐκπληρώσῃ μίαν ὑπόσχεσιν πρὸς

τὸν ἀθλητισμὸς τῆς ἰδιαιτέρας τοῦ πατρίδος. Μετὰ σὲ μιᾷ πρωτοφρονίᾳ στὰ χρονικά τοῦ Ἄργους ἀνθρωποπλημμύρα δέκα χιλιάδων θεατῶν μὲ τὸν Ὀλυμπιονίκην μας, διευθυντὴ τοῦ Δημήτριον Τόφχαλον στὴ λητμονημένη θυμέλῃ τοῦ ἀρχαίου Θεάτρου Ἄργους συνέδεσε δυὸ ἐποχὰς ποῦ τὰς ἐχώρησαν τρεῖς χιλιάδες χρόνια καὶ μᾶς ἔκανε νὰ νοιώσουμε βχ-
 θειὰ τὴν πηγὴ τοῦ πινδαρικοῦ διθυράμβου.

Ἀπὸ τὸ Ἄργος ὁ Λόντος εὐρέθη στὴν Πατραϊκὴ γῇ γιὰ νὰ κλείσῃ τὸν ἐπίλογο τῶν ὑποχρεώσεών του καὶ ἀπὸ κεῖ στὸν τόπο τῆς γεννήσεως δίπλα στὴν προγονικὴ ἐστία μὲ τὸ γέροντά πατέρα του καὶ τοὺς συγγενεῖς του.

Γλυκὸ τὸ πατρικὸ σπῖτι καὶ παθητὴ ἡ πατρίδα, μὰ γλυκύτερη ἡ δόξα καὶ τὸ καθήκον γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποῦ ἔχουν γεννηθῇ, νὰ γράφουν στὴ μετωπίδα τοῦ χρόνου τ' ὄνομα τους. Σ' αὐτοὺς ἀνήκει κι' ὁ Λόντος.

Πέρα ἀπὸ τὸν ὠκεανὸ τοῦ χαμογελάει ἡ δόξα καὶ τὸν καλεῖ ἕνα καθήκον πρὸς τὸ ὄνομα του. Ἀφήνει χωρὶς, πατέρα κα' συγγενεῖς καὶ

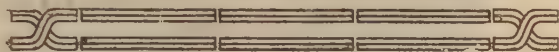
Ξαναγουρίζει στήν Ἀμερικανικῇ παλαίστρα μέ τήν εὐχή, ὕλων καί περισσότερο τήν εὐχή τῆς Ἑλλάδος.

Δώδεκα νίκαι μᾶς ἀνέγγειλε ὁ τηλεγράφος ἀπό τήν ἡμέρα τῆς ἐπιτροφῆς του. Ἡ Δόξα σφιχταγγαλιᾷ τὸ Λόντο καί ἡ νεανική ἡλικία του μᾶς ὑπόσχεται πᾶν ἀκόμη.

Μὰ καί ὅταν ὁ Λόντος δοκιμάσῃ τὸν ἀδυσώπητο νόμο τῆς φθορᾶς καί τὸ ἄντρο του δύσῃ, τὸ φῶς του θὰ παραμένῃ γιά πολλὰ χρόνια σάν τὸ φῶς κάποιου χαμένου πλανήτη, ὁδηγὸς στοὺς νέους τῆς πατρίδος του.

ΑΡΓΟΣ 20 ΙΟΥΝΙΟΥ 1929

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΧΑΡΑΔΡΟΣ

ΧΡΥΣΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ γυναικεία καρδιὰ ὁμοιάζει ὥρῳ μαλακὸν σωόγγον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁσάρχει κεκορημένον τεμάχιον λίθου. Ὁ λίθος ἀποκαλεῖ ἐκδοράς, ὁ σωόγγος τὰς ὀρεῖς μαλακὰ, ἀλλὰ δὲ ἄρρὰ κατανοεῖς ὅτι διὰ τῆς συνεργασίας αὐτῆς σοῦ ἀσπρέφῃ καὶ ἡ τελευταία τοῦ αἵματος σταγὼν.

ΠΟΥΛΥ, ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Εταράττσα τὸ βῆμα μου μπροστὰ στὸ γκρεμισμένο
τὸ αἰερινὸ ναδὸ,
χρόνια παλαιὰ ποῦ αἰέρασαν τὸν εἶχανε σπτημένο
πᾶ καΰσιγιτε Νεδι.

Δυὸ τρεῖς ἄσπρὰ τοὺς στύλους του ὡ' αἰωμέναν ἀκόμα
ὀδοὶ καὶ σιωπηροί,
μοιάζαν σὰν καΰσιγιτε φύλλικες βουβούες μὲ χάρις στόμα
καὶ χάρις αἰσθητῆρ.

Ποιὸς ξέρει! Ἰσως τοὺς ἄρισαν ὀρθόστητους τὰ χρόνια,
κεῖνα τ' ἀπαργινὰ, αἰτολὰ ἀπὸ
καΰσιγιτε δουλειὰ ὡ' ἔσθυσε νὰ διαλαλοῦν αἰώνια
στὰ χρόνια τὰ στερνά...

Κι' ἄλλοι ποῦ αἶρα κείτων:αν ἀνάρια ἀπαδ' αἰσμένοι,
ὡς καίτω ἐπὶ τῇ σπηρῇ
Εἴν καΰσιγιτε μάχης ἀνυχνε νεκροὶ μαρτυρημένοι
κατάχαμα σπῆ πῆ ..

Κι' εἶδα στοὺς στύλους τοὺς ὀρθοὺς, τί γνώρισαν ὡς τώρα
σὲ τόσες ἐποχές,
Μὰ κρίμα! Κεῖνοι μέινε βουβοὶ ὅλη τὴν ὥρα
κορμιὰ δίχως ψυχῆς

Καὶ γύρισα στοὺς ταπεινοὺς σκελετωμένους στύλους
ποῦ κείτωνταν ἐπὶ τῇ πῆ,
μήπως μαορέσουν καὶ ποῦ ποῦν τοὺς αἰρασμένους δρύλλους
ποῦ σβύσαν μιὰν αὐγὴν.

Κι' εἶδαν: Διαβάτη, τί ρωτᾷς;...Μάδε ὡς καΰσιγιτε μέρα
μᾶς γκρεμισ' ἀπ' αὐτοῦ,
ποῦ μέναμε ἐπὶ ἀσάλευτοι μὲ δόξα στὸν ἀγέρα,
ὡς ὡς τῇ τοῦ Χριστοῦ!..

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Π. ΜΠΟΥΣΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ παλαιότερη ἐποχὴ τοῦ ἔλειπε ἀπὸ τὴν ἐπασχίᾳ καθὲ μετ' ἑξῆς ἐμπο-
 ρίας καὶ ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως τὰ μαγαζιά τῶν καλῶν νοικο-
 κίων ἐκρησσίμευαν, ὥς σχολαί ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔπαιρναν μετὰ πο-
 ῆς ἐργασίας καὶ πείρα τὸ ἄγγραφον ἐμπορικὸ καὶ δίπλωμα οἱ μέλλοντες
 ὅροι καὶ ἐπαγγελματίαι στὴν κοινωνίᾳ. Σ' ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ μαγα-
 ζιά τοῦ μακαρίτη Μακαντούλια, θυμοῦνται οἱ γεροντότεροι Ἀργεῖ-
 ῶνα ἄνθρωπον, τοῦ ἀφιέρωσε 25 δλόκληρα χρόνια πάνω ἀπὸ τὴ
 νὰ καὶ ἄχαρη ἐργασία τοῦ ὑπηρέτη. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ
 ῥιζὸς εὐεργέτης τοῦ Ἀργεῖος Σπυρίδων Μπουσουλόπουλος.
 Ἐκτενὴς ἀπὸ τὸ πατρικὸν τοῦ σπιτι τοῦ πρὸ ἐγνώρισε ἀπὸ παιδί νὰ
 ἐριζῶνουν οἱ πλόκαμοι τῆς φτώχειας, ἐμπῆκε ὑπηρέτης σὲ ἡλικία
 τῶν καὶ ἕξενος πρὸς τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς ἀνέσεις τῆς ζωῆς
 ἔφυγε ὡς τὰ 65 χρόνια τῆς ζωῆς μ' ἐπιμονὴν καὶ ἥτομον τὸ
 ὄνομα καὶ περιφρονημένο ὄνομα τοῦ σπύριδωνος.

Ὁ Σπυρίδων Μπουσουλόπουλος ἐγεννήθη στὸ Ἄργος ἀπὸ πατέρα μπακάλη, ποῦ εἶχε τὸ ἀτύχημα νὰ χάσῃ ὁλόκληρη τὴ μικρὴ περιουσία του πρὶν ὁ μικρὸς Σπῦρος ξεπεταχτῇ καὶ κατορθώσῃ νὰ βγάλῃ τοῦλάχιστον τὸ δημοτικὸ σχολεῖο. Τὸ ἀτύχημα τοῦ πατέρα τοῦ τὸν ἔκανε νὰ μὴ ὑπηρετήσῃ ἀπὸ 11 ἐτῶν παιδί. Τὰ πρῶτα 25 ἀπὸ τότε χρόνια τῆς ζωῆς του τὰ πέρασε στὸ Ἄργος σὲ μιὰ διαρκῇ καὶ βαρεῖα ἐργασία, τὰ δὲ ὑπόλοιπα στὴν Ἀμερικὴ, ὡς ξενοδόχος φαγητοῦ σὲ μιὰ μικρὴ πάροδο ἐνὸς δρόμου τῆς Ἀτλάντας. Ἡ ζωὴ του ἦταν λιτὴ καὶ γεμάτη στειρόσεις, τὸ δὲ ἄνειρό του πῶς νὰ βοηθήσῃ τὴν ἐκπαίδευσί τῆς πατρίδος του καὶ νὰ χαρίσῃ τὴν ἄνεσί τῆς ζωῆς, ποῦ δὲν ἐγνώρισε αὐτός, στὰ μικρά του παιδιωτόπουλα. Αὕτῃ ἦταν ἡ μοναδική του σκέψις καὶ γιὰ νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ ἔμεινε ἄγαμος.

Ὁ θάνατός του συνέβη τὸ 1927 στὴν Ἀμερικὴ. Ὁλόκληρη τὴν περιουσία του ἀπὸ 22.200 δολάρια τὴν ἐκλήροθότῃ στὴν πατρίδα του τὸ Ἄργος μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ ἀνεγερθῇ Γυμνάσιον. Ἐκτελεστὰς τῆς κληρονομίας τοῦ ἄφησε τοὺς ἐν Ἀτλάντα συμπολίτας του Κωνσταντῖνον καὶ Χαρ. Ῥονιώτην ὡς καὶ τὸν ἐν Ἀντλάντα σύλλογον Ἀργείων, ὁ «Δαναὸς», τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε σύμβουλος ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὸ Ἄργος ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστιάς του περιμένει τὴν ταχύτερα καὶ καλλιτέρα ἐκπῆρσιν τοῦ σχολοῦ τοῦ εὐεργέτου.

Αὐτὸς ἦταν ὁ Σπυρίδων Μπουσουλόπουλος κι' ὥς ἐλπίσωμεν ὅτι τὰ λίγα αὐτὰ λόγια τοῦ ἡμερολογίου δὲν θὰ κλείσωσιν τὸν ἐπίλογον τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς ὁποίας τὸν πρόλογο ἄνοιξε πρῶτος ὁ εὐεργετηθεὶς μαθητικὸς κόσμος σὲ ἓνα σεμνὸ καὶ ἐπιβλητικὸ μνημῆσυνον μετὰ τὸ θάνατό του, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ γυμνασιάρχης τῆς πόλεώς μας κ. Νικόλαος Παπαδιαμαντόπουλος ἐξεφώνησε πολὺ ὥρα καὶ φηραιότατο ἐπιμνημόσυνο λόγο.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Ζήλεια ὅταν δὲν εἶναι νόσος ἰδιόσωδῆς ἢ συνταγματικὴ ὡς ἡ δεσιδηρία ἐν Ἑλλάδι εἶναι μὲν πάντοτε κακὴ καὶ ὀχνηρὰ ἀσθένεια ἀλλ' ἔχει καὶ τοῦτο τὸ καλὸν ὅτι εὐδὲς αὐτὴ ἅμα ἐκλείψωσι τὰ ὑποδάκνοντα αὐτὴν αἷτια, ὡς ἡ ναυτία τῶν ἐσθιασίων ἅμα σταματήσῃ τὸ αἰσθητόν.

Ο ΤΟΣΚΑΣ

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Καθ' ἣν ἐποχὴν συνέβησαν τὰ γεγονότα αἴτινα θὰ σὰς διηγηθῶ, ὁ Τόσκας ἦτο ἤδη γέρον. Τέκνον τοῦ λαοῦ εἶχε γεννηθῆ εἰς ἀπόκεντρόν τι χωρίον τῆς Πελοποννήσου, δούλης ἔτι, ἐκ γονέων πτωχῶν, ἀνατραφεὶς μὲ τὰς ιδέας τοῦ καιροῦ ἐκείνου, ἀγνὸς ἐν πᾶσιν, κατὰ τε τὴν ἐθνικότητα, τὰ ἥθη, τὸ ἐνδύμα, τὴν γλῶσσαν, τὸ θρήσκευμα καὶ τὸν κοινωνικὸν ἐν γένει βίον. Οὐδέποτε ἔμαθε γεάμματα, διότι τὰ φῶτα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἶχον φθάσει μέχρι τοῦ πατρικοῦ του χωρίου, πτωχὸς δὲ ὧν εἶχε παιδιόθεν προσκολληθῆ εἰς τὸ ἄροτρον τοῦ Ἡσιόδου. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἣτις τὸν εὗρε δεκαπνταετῇ, ἠκολούθησε διὰ βοηθητικὰς ὑπηρεσίας ἑλληνικὸν τι στρατόπεδον, χωρὶς νὰ ἐγείρῃ καὶ αὐτὸς κατόπιν ἀξιώσεις ἀγωνιστοῦ, ἀπαιτῶν προικοδοτήσεις ἐθνικῶν γαιῶν, γαλόνια ὑποστρατήγου ἢ ἀξίωμα ὑπασιπιστοῦ τοῦ βασιλέως.

Καὶ εἶχε μὲν μάθει βραδύτερον, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀπέκτησε Σύνταγμα καὶ ἐλευθερίας, ἀλλ' ὁ Τόσκας πλὴν τοῦ ἀνοικτοῦ αἔρος, τοῦ ἐλευθέρου οὐρανοῦ καὶ τῆς κύκλῳ ἀναπεπταμένης φύσεως, οὔτε ἐννόει οὔτε ἐπεθύμει ἄλλην ἐλευθερίαν. Ὅταν δὲ μάλιστα ἐφθανε κἄποτε εἰς τὰς ἀκοάς του, ἐκ διηγήσεων του παρέδρου ἢ τοῦ ἀποσπασματάρχου κανενὸς μεταβατικοῦ, ὅτι ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς συνταγματικῆς ἰσότητος ἐδόλοφονεῖτο ὁ Καποδίστριας καὶ ἐξεθρονίζετο ὁ Ὀθων, καὶ ἀλληλοκτόνουν οἱ ἐλεύθεροι πολῖται ἡ ἐ τ σ α - κ ῖ ζ ο ν τ ο σ τ ὸ ξ ὕ λ ο ν ὑπὸ τῶν δημοσίων ὀργάνων χάριν τοῦ νόμου καὶ τῆς δημοσίας τάξεως, εἶχε σχηματίσει τόσῳ συγκεχυμένην ιδέαν περὶ τῆς θρυλουμένης αὐτῆς ἐλευθερίας, ὥστε τὴν ἐφαντάζετο ὡς τινα αἰμοχαρῇ Ἑριννὸν ὁμοίαν πρὸς τὰ παραμύθια τῆς μάμμης του, ἔτρεμε δὲ καὶ ἐσταυροκοπεῖτο καὶ ἠϋχετο εἰς τὸν πανάγαθον Θεὸν νὰ μὴ ἀξιωθῇ ποτε νὰ συναντήσῃ αὐτὴν κατὰ πρόσωπον.

Ἦγνόνει ὁμῶς ὁ ἀγαθὸς τῶν ὁρέων κάτοικος, ὅτι ἦτο φεῦ! ἐκὼν ἄκων καὶ αὐτὸς ἐλεύθερος συνταγματικὸς πολίτης, χρεωστὴν τὴν ψῆφον του εἰς τὸν κομματάρχην τῆς περιφερείας καὶ τὴν ράχιν του εἰς τοὺς χωροφύλακας, καὶ ὅτι ἐπομένως ὥφειλε καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέραν νὰ γευθῇ τῶν καρπῶν καὶ νὰ ὑποστῇ τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολυθρυλήτου Συντάγματος. . .

Ἀλλὰ πρὸ τούτου ἔζη βίον φυσικώτατον, ὥς οἱ θάμνοι τῶν βουνῶν, ὅλον δὲ τὸ εἰδυλλίον τῆς εὐτυχίας του συνίστατο εἰς τὸν ἐκ κριθῆς ἢ ἀραβοσίτου ἄρτον του, τὸ ἄροτρόν του, τὸ μικρὸν του ποίμνιον, τὴν φλογέραν του, τὴν καλύβην του, τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν ὑστερότοκον κόρην του, ἐπιζήσασαν ἐξ ἄλλων τέκνων, δροσερὰν εἰκοσαετίδα καλλονὴν. Ἡ δὲ προσφιλεστέρα του κοινωνία ἦτο ὁ ἱερεὺς, ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ πρίεδρος τοῦ χωρίου.

Ὑπὸ τοιούτους ὁρὸς ἀμεριμνησίας καὶ ἀπλότητος, ὑπὸ τοὺς ὁποίους φιλοτεχνεῖτε σεῖς οἱ ποιηταὶ καὶ λογογράφοι τῶν πόλεων τὰ θελκτικώτερα φανταστικά εἰδυλλία περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγρότου, θὰ νομίζετε ἴσως καὶ τὸν Τόσκαν ἑακάριον καὶ θὰ τὸν ζηλεύετε πολλοὶ, ὅσοι βαρυνόμενοι τὸν θόρυβον καὶ τὸν

κῶρον τῆς πρωτευούσης, ἀποδημεῖτε ἐνίοτε διὰ τῆς φαντασίας καὶ πλάττετε καὶ ποθεῖτε τὰ θέληγτρα τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως ἀγνοεῖτε ὅποσαι ἀκανθαὶ περιβάλλουσι καὶ αὐτὰ τὰ κρίνα τῶν βουνῶν καὶ ὅτι ὁ χωρικός ἐν Ἑλλάδι, ὁ συνταγματικός αὐτὸς Παρίας, ὁ ἀποτελῶν ἓνα τῶν κρίκων τῆς ἀλύσεως, ἥτις καλεῖται εὐνοομένη ἑλληνικὴ πολιτεία, παρέχει μὲν ὕλην ἐμπνεύσεως εἰς τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς εἰδυλλιακοὺς μυθιστοριογράφους, ἀλλὰ παρέχει ἀφθονωτέραν τοιαύτην καὶ εἰς τοὺς χωροφύλακας, τοὺς εἰσπράκτορας, ἀποσπασματάρχας κτλ., οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ μαρτυρήσουν ὅτι ἡ ποίησις ἀπέχει πολὺ τῆς πραγματικότητος. Καὶ πρὸς ἀπόδειξιν σὰς ἀνοίγω ὀλίγας σελίδας τοῦ βίου του. Ἐξ αὐτῶν θὰ μίθετε, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ ἀγροτικοῦ λαοῦ δὲν εἶνε ἐκείνη, ἣν σπουδάσετε ἐκ τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν ποιητικῶν περιγραφῶν, ἐντὸς τοῦ γραφείου σας, ἐπὶ τῶν ἀνακλίντρων τῶν μεγάρων σας, εἰς τὰς εὐρωπαϊσθείσας αἰθούσας σας καὶ μαρμαροστρώτους λεωφόρους σας, τὰς τερπνὰς πλατείας, τὰς τρυφηλὰς ἐπαύλεις καὶ τὰ ψυχαγωγικὰ θεωρεῖα τῆς Βουλῆς, ὅσάκις ὑποστηρίζεται φορολογικὸν τι νομοσχέδιον τῆς κυβερνήσεως χάριν τῆς εὐτυχίας τοῦ λαοῦ.

II

Δὲν εἰσεύρω πόσα ἀκριβῶς ἔτη εἶχον παρῆλθαι ἀπὸ τῆς λαοσωτηρίου τελειότητος μεταβολῆς, ὅτε ὁ Τόσκας ἐθεωρεῖτο εἰς τῶν καλῶν οἰκοκυραίων τοῦ χωρίου του, διότι εἶχεν ἀποκτήσει, ἐκτὸς ἀγρῶν τινων, ἑβδομήκοντα αἰγοπρόβατα καὶ ἓνα ὄνον.

Ἡμέραν τινὰ ἀνεπαύετο ἑξηπλωμένος ὑπὸ τὴν δροσερὰν σκιὰν μεγάλου πρίνου καὶ παίζων τὴν φλογέραν του, ἐνῶ τὸ ποιμνιὸν του ἐποτίζετο σκιρτῶν εἰς μηνυρίζουσαν παρέκει διαυγῇ πηγῇ, ὅτε εἶδεν αἴφνης ἐνώπιόν του τὸν δημιουργὸν εἰσπράκτορα μετ' ἐνὸς ὑπενωμοτάρχου καὶ τριῶν χωροφυλάκων.

Τὸν ἔχαιρέτησαν καὶ ἐστάθησαν. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Τόσκας, ἐγερθεὶς, ἐφρόντιζε νὰ τοὺς περιποιηθῇ, προσφέρων αὐτοῖς γάλα νωπὸν, ὁ εἰσπράκτωρ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ δραχ. 3, διότι, ὡς ἐβεβαίουν, ὁ διοικητικὸς ταμίας τῆς Ἐπαρχίας εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰ βιβλία του ὀφειλέτην τοῦ Δημοσίου διὰ λεπ. 80, φῶρον τοῦ ὄνου του, ἐκτὸς δὲ αὐτοῦ ἦτο καὶ ὁ ὀδικὸς, δημοτικὸς καὶ ἐπαρχιακός! Ὁ Τόσκας ὅμως, μὴ ἐννοῶν τὰ σανκριτικὰ αὐτὰ τῶν δημοσίων ὀργάνων, τοῖς ἀπεκρίθη, ὅτε θὰ ἔχουν λάθος, διότι τὸν φῶρον τοῦ ὄνου εἶχε πληρώσει. πρὸ καιροῦ.

—Βρὲ, τί κάθεσαι καὶ λὲς; ἐβρυχήθη ὁ εἰσπράκτωρ ἐντόνως· ὁ ἄλλος ἐκεῖνος εἰσπράκτωρ, ποῦ ἐπῆρε τὰ λεφτὰ ἦτο κλέφταρος καὶ δὲν τὰ ἔμβασε στὸ ταμεῖον καὶ πάνε χαμένα. Θὰ πληρώσης τώρα καὶ θὰ πηδήσης!

—Δυὸ φοραῖς;

—Καὶ τέσσεραις! ὀγκᾶται εἰς τῶν χωροφυλάκων, συλλαμβάνων τὸν καλλίτερον τράγον τοῦ ποιμνίου καὶ ἐτοιμαζόμενος νὰ τὸν σφάξῃ.

—Μὴ παιδί μου, μὴ αὐτὸν! τὸν θέλω γιὰ κεσέμι, φωνάζει μετὰ στεναγμοῦ ὁ γέρον Τόσκας.

—Ἄ! ἔχουμε καὶ ἀντίστασι, καὶ δὲν ξέρεις, ὅτι ὑπάρχει καὶ νόμος! μυκᾶται ὁ ἄλλος σταυρωτῆς.

Καὶ ἐνῶ ὁ συνάδελφός του σφάζει τὸν τράγον, αὐτὸς μετὰ τῶν λοιπῶν ἐφαρμόζει τὸν νόμον ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ Τόσκα, τὸν δέρουν ἀνηλεῶς, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, τὸν ἀφίνουν ἐκτάδην μὲ δύο τραύματα χάριν τῆς δημοσίας τάξεως, καὶ φεύγουν λαβόντες τὸ λάφυρον, τροπαιοῦχοι καὶ νικηταὶ, ἀντιστὰ-

σεως μὴ οὔσης, καὶ ἄδοντες.

«Τιμὴ καὶ νειάτα νὰ χαρῇ ὁ στρατιώτης ξέρεϊ!»

III

—Κάνε γρήγορα, Μαριώ μου, συγύρισε τὸ σπίτι, γιατί ὁ ἥλιος νὰ! ἐβασί-
λεψε καὶ ὅπου κι' ἂν ἦναι θάρβη ὁ πατέρας σου. Ἡ ὥρα τὸν καρτερεῖ.

Ἔλεγεν ἀφελῆς γραῖα πρὸς σεμνὴν, ὠραίαν καὶ δροσεράν, ὡς τὸ ἐπὶ τῶν
κορυφῶν τῶν ὄρεων ἐκπηγάζον ὕδωρ, κόρην. Καὶ ἡ Μαριώ, ἀναδέσασσα τοὺς
μέχρις ὀσφύος μακροὺς καὶ μαύρους ὡς ὁ ἔβενος, πλοκάμους τῆς, εὐπειθεσ-
τάτῃ εἰς τὴν φωνὴν τῆς μητρὸς, ἐτακτοποίει τὸν οἰκίσκον, ἀναμένουσα τὸν
πατέρα τῆς Τόσκαν.

Ἀντ' αὐτοῦ ὅμως εἶδε περίφοβος τοὺς χωροφύλακας μετὰ τοῦ εἰσπράκτορος,
οἵτινες εἶχον προπορευθῇ διὰ νὰ κάμουν κ ο ν ά κ ι εἰς τὴν οἰκίαν του. Τὶ
σημαίνει κ ο ν ά κ ι χωροφυλάκων ἀπαιτεῖται Δάντου φαντασία καὶ ἡρωϊσμός
μάρτυρος διὰ νὰ ἐννοήσῃ κανεῖς. Μόνον ἡ λέξις δύναται νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν
καὶ τοὺς δίποδας καὶ τοὺς τετράποδας κατοίκους τῶν χωρίων τῆς Ἑλλάδος.

Ἐσφαξαν ἀμέσως δύο ὄρνιθας, ἔπιον καὶ ἔχυσαν οὐκ ὀλίγον οἶνον καὶ ἐ-
ζήτησαν ἀζυμίτην ἄρτον (μπογάτσιν), διότι περὶ τοῦ λεηλατηθέντος τράγου
τοῦ ποιμνίου ἐγένετο σκέψις νὰ προσορισθῇ πρὸς πώλησιν! Ἔως οὐ ὅμως ψη-
θῶσιν αἱ ὄρνιθες, κατεγίνοντο νὰ συντάξουν κατὰ τοῦ Τόσκα ἐκθεσιν ἀντι-
στάσεως κατὰ τῶν δημοσίων ὀργάνων ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν νομίμων αὐτῶν κα-
πιτηκόντων. Ἐπεφάνη τότε πρὸς σιγμὴν ἡ, εἰς τὴν ἐμφάνισίν των ἀποκρυβεῖ-
σα, ὠραία Μαριώ, μόλις δὲ τὴν εἶδεν ὁ ὑπενωματάρχης κατεβλήχθη ἐκ τοῦ
παρθένου καὶ ἀνθηροῦ κάλλους τῆς, καὶ, στρίβων ἡδυπαθῶς τὸν μύστακα,
ἐζήτησε παρ' αὐτῆς ὕδωρ μετὰ φράσεως καθαρῶς στρατιωτικῆς, ἥτις ἠνάγκα-
σε τὴν κόρην νὰ γίνῃ ἄφαντος. Ἀλλ' ἡ ἀφάνεια αὐτῆς παρῶξυνε τὸ πάθος
τῶν ἀρειμανίων, οἵτινες εἰς ἀποζημίωσιν ἤρξαντο καταστρέφοντες πᾶν ὅ,τι ἐ-
βλάπτον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Τόσκα. Ἡ γρχία οἰκοδόσποινα ἐβάλε γοεράς φωνάς.

Τὸ χωρίον ἀνεστατώθη. ἔφθασεν ὁ πάρεδρος ἐκ τοῦ ἀγροῦ του, ὁ ἱερεὺς
καὶ ἄλλοι χωρικοὶ καὶ, ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἐγίνοντο σοβαρώτερα, τὸ ὀδόσπα-
σμα ἀπῆλθεν.

Οὕτως, ὅτε ὁ γέρον Τόσκας ἔφθασεν εἰς τὴν ἐστίαν του, κακῶς ἔχων, εὐ-
ρε τὰ πάντα γῆν Μαδιάμ. Εἰς τὴν θέαν του ἔρρηξεν ὀδυνηρὰς κραυγὰς ἡ οἰ-
κογένεια του, τὸν περιποιήθησαν δὲ τῇ συνδρομῇ καὶ ἐνδὸς πλανοδίου ἱατροῦ
καὶ μετὰ πενθήμερον νοσηλείαν ἀνέρρωσεν.

Ὅσον καὶ ἂν ἦτο ὅμως ἀπλοῦς χωρικός, ὁ γέρον Τόσκας ἦτο δίκαιος καὶ
φιλότιμος εἰς ἄκρον καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀνεχθῇ δωρεὰν τοιοῦτου εἵδους
συνταγματικᾶς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας ἡσθάνετο μὲν καλῶς ἐπὶ τῶν πλευρῶν
του, δὲν ἠδύνατο ὅμως καὶ νὰ τὰς συμβιβάσῃ καὶ μὲ τὴν φωνὴν τῆς συνειδή-
σεώς του.

Τὴν Κυριακὴν μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν συνήθροισεν ἔξωθι τοῦ χωρίου,
τὸν ἱερεᾶ, τὸν πάρεδρον, τὸν διδάσκαλον καὶ ἄλλους γέροντας ἐκ τῶν ἐγκρι-
των καὶ διεξετραγώδησεν αὐτοῖς καὶ πάλιν τὰ δεινοπαθήματά του, ζητῶν τρό-
πον ἱκανοποιήσεως.

Ἄλλ' ὁ μὲν πολυπείρος καὶ συνετὸς λευίτης συνεβούλευσεν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν
πρὸς ἀποφυγὴν χειρόνων ἐν τῷ μέλλοντι δεινῶν, ὁ δὲ πάρεδρος παρεκάλεσε νὰ
μὴ τὸν ἀναμίξουν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, διότι εἶχε πολλὰς σχέσεις μετὰ τῆς

ταμιακῆς ὑπηρεσίας διὰ φόρους κτλ.. οὗς ὤφειλον ἄλληλεγγύως αὐτοὺς καὶ τὰ κτήνη του, τὰ μὴ δηλωθέντα, διότι αὐτοὺς ἦτο πρὸ πολλοῦ δηλωμένος.

Ἐν τούτοις μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἐκράτησεν ἡ δικαία ἐπιμονὴ τοῦ Τόσκα καὶ προσεκλήθη καὶ ἱατρὸς διὰ νὰ κάμῃ ἔκθεσιν. Ἡ ἱατρικὴ αὕτη ἔκθεις, ἀριστοῦρημα κλασικὸν εἰς τὸ εἶδος τῆς, ἐπιστοποιεῖ αὐτὸ λεγόμενον, ὅτι—«... .. εὗρε τὸν Τόσκαν κτηπιμένον ὄχι διὰ ῥοπύλου, ἀλλὰ τὸν ἔριψαν χαμὲ καὶ τὸν ἐγονάτισαν ἐπάνω εἰς τὰ πλεβρὰ καὶ εἰς τὸ ἵπαρ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος καὶ τοῦ ἐπροσέβαλαν τρεῖς πλεβρὰς καὶ τὸ ἵπαρ καὶ δύο τραύματα περὶ κοντακίον ὅστε ἡ θεραπεία του εἶνε τριάκοντα ἡμερῶν καὶ ἔλα τῶν ἐννενήκοντα.» Ὁ ἱατρὸς ἐπληρώθη δραχ. 3 διὰ τὴν ἔκθεσιν.

Μετὰ τοῦτο παρεκλήθη ὁ διδάσκαλος διὰ νὰ γράψῃ τὴν μήνυσιν, ἧς ἀντίγραφον δὲν ἤδυνήθη δυστυχῶς νὰ λάβῃ· ἔμαθον δὲ μόνον. ὅτι ἐσημείωσεν ἐν αὐτῇ ἐπὶ τὸ τραγικώτερον, ὅτι αὐτὰ δὲν γίνονται οὔτε εἰς τὴν Νορβηγίαν!!

—Ὡ λίθοι κεκραῖατε! Ὡ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη! Ὡ νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέστη! .. Φτύστε, μωρὲ, τὸ παιδί μου!... ἠκούσθη αἴφνης συγκεχυμ. νη ἐπιφώνησις πολιοῦ γέροντος. Ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ πατρὸς τοῦ διδασκάλου, ὅστις μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀπεθαύμαζε τὴν λογικότητα τοῦ υἱοῦ του, ἀναγινώσκοντος τὴν μήνυσιν.

—Παράξενος εἶσαι, γέροσυμπέθερε, τῷ παρατηρεῖ πονηρὸς τις ὁμῆλιξ του. Τίνος θὰ μιᾷσῃ;... τὸ μῆλο θὰ πέσῃ κάτω ἀπὸ τῆ μηλιά!

IV

Λαβὼν τὴν ἔκθεσιν καὶ μήνυσιν, ἔτι δὲ καὶ συστατικὴν ἐπιστολὴν τοῦ παρέρου πρὸς τὴν βουλευτὴν τῆς Ἐπαρχίας, ὁ γέρον Τόσκας ἀνεχώρησε τὴν ἐπιούσαν διὰ τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὸν δῆμαρχον του στενὸν συγγενὴ τοῦ εἰσπράκτορος τυγχόντα.

—Ποῦ θὰ μὲ πᾶτε, παληόσκυλα! ἔλγετε καθ' ἑαυτὸν. Ἐδῶ ἔχουμε ἀρχὰς καὶ νόμους! Νὰ ἴδῃ τὸν ἐπαρχον καὶ τὸν εἶδα! θὰ σᾶς ψήσω, θὰ σᾶς ξενυχιάσω, μπερμπάτιδες, ποῦ ῥημάζετε τὸν κόσμον μὲ τῆς κλεψιαῖς καὶ τῆς ἀτιμίας σας!...

Ἰ τοιαῦτα μονολογῶν καθ' ὁδόν, ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν, ὅπου ὡς ἤκουσε πρὸ πολλοῦ, ἐπεκράτει τάξις καὶ ἀσφάλεια ἐξαίρετος.

Χάριν μικρῶν ἐξόδων εἶχε λάβει μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς πώλησιν τρεῖς ὄκ. βουτύρου. Ἄμα εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν εὗρε ἀγοραστὴν παντοπώλην τινὰ μεθ' οὗ τὸ συνειφώνησεν· ἀλλ' ὁ ἐπὶ τοῦ δημοτικοῦ φόρου τοῦ στατήρος, ζυγίσας αὐτὸ, εἶπεν, ὅτι εἶνε τέσσαρες ὀκάδ. καὶ ἐξήτησε τὸν ἀνάλογον φόρον.

—Τρεῖς ὀκάδες μοναχὰ εἶνε, παιδί μου! τῷ ἀπῆντησεν ὁ ἀγαθὸς Τόσκας, ἀγνοῶν ὁ ἀτυχὴς ὅτι δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ ἐπιμένῃ τις πάντοτε λέγων τὴν ἀλήθειαν ἐντὸς τῶν πόλεων.

—Σοὺ σπάξω τὰ μοῦτρα, παληόβλαχε, ποῦ θὰ μὲ βγάλῃς καὶ ψεύτῃ! ἀποκρίνεται περὶ χιρῶν· ὁ ζυμιστὴς προτείνων τὸν γρόθον του καὶ ἀρπάζων ἀπὸ τῶν χειρῶν του τὸ βούτυρον.

Ὁ Τόσκας κίταφεύγει κραυγάζων εἰς τὸν παρέκει χάσκοντα ἀστυνόμον· διὰ νὰ κάμῃ τὸ παράπονόν του, ἀλλ' ὁ ἀστυνόμος, φίλος πολιτικὸς τοῦ ζυγιστοῦ, τῷ στρέφει τὰ νῶτα. Εἰς τὰς φωνὰς του κλητῆρ, παριστάμενος παρὰσῶρει αὐτὸν καὶ τῷ λέγει, ἐπισείων ῥόπαλον, φέρον τὴν ἐπιγραφὴν «ἰσχύς τοῦ Νόμου»·

—Ποῦ βρίσκεσαι, βρε; ἔτσι μιλοῦν σὶδὸν κύρ-ἀστυνόμον; Ἄμε χάσου!

Ἀπατέρον ἐβημάτιζεν ἡ ῥεδιγκίτα τοῦ κ. ἐπάρχου μετὰ τραγικῆς σοβαρ-

ητος. Οὗτος ἀκούσας τὰ διατρέχοντα, ἔστρωσεν νωχελῶς καὶ προσέειπεν·

— Αἰωνίως τοιοῦτοι εἶνε οἱ χωρικοὶ. Χαλῶν τὸν κόσμον διὰ τὸ τίποτε! καὶ κεφαλὴ τοῦ κ. Ἐπίσχευε στραφεῖσα ἐντὸς τῶν δύο ὑψηλῶν φωνῶν ἐκινήθη μετὰ τῶν ποδῶν καὶ τῆς κοιλίας του ἀντιθέτως μακρὰν τῆς σκηνῆς.

Ὁ Τόσκας δὲν εὗρισκε διέξοδον ὁ ἀγοραστὴς τοῦ βουτύρου παντοπώλης τῷ συμβουλευεῖν νὰ δώσῃ τόπον τῇ ὁργῇ, νὰ πληρώσῃ φόρον - τεσσάρων ὀκάδων - ζυγίσουν δὲ τὸ βούτυρον εἰς τὸ παντοπωλεῖον του, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ἄλλ' ὁ παντοπώλης ἐξύγισε σιωπηλῶς τὸ βούτυρον, καὶ ἀφοῦ τὸ ἔχυσεν εἰς τὸν ἴθιον του ἰσχυρίσθη ὅτι ἦτο ὀκάδες ὄχι 4 ὡς ἡξίου ὁ ζυγιστής, ὄχι 3 ὡς διεκρίνετο ὁ Τόσκας, ἀλλὰ μόνον 2 καὶ δρ. 250!

— Λάθος ἔκαμες, εὐλογημένε! τῷ παρατηρεῖ ὁ Τόσκας.

— Αἰ, γέρε κουμπάρε, μὲ συμπαθῶς καὶ λιγώτερα τὰ λόγια σου! ἀποκρίνεται ἐντόνως ὁ παντοπώλης. Ἐγὼ τὴν ὑπόληψίν μου δὲν τὴν ἀλλάζω μὲ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὄχι μὲ 150 δράμια βούτυρον!

Ὁ Τόσκας ἐξαλλίσθη. Ὀλίγον καὶ θὰ ἐκινδύνευε νὰ παραφρονήσῃ. Δὲν ἠδύματο νὰ συμβιβᾷ ἐν τῇ σνενιδήσει του πῶς ἦτο δυνατόν κανεὶς νὰ κλέπτῃ συγχρόνως καὶ νὰ διεκδικῇ καὶ τὸ ἀέραμιον τῆς φιλοτιμίας του ἀπὸ τὸν κλεπτόμενον. Ἐν τούτοις ὁ παντοπώλης τῷ ἐπλήρωσε εἰς δέλεπτα τὸ βούτυρον καὶ νὰ κερδίσῃ 10-150[ο ἐπὶ τοῦ τιμήματος.

Ἀλλὰ πολὺ εὐκόλως ἐλησφόνησε τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο καθόσον εἶχε νὰ ἐρμηνύσῃ περὶ τῆς σοβαρᾶς ὑποθέσεως, δι' ἣν ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ δὴ νεζήτησε φίλον του, ἔμπορον, ὅστις ἀφοῦ ἤκουσε τὴν ἱστορίαν ὅλην, τῷ συστήσῃ νὰ ζητήσῃ θεραπείαν τοῦ κακοῦ διοικητικῶς.

Ὁ Τόσκας λοιπὸν μετέβη εἰς τὴν ὑπομνηστικὴν ἀλλ' ὁ ὑπομνηστικὸς ἀνὴρ λωστομούσταξ καὶ ἀρειμάνιος, διότι ἄλλοτε ποτὲ εἶχεν εὐδοκίμησιν καὶ ὦς ἀσάπης, ἀκούσας, ὅτι ἔχει παράπονα κατὰ τῶν χωροφυλάκων του, ἠρκέσθη νὰ τὸν κερνήσῃ τῆς κλίμακος δι' ἐνὸς στρατιωτικοῦ λακτίσματος, ἐνῷ ἠδύματο κάλλιστα, ἃν ἦτο εἰς τοὺς οἴστρους του, νὰ τὸν ξεθεώσῃ ῥωμαντικώτερον.

Μετεβῆ εἰτα εἰς τὸν ταμίαν, τὸν ἔφορον καὶ ἔπαυρον, ὡς αὐτὸ Ἄννα εἰς αἰάφαν περιφερόμενος ὁ ἀπλοϊκὸς γέρον· ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσεν. Ἐντὺ-ωσιν καὶ ἀμνηχανίαν ἐνεποίησεν εἰς αὐτὸν, ὅτι ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῖς ἐξουσίας ἐκκύτταζον αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας καὶ τῷ ἔλεγον, ὅτι δὲν ἔχουν αὐτὸν νὰ τὸν ἀκούσιν. Ὁ κλητὴρ τοῦ ἐπαρχείου, εὐρυὴς ἀνθρῶπος, εὐρ-σστήθη νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν του ταύτην, πληροφορησας αὐτὸν, ὅτι ὅστις ἔλει νὰ κάμῃ τὴν δουλειὰ του, δὲν πηγαίνει εἰς τὴν ἀρχὴν μὲ ἄδεια τὰ χέ-α; Ὁ Τόσκας ἐπείσθη, καὶ εἰς ἐνδειξιν ἔσπευσε νὰ ἀγοράσῃ τρία κοτόπου-α καὶ ἐκόμισεν ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον. Αἱ ἀρχαὶ τότε τῷ παρέσχον ἀκρόασιν· ἄλ-ὁ μὲν ἔφορος τῷ εἶπεν, ὅτι αὐτὴ εἶνε δουλειὰ τοῦ ταμίου, ὁ ταμίας, ὅτι ἔχε τὰ σχετικὰ χαρτὰ ὁ εἰσπράκτωρ καὶ ὁ ἐπαρχος, ὅτι πρέπει νὰ κάμῃ μ' ἄναφορὰν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίσιν δὲ καὶ οἱ βουλευταὶ, οἱ ὁποῖοι νὰ ἀνάγκη νὰ φέρουν τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ... νὰ μείνῃ ἡσυχος.

Ὁ Τόσκας προσέφυγε καὶ εἰς τὸν βουλευτὴν, εἰς ὃν εἶχε συστηθῇ ὑπὸ τοῦ ἀρεδέρου τοῦ χωρίου καὶ τῷ ἐνεχείρησε τὴν συστατικὴν.

Ἄλλ' ὁ βουλευτὴς καὶ περ ὑπουργικὸς, ἀλλ' ἴσως διότι δὲν ἐπλησίαζον ἔλαλοι, χωρὶς νὰ τὴν ἀντιγνώτῃ τῷ εἶπεν, ὅτι δὲν εἶνε φίλος τῆς Κυβερνήσε-ς, νὰ ὑπάρκῃ δὲ ἔω; οὐ ἔλθουν εἰς τὰ πράγματα οἱ φίλοι του καὶ τότε θὰ

ὅτι τοῖς πύσιν ὄλους καὶ ἐπύχον· καὶ ταμίαν καὶ ἑφορον καὶ ἀστυνόμον καὶ εἰσπράτορα καὶ θά ξηλώσῃ τὰ γαλόδια τοῦ ὑπομειράρχου καὶ τῶν χωροφύλων.

Εἶχε οὖτοι ὁ ἥλιος, ὅτε ὁ Τόσκας μετὰ τὰς ἐπανειλημμένας αὐτὰς ἀτυχίας ἀνεξήτησε δικαστικὸν τινα κλητῆρα, μετ' οὗ πολλάκις μεταβάντος εἰς τὸ χωρίον τοῦ χάριν ὑπηρεσίας του, εἶχε καλῶς σχετισθῇ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁποίου ἐσκέφθη νὰ κατ'αλύσῃ τὴν νόκτι.

Ὁ κλητὴρ εἰς τὴν ἐμφάνειν τοῦ φίλου τοῦ Τόσκα ἐδειξεν ἐνδιαφέρον ἐκτακτον καὶ μεγάλην χαρὰν, ἥτις ἐνέτεινε ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἀγαθὸν γέροντα. Φυσικῶς δὲ τῷ λόγῳ ὁ Τόσκας διηγήθη αὐτῷ τὰς περιπετείας του. Ὁ κλητὴρ, ἀκούσας τὰ πάντα μετὰ πολλῆς σοβαρότητος, παρέστησεν αὐτῷ, ὅτι τὸ μόνον μέσον ἱκανοποιήσεώς του ἦν ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ δικαστήρια. Ἰδὼν δὲ τὴν μήνυσιν καὶ ἱατρικὴν ἐκθεσιν εἶπεν ὅτι αὐταὶ εἶνε ἄκυροι καὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνουν ἄλλαι. Προσέφυγον εἰς ἱατρον, ὅστις συνέταξε νέαν ἐκθεσιν δι' ἣν ἐπληρώθη δραχμ. τέσσαρες, καὶ εἰς δικολόβον διὰ τὴν μήνυσιν, δι' ἣν ἐπλήρωσαν δραχμὰς πέντε. Ὁ κλητὴρ ἀνέλαβε νὰ ἐγχειρήσῃ τὴν μήνυσιν τῷ εἰρηνοδίκῃ καὶ διεβεβαίωσε τὸν Τόσκαν, ὅτι ἐντὸς δύο τῶ πολὺ ἐβρομάδων θὰ εἰσαχθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ δικαστήριον, ὃ δὲ Τόσκας ἐφυσυγιάσας πλέον, ἀνεχώρησε τὴν ἐπιούσαν διὰ τὸ χωρίον του, ὅπου κατόπιν πολλὰ ἐθύσασε, φιλοξενῶν ἐκείνους τὸν φίλον του κλητῆρα, δι' ἣν παρέσχεν αὐτῷ συνδρομήν.

Λέγεται, ὅτι Φρειδερίκος ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας, ἠγόρασε κτηματικὴν τινα παρ' ἑσέως, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχεν ἀνεμόμυλος ἀνήκων εἰς τινα χωρικὸν. Ὁ βασιλεὺς, θέλων νὰ μὴ ὑπάρχῃ ξένῃ ιδιοκτησίᾳ ἐντὸς τοῦ κτήματος του, ἐζήτησε ν' ἀγοράσῃ τὸν ἀνεμόμυλον τοῦ χωρικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἤρνετο νὰ τὸν πωλήσῃ, ὁ βασιλεὺς τὸν ἠπειλόησεν, ὅτι θὰ λάβῃ αὐτὸν διὰ τῆς βίας· τότε ὁμως ὁ χωρικός, στρέψας τὸ βλέμμα πρὸς τὴν παρακειμένην πόλιν, εἶπε τῷ βασιλεῖ· «Ἐν ὅσῳ εἰς τὴν Πόσδαμ ὑπάρχουν δικαστήρια, δὲν θὰ δυηθῇς νὰ μοῦ πείρῃς τὸν ἀνεμόμυλόν μου!» Ὡς ὁ χωρικός τῆς Πόσδαμ, καὶ ὁ Τόσκας εἶχεν ἀπερίοριστον ὑπόληψιν καὶ πίστιν εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς πατρίδος του, ὥς· διότι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε συνέπεσε νὰ ἴδῃ θύραν οἰουδῆποτε Ἑλληνικοῦ δικαστηρίου οὔτε πολιτικοῦ οὔτε ποινικοῦ.

V

Παρήλθον ἔκτοτε δύο-τρεῖς μῆνες ἐν γαλήνῃ καὶ οὐδεμία ἐφάνη οὐδὲ ἰκνούσθῃ ἐνέργεια τῆς δικαιοσύνης. Ἐνῷ δὲ ὁ Τόσκας ἐστενοχωρεῖτο καὶ ἐβαρυνθύμει, μὴ τῶν ἡμερῶν βλέπει εἰς τὸ χωρίον τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρα, ὅστις τῷ ἐποδίδει κλήσιν, δι' ἧς ἐκαλεῖτο νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἀνακριτοῦ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Νομοῦ...

Ὁ Τόσκας ἔμπλεως χαρὰς ὕψωσε τὰ ὄμματα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ σταυροκοπούμενος;

—Δόξα σοι ὁ Θεός, ἀνεκραύγασε συγκινημένος. Τὸ δίκαιον δὲν χάνεται ἔς αὐτὸν τὸν κόσμον!

Ἐδεξιώθη τὸν κλητῆρα, ὃν ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐθεώρει ὡς τὸν δάκτυλον τῆς θείας Προνοίας καὶ τῷ προσέφερεν ἄφθονον πρόγευμα ἐξ ὧν, γάλακτος, τυροῦ, ὀλίγον δὲ ἔλειψε μάλιστα, παρασυρόμετος ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, νὰ σφάξῃ καὶ ἓνα μικρὸν ἄμνον ἀρτιγέννητον χάριν τοῦ φιλοξενουμένου.

Ὁ κλητὴρ, ὅστις δὲν εἶχε λόγους νὰ δυσαρεστηθῇ ἐκ τοῦ ξεχειλίζοντος ἐκείνου ἐνθουσιασμοῦ, τοῦ Τόσκα, τούναντίον μάλιστα εἶχε λόγους νὰ μείνῃ καὶ αὐτὸς ἐπίσης κατενθουσιασμένος, ἀρῶν ἔφαγε καλὰ καὶ ἐπὶ καλλίτερα, ἐθῶς τρῶσε τὴν στρογγυλὰν θείαν γαστέρα του, ἔστριψεν ἐν τιγάρῳ καὶ ξύλῳ

ὄντες ὁδόντας διὰ προχείρου ὁδοντογλυφίδος, ἔδεωρετε δίκαιον νὰ διαφωτίση
ὁν γέροντα περὶ τίνος πρόκειται.

— Ξεύρεις ὁμως, πατέρα μου, ὅτι παρεξήγησες τὸ πρᾶγμα. Ἡ κλῆσις αὐτὴ
ναὶ νὰ παρουσιασθῇς ἔς τὸν ἀνακριτὴ διὰ τὴν καταγγελίαν τοῦ σου ἑκαμαν
χωροφύλακες ἐπὶ ἀντιστάσει κατὰ τῆς ἐξουσίας.

Ὁ Τόσκας ἀπελιθώθη. Παρ' ὀλίγον δὲ νὰ μείνῃ κεραυνόπληκτος ὅταν ἐ-
ωτήσας περὶ τῆς ιδιότητος τοῦ μηνύσεως, ἔμαθε πρᾶξά τοῦ κλητῆρος, ὅτι τὰ
αἰτιά του θὰ ἐπ λ α κ ὡ θ η σ α ν στὸ εἰρηνοδικεῖον, χωρὶς νὰ ἐνεργηθῇ
ποτε, διότι—συνεπαίρανεν ὁ κλητὴς—Ὁ Τόσκας παρέλειψε νὰ π ε ρ α π ο ρ -
ῇ καὶ τὸν κύριον εἰρηνοδίκη.

Προδήλως ἐξετροχιάζετο ἡ ὑπόθεσις σοβαρῶς εἰς βάρος τοῦ δυστυχοῦς Τό-
σκα, διὸ καὶ συνεβουλεύθη πάλιν τοὺς ἐγκρίτους τῆς κοινότητος· μετὰ κοινὴν
ἐ σύσκεψιν ἀπεφασίσθη νὰ μεταβῇ πάραυτα εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ νομοῦ
καὶ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν Ἀνακριτὴν, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς βιαίας προσαγωγῆς.
Τοῦ ὁμως συννενοηθῇ μετὰ τίνος μεγάλου δικηγόρου, πρὸς ὃν εἰς κουμπά-
ρος του τῷ ἔδωκεν συστατικὴν.

Κατήλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας πεζοπορῶν, ἔκειθεν δὲ εἰς
τὴν τοῦ νομοῦ δι' ἀμάξης, δι' ἣν ἐπλήρωσεν ἀγῶγιον δραχμὴν μίαν, εἰ καὶ
χε συμφωνήσῃ λεπτὰ πεντήκοντα, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν πῆραν του, ἣν τοῦ
ῥασεν ὁ ἀμαξηλάτης, ὡς ἐνέχυρον τῆς διπλασιασθείσης πρὸς ἑλπίδα ἀπαι-
τήσεώς του.

Μόλις εἰσῆλθεν ὁ Τόσκας εἰς τὴν πόλιν, ἀνεγνωρίσθη ὑφ' ἐνὸς βιομηχάνου
ἴλου, τοῦ ὅστις ἦτο μέλος νυστικῆς τινος ἐταιρείας δικηγορικῶν πρακτόρων.

Ὁ Τόσκας παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸν δικηγόρον, πρὸς ὃν
χε τὴν συστατικὴν. Ἄλλ' ὁ βιομήχανος τῷ ἐξήγησε ῥητορικώτατα καὶ δι' ἀ-
καταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων, ὅτι διὰ τῆς συναντήσεώς του ἐσώθη, ὡς ἐκ θαύ-
ματος, διότι αὐτὸς γνωρίζει δικηγόρον, ὅστις τὰ ἔχει καλὰ μὲ τὸν Εἰσαγγελέ-
αν Ἀνακριτὴν, Πρόεδρον καὶ Δικαστὰς, ἀναλαμβάνει δὲ τὴν ὑπόθεσιν μὲ πεντή-
κοντα μόνον φράγκα. Ἐπειδὴ ὁμως ὁ Τόσκας ἐπέμεινε νὰ ἴδῃ τὸν συστηθέν-
α δικηγόρον, ὁ φίλος του λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὸν ὀδηγεῖ εἰς ἐκεῖ-
νον δῆθεν, πράγματι ὁμως εἰς ἄλλον, τὸν φίλον του. Ὁ πράκτωρ προσφω-
εῖ τὸν δικηγόρον, ὁ Τόσκας δὲν ἐγνώριζεν ἕξ ὅψεως, μὲ τὸ ὄνομα τοῦ συ-
στηθέντος, ὁ δικηγόρος τοὺς ὑποδέχεται φιλοφρόνως, ἀναγινώσκει τὴν συ-
στατικὴν, ἀκούει σύννους τὴν ἱστορίαν τῆς ὑποθέσεως, ἀνοίγει τὸν μ ε γ α -
ο ν ν ὁ μ ο ν (ἔν λεξικὸν τοῦ Γαζῆ), συνοφρουοῦται, σκέπτεται, συχνοκινεῖ
τὴν κεφαλὴν ἐν ἀμνηχανίᾳ καὶ λέγει μετὰ μελαγχολικωτάτης σοβαρότητος.

—Πέρα πολὺ σπουδαία εἶνε αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις. Δέκα χρόνια φυλακὴ σὲ πε-
μένει, καυμμένη γέρο!

Ὁ Τόσκας ὥρτια καὶ ἐρρίγει. Ὁ δικηγόρος ἐξηκολούθησε.

—Καὶ νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ τὰ οἰκονομήσωμεν. Θὰ φροντίσω, θὰ τρέξω, θὰ
ωνάξω, θὰ χαλάσω! Θὰ πέσω εἰς τὰ πόδια τοῦ εἰσαγγελέως, θὰ σχίσω τὰ
ὄμχα εἰς τὸν Πρόεδρον... Ὡ, πολὺ σοβαρὰ πράγματα σου ἐσκίρωσαν οἱ
καυρωτήδες!...

—Μὰ ἐγώ, παιδί μου, δὲν ἔκανα τίποτα, δὲν φταίω. Εἶνε ψεύματα αὐτὰ,
οὔ μοῦ εἰχονουν στὴ ράχι! Ἐγὼ ἔχω δίκαιον λέγει περιδεὴς ὁ Τόσκας.

—Καὶ τί σὲ ὠφελεῖ, χριστιανὲ μου, νὰ ἔχῃς δίκαιον; τὸ ζήτημα εἶνε νὰ τὸ
ῥησ! ἀποκρίνεται ὁ δικηγόρος.

—Ἀπ' τὸ Θεοῦ καὶ σὰ χέρια σας, κύριε δικηγόρε! διακόπτει συγκεκινημέ-

νος ὁ μυστικός πράκτωρ. Νὰ τὸν σώσετε τὸν κακομοῖρον. Εἶνε φίλος μου παλαιός. Δὲν φταίει ὁ ἄνθρωπος. Θὰ πληρωθῇτε τοὺς κόπους σας καλὰ.

—“Ὅσον γι’ αὐτὸ, βέβαια! ὑπέλαβεν ὁ δικηγόρος. Ἄ!... πρέπει νὰ κάμουμε καὶ ἐμεῖς μήνυσιν.

—Καὶ πολιτικὴν ἀγωγὴν προσέθηκεν ὁ πράκτωρ. Νὰ ζητήσωμεν ἀποζημίωσιν καὶ ἰκονοποίησιν πέντε χιλιάδων δραχμῶν τοῦλάχιστον. Νὰ τοὺς σπᾶσωμεν τὰ κόκκαλα!

—Καὶ δέκα! εἶπεν ὁ δικηγόρος, ὑπερθεματίζων.

Ὁ Τόσκας ἤρξατο ἀναλαμβάνων θάρος καὶ ζῶην.

Ὁ δικηγόρος τότε ἀπαριθμήσας τὰς πολλὰς καὶ σοβαρὰς ἐργασίας, ἃς ἤθελε κάμει, ἐζήτησε νὰ πληρωθῇ δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι.

—Σὰν πάρα πολλὰ! εἶπεν ὁ Τόσκας, στενάζων, κ’ ἐγὼ δὲν ἔχω μαζὶ μου παρὰ μόνον 40 δραχμὰς.

—Ὁ φίλος θέλει καὶ τὸν λύκον χορτάτον καὶ τὴν προβατίναν ἀνέρη! ἐπιθύρῃσε μειδιῶν ὁ δικηγόρος πρὸς τὸν πράκτορα. Δωρεὰν θέλει νὰ γλυτώσῃ δέκα χρόνια φυλακὴν καὶ νὰ πάρῃ καὶ δέκα χιλιάδας δραχμὰς.

—Νὰ παραβλέψῃτε κάτ’! τῷ ἀπεκρίθη ὁ πράκτωρ μετ’ ἡθους ἰκετευτικού· Θὰ τὸν ἔχετε καὶ τὰκτικὸν πελάτην καὶ θὰ σὰς φέρῃ πολλὰς ὑποθέσεις. Σὰς παρακαλῶ καὶ πρὸς χάριν μου νὰ δεχθῇ ἑκατὸν δραχμὰς μόνον.

—Χμ! Χμ! Σκύβαλα τὴν ἐκίμαμε τὴν δικηγορίαν! ἐτονόθρυσεν ὁ δικηγόρος ἀνυψῶν τὰς ὀφρὺς ἀθύμως.

—“Ὅσῳ δὲ γιὰ χρήματα, ἔχω ἐγὼ γιὰ σένα! προσέθηκεν ὁ πράκτωρ στραφείς πρὸς τὸν Τόσκαν.

Ἐκὼν ἄκων παρεσύρθη ὁ Τόσκας καὶ συνεφόνισαν. Μετέβη μετὰ τοῦ πράκτορος εἰς συμβολαιογραφεῖον καὶ συνέταξαν συμβόλαιον, δι’ οὗ ὠμολόγει, ὅτι ἔδανεισθη δραχμὰς ἑκατὸν, μετὰ τόκου δραχμῶν δέκα πέντε κατὰ μῆνα, ἀντὶ νὰ γραφῇ κ α τ’ ἔ τ ο ς ὡς ἐξηγήθησαν. Τὸ μικρὸν αὐτὸ λάθος ἦτο τοῦ συμβολαιογράφου, ὅστις, κατὰ περίεργον σύμπτωσιν ἐνοχληθεὶς ὑπὸ ἰσχυρὸν βήχα καὶ ἦν στιγμὴν ἀναγινώσκων τὸ συμβόλαιον πρὸς ὑπογραφὴν ἔφθασεν εἰς τὴν περικοπὴν αὐτὴν, δὲν ἠκούσθη εὐκρινῶς οὔτε ὑπὸ τοῦ Τόσκα οὔτε ὑπὸ τῶν μαρτύρων. Ἐπανήλθον εἰτα εἰς τὸν δικηγόρον, ὅστις ἔλαβε σημειώσεις περὶ τῆς ὑποθέσεως.

—Τὴν μήνυσιν, γρήγορα τὴν μήνυσιν! τῷ εἶπε ὁ πράκτωρ.

—Πλημμέλημα νὰ τὴν κάμωμεν ἢ κακούργημα;

—Κακούργημα καὶ γιὰ διὰ βίου δεσμὰ καὶ γιὰ καρμανιόλαν ἀκόμη! ἀπεκρίθη ἐν ἐξάψει ὁ πράκτωρ.

—Ἄ, ἄ, ἄ!... εἶπεν ὁ δικηγόρος, ἐν ᾧ ὁ Τόσκας παρετῆρει ἡλιθίως, μὴ δυνάμενος νὰ συναρμολογήσῃ καὶ νὰ κατανοήσῃ ὅσα ἔβλεπε καὶ ἤκουεν.

Ὁ δικηγόρος ἔλαβε κιτρίνην, χ ρ υ σ ῆ ν κατὰ τὸν πράκτορα, γραφίδα καὶ συνέταξε τὴν μήνυσιν, ἐπιφυλαχθεὶς νὰ ἐγείρῃ ἐν καιρῷ καὶ πολιτικὴν ἀγωγὴν! Εἶπε δὲ τῷ πλάτῃ του νὰ ἐπανελθῇ τὴν δείλην διὰ νὰ μεταβῶσι μαζὶ εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν πρὸς ἐγχείρισιν.

Τότε ὁ εὐσπλαχυνος πράκτωρ ἐσκέφθη καλὸν νὰ γίνῃ καὶ μία ἀναφορὰ εἰς τὸν νομάρχην, ἥν, ὡς πρόσθετον ἐργασίαν, συγκατετέθη ὁ δικηγόρος νὰ συντάξῃ ἐφ’ ὑποσχέσει ἐνὸς λαγοῦ. Ἄλλ’ ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἔσχεν οἰκτροτέραν τύχην, διότι ὁ Τόσκας, τετράκις μεταβάς εἰς τὴν νομαρχίαν, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ τὸν νομάρχην· τὴν δὲ τετάρτην φορὰν τὸν παρουσίασαν εἰς ὑπάλληλον τῆς νομαρχίας, ὡς εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις, ἀκροώμενος καὶ δια

βεβαίων, ὅτι θὰ τὸν ἱκανοποιήσῃ, ἀπλησχόλησεν αὐτὸν τόσον, ὅσον ἤρκει εἰς δύο ἄλλους γραφεῖς νὰ κολλήσωσιν ἐπὶ τῆς κάπας τοῦ εἰκοσι περίπου κεφαλᾶς τοίρων. Ὁ Τόσκας ἐξῆλθεν ἀνύποπτος εἰς τὴν ὁδὸν, οἱ δὲ ἀγτιόπαιδες τὸν ἐξέλαβον ὥς τρελλὸν, καὶ τὸν παρηκολούθησαν ἀλλαλάζοντες, ἕως οὗ, δικαίως ἀγανακτήσας, ἤγειρε τὴν ῥάβδον ἀπειλῶν νὰ κτυπήσῃ, ὅτε ὅμως συνελήφθη ὑφ' ἐνὸς ἀστυνοικικοῦ κλητῆρος καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸ κρατητήριον, ὅπου μετὰ τριῶρον περίπου μαρτυρολόγιον, δυνάμενον νὰ ἀνοίξῃ μίαν θύσιν εἰς τὸν παραδείσον καὶ ἄλλην μίαν εἰς τὸ ἐορτολόγιον τοῦ Καζαμία, ἐξῆλθεν ἐκείθεν μὲ ἀρετὰ ἀνεξαλείπτους ἐντυπώσεις ἐπὶ τῆς μνήμης καὶ τῶν πλεονόων του.

Τὴν δεῖλην μετέβη μετὰ τοῦ δικηγόρου εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Εἰσαγγελίας. Ὁ δικηγόρος τὸν ἀφῆκεν εἰς τὸν προθάλαμον διὰ νὰ ὁμιλήσῃ τῷ εἰσαγγελεῖ, παρ' οὗ ὅμως ἐξήτησε πληροφορίας δι' ἄλλην ὑπόθεσιν του, ἐξελθὼν δὲ ἐβεβαίωσε τὸν πελάτην του, ὅτι ἡ δουλειὰ θὰ ἐνεργηθῇ δραστηρίως καὶ ὁδηγήσας αὐτὸν εἰς τὴν θύραν τοῦ γραφείου τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων διὰ νὰ ἐγχειρήσῃ τὴν μήνυσιν ἀπῆλθεν. Ὁ Τόσκας εἰσῆλθεν, ἐχρειάσθη δὲ μία ὁλόκληρος ὥρα, ἕως οὗ ὁ ἀρμόδιος ὑπάλληλος ἀναγνώσῃ τὴν ἐφημερίδα καὶ εὐαρεστηθῇ νὰ παραλάβῃ τὴν μήνυσιν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐξησφάλισεν εἰς τὴν ὑπὸ τὴν τράπεζαν κάλαθον.

Ὑπελείπετο ὁ ἀνακριτῆς, δι' ὃν ἀνησύχει πολὺ ὁ γέρον Τόσκας. Παρῆλθεν ὅμως ἑβδομᾶς ὁλόκληρος, καθ' ἣν ἔπασχε καὶ ἐμαστιζέτο πολυειδῶς ἐν μέσῳ τῆς ἀνεπτυγμένης κοινωνίας, ἕως οὗ κατορθώσῃ νὰ ἱδῇ τὸν κ. ἀνακριτὴν. Μετίβη ἀμέσως εἰς τὸ ἀνακριτικὸν γραφεῖον, ἀλλ' ἔμαθεν ἐκεῖ, ὅτι ὁ ἀνακριτῆς ἐργάζεται κατ' οἶκον. Ἔτρεξεν ἐκεῖ τὴν ἐπιούσαν, ἀλλὰ τῷ εἶπον, ὅτι κοιμᾶται. Ἐπανῆλθεν, ἀλλὰ δὲν ἦτο ἐκεῖ. Ἐπιστρέφει τὴν μεσημβρίαν, ἀλλ' ἔτρωγεν. Πηγαίνει τὴν δεῖλην, ἀλλ' ὁ κ. ἀνακριτῆς εἶχεν ἐξέλθει εἰς περίπατον. Ἐπανέρχεται τὴν ἐπαύριον, ἀλλὰ δὲν εἶχε καιρὸν ὁ κ. ἀνακριτῆς. Ἦτο πολὺ ἀβροδίαιτος ὁ κ. ἀνακριτῆς, νέος δὲ, ὄνειροπόλος καὶ ἄνευ οικογενείας, ὥστε δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ εὔρῃ καιρὸν ἑνας γέρον Τόσκας νὰ τὸν ἀπασχολήσῃ. Ἐπὶ τέλους, ἀπαυδήσας ἀπεφάσισεν ἡμέραν τινα νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας καὶ τὸν ἀναμένῃ, ἕως οὗ ἐξυπνήσῃ, διότι ἦτον ἀδύνατον νὰ θυσιάσῃ τὸν μεσημβρινὸν ὕπνον τοῦ ὁ κ. ἀνακριτῆς δι' οἰανδήποτε ὑπόθεσιν. Ἐκάθησε λοιπὸν εἰς τὸ μαγειρεῖον μετὰ τοῦ ὑπηρέτου ὧστις, ἕως οὗ λάβῃ τὸν κόπον καὶ ἐξυπνήσῃ ὁ κ. ἀνακριτῆς, ἐθεώρησε καλὸν νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς τὸν Τόσκαν τὸ πλῆσιμον τῶν πιάτων, τὸ σάρωμα τῆς κουζίνας καὶ ὅ,τι ἄλλο πρόχειρον ἔργον...

Ἐσήμανεν ἡ 4 μ.μ. ὥρα καὶ βαθεῖα ἀκόμη σιγὴ ἐπεκράτει εἰς τὴν θάλαμον τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ. Μετ' ὀλίγον δὲ ἠκούσθησαν γλυκεῖς τόνου καθάρας, καὶ ῥσμάτιον, ὅπερ ἦτο τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τοῦ συρμοῦ.

Νὰ μὴ πιστεύῃς ἑρῳτά,
Π' ὀρκίζονται ἡ παρθένου
Ἡ θλίψις μόνον μένει
Καὶ ὄνειρα πικρά.
Τρέλλα, ἡ καρδιὰ νὰ χάνεται
Γι' αὐτὰ τὰ μαύρα μάτια,
Νὰ γίνεται κομμάτια
Γιὰ μάτια γαλανὰ!

Ἦταν ὁ ἀνακριτὴς, ὅστις μετὰ τὸν ὕπνον τοῦ ἐρρέμβαζεν εἰς τὰς νεανικὰς καὶ τρυφερὰς ἀναμνήσεις τοῦ ἀνιχνοῦς σελίδας τινὰς τοῦ ὑπὸ τὰς φι-
λῦρας μιδυστορήματος τοῦ Ἀλφίνσου Κάρε καὶ εἶτα κιθαριζῶν. Ἐπαυ-
σεν ἐν τούτοις τὸ ῥιμ, ἀφῆκε τὴν κιθάραν, ἐδυφύρει, ἐπέταξε καὶ ἐμονο-
λόγει περιπαθὺς πρὸς τὴν ἀποῦσαν Βεατρίκην τοῦ καὶ κατηγάτο τὸν ἐπιγρ-
χιακὸν βίον, ὅστις οὔτε συγκινήσεις ἔχει, οὔτε σκίνδαλα μυθιστορικά, οὔτε
ὑψηλοτέρους πνευματικὰς ἀπολαύσεις, οὔτε βωμοὺς διεθνοῦς ἔρωτος, οὔτε.....

Ὁ Τόσκας, ἀκούσας τὴν κιθάραν καὶ τὸ ῥιμ καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ ὑπηρε-
του, ὅτι ὁ ἄδων εἶνε ὁ ἀρτυπισθεὶς ἀνακριτὴς, παρεκάλεισε τὸν ὑπηρετὴν νὰ
τὸν εἰσαγάγῃ εἰς τὴν αἴθουσαν διὰ ν' ἀνακριθῇ. Ὁ ὑπηρετὴς ἀντέστη, φρίτ-
των ἐπὶ τῇ θρασυτέρῃ τοῦ χωρικοῦ, οὗτος ὅμως ἐπέμεινε καὶ, θέλωντος τοῦ
ὑπηρετοῦ νὰ τὸν ἐκδιώξῃ τῆς οἰκίας, συνήφθη μεταξὺ τῶν ἑρῶν καὶ θύρῳ;
πολὺς. Ὁ σάλος ἀφ' ὅπου νῆσε τὸν ἀνακριτὴν, ὅστις ἔκρουσε τὸν κώωνα.
Ὁ ὑπηρετὴς ἐφανίσθη πικραρῶς εἰς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου.

—Τι τρέχει ἔξω ζῶον; Τι θύρῳ; εἶνε αὐτὸς; ἡρώτησεν ὁ γγίλως ὁ ἀνακρι-
τὴς.

—Ἐκεῖνος, ὁ μαγκούφης; ὁ χωρικός, κύριε, ποῦ ἔρχεται κάθε μέρα νὰ τὸν
ἀνακρίνετε, αὐτὸς κάμνει ὅλη τὴν ἀνησυχίαν, θέλει νὰ ἔλθῃ μέσα καὶ δὲν τὸν
ἀφίνω.

—Ἐλα, σκάσε, τώρα, βλάκα, μὲ τὴν φλυαρίαν σου! Πότε ἦλθεν;

—Ἐχει ἀπὸ τὸ μεσημέρι ἐδῶ καὶ σὰς περιμένει.

—Καλὰ. ὁδήγησέ τον εἰς τὴν σάλαν καὶ πῆγινε γρήγορα νὰ φωνάξῃς τὸν
ὑπάλληλόν μου.

Ὁ ὑπηρετὴς εἰσήγαγε τὸν Τόσκαν εἰς τὴν σάλαν καὶ ἀπῆλθεν. Μετὰ δέκα
λεπτὰ ἐπεφάνη ὁ ἀνακριτὴς, ὡχρὸς, σοβαρὸς, βίαιος καὶ, ὡς ἀρχαῖος ἀρειο-
παγίτης, στεγανὸς. Μετὰ τινὰς ἀρρυθμοὺς βηματισμοὺς στρέφει πρὸς τὸν ὀρ-
θιον ἐν τινι ἄκρῃ τῆς αἰθούσης καὶ συνεσταλμένον, Τόσκαν!....

Καὶ μετὰ τινὰ σιγὴν,

—Τι σοῦ ἔκαμε, βρὲ γερόλυκα, τὸ ἀθῶο παιδί, ποῦ τὸ ἔσφαξες σὰν ἀρνί;

Ὁ Τόσκας ἔμεινεν ἐμβρόντητος, καὶ ἀνοίξας ἔκπληκτα ὄμματα ἐψέλλισε
μετὰ δέους:

—Μὰ ἐγὼ, κύριε ἀνακριτὴ!....

—Σοῦτ' ἐτάρας! γιατί στή σιγμὴ σὲ στέλλω μέσα δεμένον ὀπισθάγκωνα!

Ὁ ὑπάλληλος τοῦ ἀνακριτοῦ εἰσῆλθεν ἐν πάσῃ αὐστηρότητι εἰς τὴν αἴθου-
σαν. Ὁ ἀνακριτὴς, ὅστις οὔτε ἤξευρεν, οὔτε νὰ μᾶθῃ περὶ τίνος ἐπρόκειτο
εἶχε καιρὸν, ἐπεφόρτισε τὸν ὑπάλληλόν του ν' ἀνακρίνῃ τὸν Τόσκαν, αὐτὸς δὲ
ὡς ἀδιαθετὼν, ἀπῆλθεν εἰς τὸν θάλαμόν του. Ὁ ὑπάλληλος εἶχεν ἐνώσει
ἀμφοτέρους τὰς δικογραφίας, ὡς συναφεῖς καὶ ἐνήργησε τὴν ἀνάκρισιν, ὑπέ-
γραψε δὲ ὕστερον τὰς ἐκθέσεις ὁ ἀνακριτὴς κατὰ τὸ σύνηδες καὶ χωρὶς νὰ
λάβῃ τὸν κόπον νὰ τὰς παρατηρήσῃ.

VI

Ἄν ἐγνώσθῃ ὁποίας περιπετειᾶς διῆλθεν ἡ ἀνίκρισις κατὰ τὸ στάδιον αὐ-
τῆς. Ἄλλ' ὁ Τόσκας ἠναγκάσθῃ νὰ κάμῃ ἕνεκ τῆς υποθέσεως ταύτης ἐκ τοῦ
χωρίου του εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ νομοῦ ἐννέα ταξείδια, πλήρη ὁμμαντι-
κότητος, δαπανῶν, συναντήσεων ἀπροόπτων, μυθιστορικῶν ἐπεισοδείων. ποῦ
δὲ καὶ ποῦ καὶ γρονθοκοπημάτων.

—Θέλων ν' ἀποφύγῃ τοὺς μύχθους τῆς περσοπορίας, ἐπαισθητοὺς εἰς τὴν

ήλικ'αν του, καὶ τὸς πίεςεις τῶν ἀμαξηλατῶν ἐπρωτίμῃσε ἀντ' αὐτῶν τὸν ὄνον του. Ἄλλ' ὁ πανδοχεὺς, εἰς ὃν τὸν ἐνεπιστεύθη, ἠθέλησε νὰ τὸν διδάξῃ τὸ μάθημα τοῦ ἱππῶν τοῦ σχολαστικοῦ, αλέπτων τὸ ἄχυρον. Εἰς τὸ τέταρτον ταξείδιον ὁ Τόσκας ἠθέλησε νὰ ἀναπαυθῇ ὑπὸ τὴν σκιαν δένδρου παρὰ τὴν πηρῇ, ἀλλ' ὁ ὄνος του ἀποπλανηθεὶς καὶ περιπλακεὶς εἰς θάμνους, κατεκρημνίσθη εἰς βαθύτατον καὶ κρημνῶδες ῥεῦμα, διότι αἱ ἐπαρχιακαὶ ὁδοὶ ἤσαν στεναὶ καὶ κρημνῶδεις ἀτραποὶ, χρήσιμοι δι' αἶγας καὶ ἀλώπεκας. Εἰς τὸ πέμπτον ταξείδιον παρ' ὀλίγον νὰ γίνῃ ὡς ὁ Ἀκταίων, βορὰ ποιμενικῶν κυνῶν. Εἰς τὸ ἕκτον ταξείδιον ἐνέπεσεν εἰς ὄνυχας στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος καταδιώκοντος φυγοδίκους, καὶ μόλις ἐλυτρώθη ἀντὶ ζεύγους ὀρνίθων, ὅπερ μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερεν. Οὕτως ἕκαστον ταξείδιον ἦτο καὶ μία χαριεστάτη Ὀδυσσεὺς περιπετειῶν καὶ ἀπροσδοκῆτων.

Ἐξεδόθη τέλος τὸ βούλευμα τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου, ὅπερ ἔπαυσε πρὸς καιρόν τὴν παραιτέρω καταδίωξιν τοῦ Εἰσπράκτορος καὶ τῶν χωροφυλάκων, παρὶπεμψε δὲ τὸν Τόσκαν εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον ἐπὶ ἐξυβρίσει τῶν δημοσίων ὀργάνων διὰ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας των! Τὸ βούλευμα ἔμεινεν ὀριστικόν, διότι ὁ Τόσκας ἤγνόει, ὅτι καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ὁ νόμος τοῦ ἔδιδε τὸ δικαίωμα τῆς... ἀνακοπῆς!

Κατὰ τὴν ὑλισθεῖσαν δικάσιμον μετέβη ὁ Τόσκας εἰς τὴν ἑδραν τοῦ δικαστηρίου. Εἶδε τὸν δικηγόρον του, ὅστις τῷ ἐξήγησε τὴν ἔκβασιν τῆς ἀνααρίσεως, ὡς ἀποτέλεσμα ἐπεμβάσεως σπουδαίων προσώπων καὶ τῆς πολιτικῆς, ἐνοχοποιήσεως μάλιστα καὶ τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης! Ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν τῷ εἶπεν ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη, διότι εἶνε σπάνιον κατόρθωμα νὰ κοινοποιήσῃ τις δικόγραφον εἰς στρατιωκοὺς, καθόσον ἀπηύδησεν ὁ κλητὴρ ν' ἀναβοκαταβαίῃ εἰς τὸ Φρουραρχεῖον διὰ νὰ εὕρῃ τὸν φρούραρχον εὐκλεῖον νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους ἀπώλεσθη τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς. Τὸν παρηγόρησεν ὅμως καὶ τῷ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τὸν ἀθώωσῃ.

Ἡ δίκη ἔγινε συνοπτικώτατα κατὰ τὸ σοφὸν λόγιον: Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει! Πρόχειροι μάρτυρες τῆς κατηγορίας ἦσαν οἱ χωροφύλακες καίτινες ζωοκλέπται, εἰς λίαν τρυφερὰς μετ' ἐκείνων σχέσεις διατελοῦντες. Ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐξηκριβύθη ἡλίου φαινότερον, ὅτι ὁ Τόσκας ἐξύβρισε τοὺς χωροφύλακας καὶ ἐπετέθη ἐνόπλως κατ' αὐτῶν, ἐνασκούντων ἡσύχως τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου καθήκοντά των, καὶ ὅτι ἐν καταστάσει μέθης διατελῶν, ὠλίσθησεν καὶ ἔπεσεν εἰς πετρῶδες τι μέρος καὶ ἐμώλωπίσθη. Μάρτυρας ὑπερασπίσεως αὐτόπτας δὲν εἶχεν ὁ Τόσκας. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων, ὁ Εἰσαγγελεὺς διὰ δύο ξηρῶν, ὡς ὁ λάρυξ του, λέξεων ἐζήτησε τὴν ἐνοχὴν του. Ἐν' ᾧ δὲ ὁ δικηγόρος του μόλις ἤρχισε τὴν ὑπεράσπισιν, οἱ κ α π ε λ ἄ δ ε ς—ὡς λέγονται οἱ χωρικοὶ τοὺς δικαστὰς—δισοκέπτοντο ἐπὶ τῶν ἐδρῶν διὰ νευμάτων καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὴν ἀπόφασιν ἐν ᾧ ὁ συνήγορος δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη τὸ προοίμιον, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Τόσκας κατεδικάζετο εἰς πενθήμερον φυλάκισιν, εἰς τὰ ἔξοδα τῆς δίκης κτλ. Ὁ Τόσκας ἔκαμε τὸν σταυρὸν τοῦ μίαν ἔτι φορὰν καὶ ἀφῆθη εἰς τὰς χεῖρας τῶν χωροφυλάκων. Ὁ ἐπιστάτης τῆς φιλακῆς ἐξ εὐσπλαχνίας κινούμενος ὑπεσχέθη εἰς τὸν Τόσκαν νὰ φροντίσῃ διὰ τοῦ γραμματέως καὶ τοῦ ξεκαθαρίσῃ ὁ λ ὶ γ α τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, ἥρκει μόνον νὰ παραγγείλῃ νὰ τοῦ στείλουν ἓν ἐρίφιον ἀπὸ τὸ χωρίον του. Ὁ ἀγαθὸς Τόσκας δὲν ἐγνώριζε τὸ περίφημον ἐκεῖνο τοῦ Ἐδ. Λαβουλαίη, ὅτι διὰ νὰ διεξαγάγῃ τις δίκην, ἀπαιτοῦνται δικαῖα ὑπόθεσις, κα-

ἄδὲς δικηγόρος, καλὴ συμβουλὴ, καλαὶ ἀποδείξεις, καλὸς δικαστὴς καὶ εὖνους, τῷ, ἐξ πράγματα συντρέχοντα, ἐξ ὧν ὁμῶς αὐτὸς μόλις εἶχε ἐν καὶ μόνον τὸ πρῶτον.

Ὅτε ἐξῆλθε τῶν φυλακῶν ὁ πολυπαθὴς χωρικὸς ἀπελπισθεὶς ἐκ τῆς κοινωνίας, μεθ' ἧς ἐπέπρωτο νὰ ἔλθῃ εἰς συνάφειαν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας- ἡσθάνθη εἰς ἄκρον βεβαρυνμένην τὴν ψυχὴν του καὶ, ἐπειδὴ ἦτο καλὸς χριστιανὸς ἐσκέφθη νὰ ἰδῇ τὸν ἀρχιερέα, ὃν εἶχε γνωρίσει καὶ φιλοξενήσει πο- τε εἰς τὸ χωρίον του, διὰ νὰ ἀντλήσῃ τὴν ἐκ τῆς θρησκείας ἀνακούφισιν καὶ παραμυθίαν. Ἄλλ' ὁ σεβασμιώτατος ἔλειπεν εἰς περιοδείαν, διάκονός τις δὲ, μένων ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ, τὸν ὑπεδέχθη μετὰ προσηνείας καὶ παρέπεισεν ὁ εὐλογημένος τὸν εὐλογημένον νὰ προκαλέσῃ δῆθεν τὴν ἐκδοσιν ἀρχιερατι- κοῦ ἐπιτιμίου καθ' ὅλων οἵτινες τὸν ἔκλεψαν καὶ τὸν ἠδίκησαν, ἀντὶ δραχ. εἴκοσι μὲν οὖν, ὅς ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἐπεικῶς καὶ πρὸς χάριν του ἐξαιρετι- κῶς, ἐνῶ ἄλλοι χριστιανῶι πληρώνουν καὶ 40 καὶ 60 εἰς τοιαύτας περιστάσεις

VII

Ὁ γέρον Τόσκας οὕτω, μυριοτρόπως καὶ πανταχόθεν ἀδικηθεὶς, ληστευθεὶς καὶ ἀπαγοητευθεὶς, ἐπινῆλθεν εἰς τὸ χωρίον του μὴ θέλων οὔτε νὰ σκεφθῇ πλέον περὶ διοικήσεως, δικαιοσύνης καὶ κοινωνίας· ἐν γένει. Ὅτε δὲ οἱ πρό- κριτοι τοῦ χωρίου τὸν ἠρώτησαν, πῶς ἀπ' ἑβῆ ἡ ὑπόθεσις του, εἰς τὰς διοικη- τικὰς ἀρχὰς καὶ τὰ δικαστήρια, ἀπεκρίθη μελαγχολικώτατα· οὐ τ ζ α Μ έ γ α ρ α , σ τ ρ ο ὕ ν τ ζ α Π η γ ι ά δ α !,» παρῶδων τὴν γνωστὴν δημῶδη παροιμίαν περὶ τῆς ἀλλοτε ἀθλιότητος τῶν Μεγάρων καὶ τῆς Ἐπιδαύρου.

Οὐδέποτε πλέον ἐκτοτε ἀφῆκε τὴν ἐστίαν του. Εἰς πρώτην συνάντησιν τοῦ διαβοήτου εἰσπράκτορος, ἐπλήρωσεν αὐτῷ ἀμέσως τὸν φόρον τοῦ ὄνου του, δωρήσας καὶ ἐν ἐρίφιον ἐκ φόβου παγεροῦ μὴ ἐπαναληφθῶσι νέα ἐκδοσις τῆς πολυπλάγκτου Ὀδυσείας του. Ἐσέβετο ἀπεριορίστως τὸν ἐφημέριόν του, ὅς- τις τῷ εἶχε δώσει τὴν χρυσὴν συμβουλὴν τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν καὶ πι- κρότατα μετεμέλετο, ὅτι παρήκουσεν. Οὐδέποτε πλέον κατέφυγεν εἰς δικα- στήριον, δίδων καὶ τὸ ἱμάτιον εἰς τὸν ξητοῦντα τὸν χιτῶνα του. Ὅτε δὲ ἀνε- λογίζετο, ὅτι διὰ φόρον λεπτῶν ὀγδοήκονα, καὶ τοῦτον παρὰ νόμον, ὑπέστη δεινὰ καὶ ζημίας ἀπεριγράπτους, ὅτι οἶανδῆποτε καὶ ἂν ἔκρουσε θύραν διὰ νὰ εὗρῃ τὸ δίκαιόν του, εὗρε πανταχοῦ ἐχθροὺς ἀπυταιῶνας καὶ ἄρπαγας καὶ ὅτι οἱ νόμοι ἦσαν, ὥς ἔλεγεν ὁ Μούσαρ τοῦ Σίλλερ, μορμολύκεια, φοβίζοντα τοὺς ἀνοήτους μόνον. ἡ δὲ ἐλευθερία πικρὰ εἰρωνεία διὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ, καὶ πτηνὸν, σπάνιον ἐν τῇ γῇ, ὥς μέλας κύκνος, θανάσιμον μῖσος καθ' ὅλης τῆς κοινωνίας ἐπλήρου τὴν ἀγαθὴν του καρδίαν. Ἐφθόνει μόνον τὰς πέρδικας καὶ τοὺς θάμνους τῶν βουνῶν· ὧν ἡ ζωὴ ἦτο ἐλευθερία, κε- λάδημα καὶ δρόσος.

Καὶ ὀλίγιστα κατόπιν ἔζησεν ἔτη ὁ γέρον Τόσκας ἐν γαλήνῃ. Κατορθώσας νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν μόνην θυγατέραν του, ἐκῆδευσεν ὑπερὸν τὸν σύντροφον τοῦ βίου, καὶ ὀλίγον βραδύτερον κατὰ τινα δροσερὰν δείλιν εὐρέθη νεκρὸς, εἰς τὸ δάσος παρὰ τινι πηγῇ, ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁποίας ἐφύοντο μικραὶ τρυ- φερὰι πλάτανοι καὶ μυρσίαι, ἐν ᾧ παρὰ τὴν ἀκτινοβολοῦσαν ἐξ ἀγαθότητος κεφαλὴν αὐτοῦ ἐκελάδουν ἄσμα λιγυρὸν καὶ συμπαθὲς ὁ ἄφροντις κόσμος καὶ ὁ εὖχαρις κορυθαλδός.

(Ἔργος Ἰούλιος 1887.)

† ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΒΑΡΔΟΥΝΙΩΤΗΣ

Ο ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ τὸν χειρὸν τοῦ ἔπαθεν ὁ Ἀδὰμ τὴν ἔξωσιν ἐκ τοῦ Παράδεισου, ἤρχισε μὲ κόπους καὶ ἰδρώτα νὰ ἐργάζεται διὰ νὰ ζῇ, ἔστω καὶ μὲ εὐχαρίστησιν, τὴν ὁποίαν ἔχει πράγματι ἡ ἐργασία. Ἡ Ἐργασία δὲ μετὰ τοῦ Κόπου, ἐγένησαν τὴν Πρόοδον, καὶ ἡ Πρόοδος τὰς Ἐφευρέσεις. Ἀλλ' αὐταὶ αἱ δαιμονοθυγατέρες, μᾶς δίδουν πολλὰ καλὰ καὶ θαυμαστὰ πράγματα, διὰ ἀνακούφισιν, εὐκολίαν καὶ εὐτυχίαν, δηλαδὴ σιδηροδρόμους, ἀτμομηχανὰς, ἀτμομύλους, ἡλεκτρικὰ φῶτα, φάρμακα φροῦτα καὶ καρποὺς ἐξευγενισμένους, τηλεγράφους, βενζινάρετρα, καὶ τόσα ἄλλα, ἀλλὰ μᾶς δίδουν καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα κακὰ, δηλαδὴ ὅπλα, τηλεβόλα, ἀσφυξιογόνα, σπείρες, κλπ. δι' ἄλληλοφάγωμα αὐτοκίνητα διὰ κρεμοτοσακίسمτα, ἡλεκτρικὰ διὰ σκοτωμοὺς πικρὰ καὶ γλυκὰ δηλητήρια, γράμματα διὰ... αἰσχροποιήσεις, διὰ...πλαστογραφίας, καὶ τόσα ἄλλα. Ἀλλ' ἄς ἐξετάσωμεν τὰ καλὰ μόνον, διὰ νὰ ἴδωμεν ποῦ μπορεῖ νὰ καταλήξωμεν καὶ μὲ ταῦτα.

Καίτοι οἱ ἄνθρωποι ἐπληθύνθημεν πολὺ, καὶ ὁ τόπος τῆς γῆς δὲν μᾶς χωρεῖ καλὰ, ὅπως δὲν χωρεῖ ἡ Ἰταλία τοὺς Ἰταλοὺς, ἡ Ἰαπωνία τοὺς Ἰαπωνέζους, ἡ Γερμανία τοὺς Γερμανοὺς, κλπ. καίτοι αἱ ἐπινοήσεις μᾶς ἔδωκαν καλὰ ἀναμειγμένα μὲ κακὰ, ἐν τούτοις τὰ καταφέρνωμεν νὰ ἐργαζώμεθα ὅλοι, καὶ νὰ ζῶμεν ἀρκετὰ καλὰ. Ἀλλ' αἱ ἐπινοήσεις τώρα τὸ παρακιάμουν. Ἐπὶ παραδείγματος, οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι, δὲν εἶχαν οὔτε ῥοῦχα, οὔτε πανιὰ, οὔτε κλωσταῖς, καὶ ἐνδύοντο μὲ ξηρὰ καὶ χλωρὰ φύλλα, μὲ δέρματα κλπ. Κιτόπιν ἡ ἐπινοήσις τοῦς ἔδωκε τῆς κλωσταῖς, κατόπιν τὸν ἐργαλειὸν, καὶ ὕφαιναν πανιὰ, καὶ ἠῦραν ἐργασίην ἐκχτομ-

μύρια ἄνθρωποι, ἄρσενικοὶ καὶ θηλυκοί, καὶ ὑφαίνουν διὰ
 νὰ ἐνδύουν τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν ἄλλας ἐργασίας,
 διὰ τοὺς ἄλλους πάλιν. Ἀλλὰ ἡ ἐπινόησις δὲν ἔπαυσε, καὶ
 εὗρίσκει ἄλλας μηχανὰς μὲ τὰς ὁποίας ἕνας ἄνθρωπος νὰ
 ὑφαίνῃ διὰ 100 ὑφαντὰς, καὶ οὕτω τὰ 99 ἑκατοστὰ τῶν ὑφαν-
 τῶν, ἀπηλλάγησαν τῆς ὑπηρεσίας των αὐτῆς, ὅπως ἀπαλλάσσ-
 σεται κανέναν. ...δημόσιος ὑπάλληλος ὑπεράριθμος. Τὸ αὐτὸ
 γίνεται καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ἐργασίας. Πολλοὶ γυναῖκες
 ἐπλεκάν κάλτσαις, φανέλλαις, ζῶναις, καὶ τόσα ἄλλα, ἀλλ'
 εὗρίσκονται μηχαναὶ, ὥστε μία γυναῖκα νὰ πλέκῃ ὅσα πλέ-
 κουν 100 πλέκτριας, καὶ αἱ 99 μένουν ἄνευ ἐργασίας. Αἱ
 θεριστικαὶ μηχαναὶ παύουν ἄλλους, τὰ βενζινάροτρα ἄλλους,
 κλπ. Οἱ ἄνθρωποι παλαιὰ ἐταξείδευαν πεζῇ, ἀλλ' ἡ ἐπινόη-
 σις τοὺς εὗρηκε τὸν τρόπον νὰ ταξιδεύουν καβάλλα εἰς
 γαῖδρους, μουλάρια, ἄλογα, καμήλαις, κλπ. καὶ ἐπλήθυναν
 τοὺς γαϊδάρους, κλπ. Ἀλλ' ἡ ἐπινόησις μόλις εἶδεν ὅτι μὲ
 τὰ ζῶα αὐτὰ, ἔγιναν πολλοὶ ἀγωγιάτες, αἱ ἀμαξάδες, εὗρί-
 σκει τοὺς σιδηροδρόμους, καὶ παύει ἀμέσως καὶ αὐτοὺς καὶ
 τὰ ζῶα (καὶ συγχρόνως τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὰς ἀποζημι-
 ῶσεις εἰς τὰς ὁποίας πέρνουν ὅλοι ἐκτὸς τῶν ζῴων καὶ
 κτηνωδῶν) Καὶ πάλιν, μόλις εἶδεν ὅτι ἔγιναν πολλοὶ
 σιδηροδρομικοὶ, καὶ καταρξάνουν ἀπεργίας καὶ ὁψείεις
 εὗρίσκει τὰ αὐτοκίνητα, κλπ. καὶ θὰ παύσῃ βαθμηδὸν καὶ
 τοὺς σιδηροδρομικοὺς, καὶ ἔπειτα μὲ τὰ ἀερόπλοια θὰ παύσῃ
 ὅλους, καὶ τοὺς σωφῆρ, καὶ τοὺς κατασκευαστὰς δρόμων καὶ
 ἀσφαλτοστρώσεων, κλπ. Οἱ ἡθοποιοὶ εἰργάζοντο ἀρκετὰ κα-
 λὰ, ἀλλ' εὗρέθη ὁ κινηματογράφος καὶ τείνει νὰ τοὺς ἀταλ-
 λάξῃ καὶ μάλιστα τώρα ὁ ὁμιλῶν κινηματογράφος θὰ
 τοὺς ἀπαλλάξῃ ὀριστικῶς, ὅπως καὶ πολλοὺς παλιάτσους, κα-
 ταχυδακτυλουργοὺς ἀκόμη! Ὁ φωνογράφος θὰ καταργήσῃ
 τοὺς μουσικοὺς, τοὺς τραγουδιστὰς, κλπ. καὶ βαθμηδὸν, κα-
 τὰ τὸ ἀνθρώπινον τραγοῦδι θὰ γίνεται μηχανικῶς.

Τέλος αἱ μηχαναὶ, ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, θὰ ἀπαλλά-
 ξουν ὅλους ἐν γένει τοὺς ἀνθρώπους, ἀπὸ πᾶσαν ἐργασί-
 αν, καὶ θὰ τὰ εὗρίσκωμεν ὅλα ἔτοιμα. Κατόπιν θὰ εὗρεθῇ
 καμμιὰ μηχανὴ νὰ ἀποτελειώνῃ (νὰ μεγαλύνῃ) τὰ ἔμβρυα
 τῶν γυναικῶν πρὶν ἔπαθαι ἀποβολὴν (διότι ὑπάρχει τῶρα
 μηχανὴ ἡ ὁποία μὲ ὑγρὰν θερμότητα, συμπληρώνει καὶ με-

καλῶναι τὰ παιδιὰ τὰ ὅποια ἐγεννήθησαν ἑπταμηνίτικα), καὶ ἐκὸς ὅπως ἡ μηχανὴ ἡ ὅποια ἐκκολάπτει τὰ αὐτὰ εἰς πουλάκια, χωρὶς κλῶσαν, θὰ εὗρεθῇ μηχανήματα μεθ' ἑαυτῶν γὰρ ὡς ὅτι, διὰ τοῦ ὁποῦ οὗ ἄνδρας θὰ γεννᾷται, ἄνευ... γυναικός, καὶ ἡ γυναῖκα ἄνευ ἀνδρός, ἰδίως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἑαυτοῦ.

Τέλος, ὁ μηχανάνθρωπος, ὁ ὅποιος ἐφευρέθη τελευταίως, καὶ κατορθώνει ἐργασίας ἐργασίας ἐνὸς μόνου εἶδους, καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν ἀληθινῶν ἀνθρώπων, θὰ βελτιωθῇ τόσον πολὺ, βαθμὴν, ὥστε ὅχι μόνον θὰ κατορθώσῃ διαφόρους ἐργασίας μόνος τοῦ, νὰ ἀνταγωνισθῇ νὰ ἀνταγωνισθῇ, νὰ ἀνταγωνισθῇ εἰς τὴν ἀγορὰν, κλπ. ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος θὰ τοῦ κατὰ τὴν καὶ τεχνητὸν καὶ χημικὸν ἐγκέφαλον, ὥστε νὰ σκέπτεται, καὶ μάλιστα μετὰ συνείδησιν (καὶ χωρὶς τὴν ἀσυνείδησιν τῶν κρεατοανθρώπων) καὶ τέλος ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἀζώμεν ὅλως διόλου ὄψιν, διότι ὅλως τὰς ἐργασίας τοῦ κόσμου θὰ τὰς ἐκτελοῦν τὰ διάφορα μηχανήματα μετὰ τοὺς μηχανάνθρώπους.

Καὶ ἂν μὲν ἐν τῷ μετὰ εὗρεθῇ κανὼν πᾶσι καὶ τὸς, νὰ ἀνταγωνισθῇ τὸ σῶμα μας, καλλίτερον τοῦ Βοροῦ, καὶ νὰ μὴ γηράσκῃ, οὔτε νὰ ἀποθνήσκῃ ποτέ, καὶ φερεθῶν αἱ πλῆθεις πόλεις καὶ κατοικηθῇ καὶ ἡ θάλασσα, τερεῖα, ὡς τὴν Βενετία, διὰ τὴν μὴ χωρὶς ἡ γῆ, κλπ. ἀπερῶμεν χρυσὴν Ζωὴν, καὶ.... ἐπ' ἀπειρον. Αἱ μηχαναὶ ἀδυσκάλπτου, θὰ παράγουν, καὶ θὰ διορθώνονται ὑπὸ τῶν μεταλλοανθρώπων, οἱ ὅποιοι πάλιν θὰ ἀλληλοεπισκευάζωνται ἢ θὰ ἀνασυνάγονται, ἐν συνείδητι μάλιστα, καὶ ἀδυσκάλπτου καὶ αὐτοὶ δι' ἡμᾶς, χωρὶς νὰ ἐξοδεύουν τὴν ἰδίαν ὀφειλὴν μετὰ ἡμᾶς, καὶ διὰ τοῦτο ποτέ δὲν θὰ ὑπάρξῃ μετὰ ἡμῶν τῶν κρεατοανθρώπων καὶ ἐκείνων τῶν μεταλλοανθρώπων, οὔτε φθόνος, οὔτε ἀνταγωνισμός, οὔτε ψεῦδος, οὔτε λοπὴ, οὔτε διαμάχη, ἀλλὰ τὸν ἀντικείμενον, ἀγάπη ἀληθινή, εἰρήνη αἰώνια, χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις. Διότι τὴν νὰ τοὺς φᾶμε τὴν νὰ τοὺς πᾶρουμε ἡμεῖς; βενζίνα; πετρέλαιον; κάρβουνο; Δὲν τρώγονται αὐτὰ ἀπὸ ἡμᾶς! Αὐτοὶ πάλιν, τὴν νὰ ἀράξουν ἀπὸ μᾶς; χρέας; ψαμὶ; ρύζι; ποτέ! διότι δὲν θὰ τρώγονται αὐτὰ ἀπ' αὐτοῦς. Ἐπεὶ θὰ ἔχη κατορθωθῇ καὶ ἡμᾶς πᾶν νόμισμα, ὁ μέγας αὐτὸς βεελες

β ο ὕ λ, πού φέρει ὅλα τὰ κακὰ, ψεῦδος, αἰσχροκέρδειαν, προΐτες κλοπᾶς, ἄρπαγᾶς, κομμουνιστάς, φόνους ληστείες, πολέμους, κλπ. Καὶ οὕτω θὰ φύγῃ ἀπὸ παντοῦ πᾶν κακόν, διότι δὲν θὰ εἶναι δ υ ν α τ ὸ ν ν γίνῃ κακόν, καὶ παντοῦ θὰ διαχυθῇ ἡ καθαρὰ καὶ ἀληθινὴ εὐδαιμονία, μεταξὺ τῶν δύο εἰδῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἐὰν ὅμως δὲν εὑρεθῇ φάρμακον δικιωνίσεως δι' ἡμᾶς, τότε, ναὶ μὲν με τοὺς μεταλλοανθρώπους θὰ ἔχωμεν πλήρη καὶ ἀληθινὴν ἀγάπην, ἀλλὰ μεταξύ μας θὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ ἀλληλοτρωγώμεθα, καὶ σιγὰ—σιγὰ θὰ ὀλιγοστεύωμεν καὶ θὰ ἐξασθενίζωμεν, ὥστε ἐν τέλει θὰ ἐκλείψωμεν ἡμεῖς ἐντελῶς, καὶ θὰ μείνουν οἱ μεταλλοἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ μὲ ὅλα τὰ μηχανήματα, θὰ ἀποτελέσουν τ ὸ ν ν έ ο ν κ ό σ μ ο ν.

Ἄργος Δεκέμβριος 1929

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Σ. ΣΑΚΟΛΕΒΑΣ

ΣΥΓΧΡΗΘΕΣ ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΑΓΕΣ

Γιὰ πάρε τὴ βροκοῦλα σου
κι' ἔλα τό φράχτη—φράχτη"
ποῦ τώρα βόκα νὰ βρεθῇ,
ποῦ νὰ βρεθῇ κι' ἄδράχτι"
τώρα, τὰ βρίσκουν ἔτοιμα
χιράμια καὶ σεντόνια,
τώρα φοροῦν κ ο μ π ι ν α ι ζ ὸ ν,
καὶ ὅχι, (λογοκρισία.)

ΟΛ.

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΛΣΟΥΣ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥΣ

Ἐκτεινομένη, εἰς τὸ μέσον τῆς μεγάλης Ἀργολικῆς πεδιάδος εἰς ἕνα προνομιοῦχον, κλιματολογικῶς περιβάλλον δέχεται καθ' ὅλας τὰς περιόδους τοῦ ἔτους τὰς θωπείας τοῦ ξανθοῦ Φοίβου ὃ ὁποῖος τῆς χαρίζει τὰς ζωογόνους ἀκτίνας του. Ἐδῶ ὑπῆρξεν ἕν βρεφικὸν λίκνον τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀπ' ἐδῶ ἐξεκίνησαν οἱ Ἀγαμέμνονες, ἐδῶ ἐγράφησαν μερικά ἀπὸ τὰς ὡραιωτέρας σελίδας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ἡ προνομιοῦχος θέσις τῆς ὃ πολιτισμὸς καὶ ὃ πλοῦτος τῶν κατοίκων τῆς προσεείκυσε οὐχὶ ἅπαξ τὴν βουλιμίαν τοῦ κατακτητοῦ καὶ ἡ πεδιάς τοῦ Ἄργους ἐγένετο πολλάκις τὸ θέατρον αἱματηρῶν πολέμων καὶ θριάμβων, ἀλλὰ καὶ καταστροφῶν. Μίαν τοιαύτην σελίδα τῆς Ἀργειακῆς Ἱστορίας θὰ ἀναφέρωμεν μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας συμφορὰς τὰς ὁποίας ἐγνώρισε τὸ Ἄργος μετὰ τοὺς μακροὺς ἀγῶνας του πρὸς τὴν ἀντίξηλον Σπάρτην διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πελοποννήσου.

Ἦτο τὸ ἔτος 493 π.χ. ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Κλεομένης λαβὼν χρησὸν παρὰ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν ὅτι θὰ κυριεύσῃ τὸ Ἄργος ἀπεφάσκει νὰ καταφέρῃ θανάσιμον πλῆγμα κατ' αὐτοῦ καὶ νὰ ἐμπεδώσῃ ὀριστικῶς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Σπάρτης ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Πελοποννήσου.

Μετὰ πολλοῦ λοιπὸν καὶ ἀνδρείου οἱ τοῦ εἰσέβαλε διὰ τῆς Θηρέας εἰς τὴν ἀργολικὴν πεδιάδα ἐλθὼν εἰς τὸν Ἰφρασινὸν ποταμὸν ἐθυσίασεν, ἀλλὰ μὴ εὐρὼν τὰ ἱερὰ αἶσια ἐπανῆλ ἐν ἐκ νέου εἰς Θηρέαν καὶ ἐκεῖθεν ἀναχωρήσας προσωρμίσθη διὰ θαλάσσης εἰς τὴν μεταξὺ Ναυπλίου καὶ Τίρυνθος παραλίαν.

Μόλις ἐγγνώσθη ἐν Ἀργεῖ ἡ εἰδησις τῆς ἀποβάσεως τῶν Σπαρτιατῶν ἡτοιμάσθη στρατὸς ἐξ ἀρχετῶν χαλκιδων ἀνδρῶν ὅστις ἀντιπαρέταχθη κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων παρὰ τὴν Σήπειαν πλησίον τοῦ Ἀλσους τοῦ Ἄργους. Τὰς ψυχὰς τῶν Ἀργείων κατεῖχεν ἀόριστος ἀνησυχία, ὅχι διότι ἐφοβοῦντο τὴν κατὰ μέτωπον μάχην, ἀλλὰ μήπως βλαβῶσιν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δι' ἐπιτηδεῖον τινος στρατηγήματος. Ἰὸν φόβον τοῦτον ἐνέπνευσε κυρίως χρησμός τις δοθείς ὑπὸ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν. Διὰ τοῦτο ἐπετήρουν τοὺς Σπαρτιάτας καὶ διὰ νὰ εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ ἐμμοῦντο πᾶσαν τὴν κίνησιν. Ἀνεπαύοντο οἱ ἐχθροὶ

ἢ ἔτρωγον ἢ προπαρασκευάζοντο ἢ ἔπαιζον, τὸ αὐτὸ ἔπραττον καὶ οἱ Ἀργεῖοι. Ὁ βασιλεὺς Κλεομένης μαθὼν ταῦτα παρήγγειλε κρυφίως εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατιώτας, ὅταν ὁ κήρυξ σημάνη τὴν ὥραν τοῦ γεύματος νὰ ὀπλισθῶσι πάραυτα καὶ νὰ ἐπιτετῶν αἰφνιδιαστικῶς κατὰ τῶν Ἀργείων.

Πράγματι ἐνῶ οἱ Ἀργεῖοι ἀκούσαντες τὴν πρόσκλησιν τοῦ κήρυκος καὶ ἐγκαταλείψαντες τὰ ὄπλα ἔσπευδον διὰ τὸ γεῦμα, οἱ Σπαρτιάται προήλασαν ταχέως καὶ εὐρόντες αὐτοὺς ἀόπλους ἄλλους ἐφόνευσαν καὶ ἄλλους ἠνάγκασαν νὰ καταφύγουν εἰς τὸ ἱερὸν ἄλσος τοῦ Ἄργους, τὸ ὁποῖον ἐπολιόρχησεν ὁ Κλεομένης, μολονότι ἐθεωρεῖτο ἔγκλημα νὰ φονεύῃ τις ἐν ἱερῷ τόπῳ ἐν τούτοις ὁ Κλεομένης δὲν ἐδίττατε νὰ στήσῃ ἐνέδραν καὶ νὰ ἐξολοθρεύῃ τοὺς καταφυγόντας εἰς τὸ ἱερὸν ἄλσος Ἀργείους.

Ἐχων παρ' αὐτῷ λιποτάκτας τινὰς καὶ μαθὼν παρὰ τούτων τὰ ὀνόματα, ἐκάλει ἀνὰ 50 τοὺς ἐν τῷ ἄλσει ἐγκεκλεισμένους ὀνομαστικῶς καὶ ὅταν ἐξήρχοντο τοὺς ἐφόνευεν. Οἱ ἐντὸς τοῦ δάσους εὐρισκόμενοι ἔνεκα τῆς πυκνότητος τῶν δένδρων δὲν ἠδύναντο νὰ ἴδωσι τί συνέβαινε. Τέλος ἀναβάτης ἐπὶ δένδρου εἶδε τὴν καταστροφὴν καὶ εἰδοποίησε καὶ τοὺς ἄλλους. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς πλέον ἢ ἔλεγε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἄλσος ὁ Κλεομένης διέταξε νὰ θέσωσι πῦρ περὶ αὐτὸ. Καὶ τότε διεσπαστήθη ἐκεῖ ἡ τρομερώτερη τραγωδία τὴν ὁποίαν ἐγνώρισε τὸ Ἄργος. Ἀπαντες οἱ ἐντὸς τοῦ Ἄλσους Ἀργεῖοι συνεκλήσαν μετ' αὐτοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων ἀνῆλθεν εἰς 7 χιλιάδας ἀνθρώπων. Ὁλόκληρος ἡ ἄλκιμος Ἀργεῖακή νεότης εὗρεν οἰκτρὸν θάνατον ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ ἄλσους.

Μετὰ τὴν νίκην ταύτην τὴν ὁποίαν ἐκέρδισε διὰ τοῦ ἀνωτέρω στρατηγήματος ὁ Κλεομένης ἐβράδισε κατὰ τοῦ Ἀργους ἐλπίζων, ὅτι θὰ εὕρῃ αὐτὸ ἔρημον ὑπερασπιστῶν.

Τότε κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τοῦ κινδύνου ἡ περίφημος ποιήτρια Τελέσιλλα τεθείσα ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ἀνδρειοτέρων γυναικῶν καὶ ὀπλίσασα ταύτας διωργάνωσε γενναίαν αἰνάν. Οἱ Σπαρτιάται πλησιάζαντες εἰς τὰ τείχη εὗρον τὰς γυναῖκας ἐτοιμοὺς πρὸς πόλεμον ἰσταμένας παρὰ τὰς ἐπάλξεις καὶ συνασθαινθέντες ὅτι ἡ μὲν νίκη οὐδεμίαν θὰ ἀπέφερε δόξαν εἰς αὐτοὺς ἀφοῦ θὰ ἐνίκων γυναῖκας ἡ δὲ ἥττα μεγίστην ἐντροπὴν, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποσυρθῶσιν.

Οἱ Ἀργεῖοι ἐτίμησαν τὴν σώσασαν τὴν πόλιν Τελέσιλλαν δι' ἀνδριάντος ἑξῶθε τοῦ ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐπίσης εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος καθώρισαν ἑορτὴν τὰ Ὑβριστικά καλουμένην κατὰ τὴν ὁ-

ποίαν αἱ μὲν γυναῖκες ἐνεδύοντο ὡς ἄνδρες οἱ δὲ ἄνδρες ὡς γυναῖκες.
Ἡ ἀπφλεια ὅλων τῶν ἐνηλίκων καὶ ἡ πλήρης ἀπογύμνωσις τοῦ Ἄρ-
γους ἐκ τῶν κατοίκων ἐνεθάρρυνε τοὺς δούλους οἵτινες κατέλαβον τὴν
ἀρχὴν. Ἄλλ' ὅμως μετὰ τινα χρόνον οἱ υἱοὶ τῶν φονευθέντων ἀνδρῶν
ἐξεδίδωξαν τοὺς δούλους ἐκ τῆς ἀρχῆς καὶ ἠνάγκασαν τοὺτους νὰ ζῶσι
τοῦ λοιποῦ εἰρηνικῶς. Μετὰ μεγίστης συνέσεως οἱ νέοι οὗτοι πολῖται
ὠργάνωσαν τὸ Ἀργεῖακὸν κράτος καὶ κατέστησαν τοῦτο ἱκανὸν νὰ
ἀποκρούῃ πᾶσαν ἐκ τῶν ἔξω προσβολὴν, ἐθεμελίωσαν τὸ δημοκρατι-
κὸν πολίτευμα.

Τοιοῦτοτρόπως ἔπειτα ἀπὸ μίαν τοιαύτην συμφορὰν τὸ Ἄργος ἀ-
νεπήδησε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν. Ὡς ὁ Φοῖνιξ ἐκ τῆς τέφρας του προᾶγ-
μι τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει τὴν ζωτικότητα καὶ τὸ ἐλεύθερον φρόνημα
τῶν πολιτῶν του καὶ ἐξηγεῖ πλήρως τὸν ὠραῖον ρόλον τὸν ὁποῖον ἔ-
παιξεν ἐπὶ ὀλοκλήρους αἰῶνας, ὡς ἓν ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων Ἑλληνικῶν
κρατῶν τῆς Ἀρχαιότητος.

Γ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Φεύγουν οἱ μέρες σὰν σκιᾶς
Περνοῦν τὰ χρόνια σὰν τὴ μπόρα
Σβύνουν τὰ κάλλη σὰν πνοῆς
Κι' ἔρχεται ὁ θάνατος ὦρα τὴν ὦρα.

ΦΟΙΒΟΣ

ΣΤΙΧΟΙ

Τὴν καλωσύνη σου διὰν νείρομαι
 τόσον ἀπλὴ τόσο βαθειά,
 λυώνω σὲ ἱεστίες πρὸς ἐσένα.

Ἐφθασα δογὰ.

πρὸς τὴ γλυκειὰ σου τὴ ματιὰ,
 τόσο ἀπὸ πέρα πρὸς τὰ δύο σου χέρια τ' ἀπλωμένι
 ἤρεμα καὶ καλεστικὰ σιτὸν μακρυνὸν ἐμένα,

Ἦμουν τόσον βαρυόθυμος καὶ τόσο ἀποσταμένος
 τόσο μὲ γέρασεν ἡ δυσπιστία,
 ἤμουν τόσον βαρυόθυμος καὶ τόσο ἀποσταμένος
 ἀπὸ τὴ μάταιην ὁδοιπορία,
 τόσο δὲν ἤμουν ἄξιος γιὰ τῆς χαρᾶς τὸ θᾶμα
 νὰ εἶνε μου ἀπ' τὰ πόδια σου ὁ δρόμος φωτεινός,
 κοὺν τρέμω ἀκόμη, ἔτοιμος νὰ πάρῃ με τὸ κλᾶμα
 στήν εὐτυχίαν ἀντικρὺ γιὰ πάντα ταπεινός.

Μετάφραση

ΥΠΑΤΙΑΣ ΔΕΛΗ

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὅποιος φροντίζει διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἄλλων δὲν κάνει
 τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ παρασκευάσῃ τὴ δική του εὐτυχία.

Η ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΑΡΓΟΥΣ

Ἀριστερὰ διακρίνεται ὁ ἔφορος κ. Ε. Σμυρνιωτάκης καὶ
δεξιὰ ὁ μουσικοδιδάσκαλος κ. Ἡλιόπουλος.

Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΦΕΛΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΑΡΓΟΥΣ

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ - ΔΑΝΑΟΣ - ΓΑΝΑΡΓΕΙΑΚΟΣ

Ἡ Φιλαρμονικὴ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα σωματεῖα τοῦ
Ἀργαυοῦ. Ἡ ἱστορία της μᾶς θυμίζει τὸ μῦθον τοῦ Ἀνταΐου.

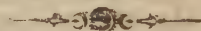
δου του.

Μετὰ τὴν διχόνοιαν τῶν μελῶν τοῦ ἡ δρᾶσις τοῦ Δαναοῦ περιωρίσθη εἰς τὴν διχτήματιν τῆς νυκτερινῆς σχολῆς. Ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ 1923—1927 ἐστέγασε καὶ τὸ Ἐθνικὸν Ἀγροτικὸν Ὀργανοποιεῖον. Ἡ φοίτησις εἰς τὴν νυκτερινὴν σχολὴν τοῦ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1924 ὑπ' ἀριθ. 3173 νόμου.

Ἡ συντήρησις τοῦ Δαναοῦ σήμερον ἐπιτυγχάνεται μετὰ μεγάλης δυσκολίας διὰ διαφόρων εἰσφορῶν.

Εἰς τὰ ὀλίγα αὐτὰ λόγια μας ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν ὡς ἐπίλογον μίαν εὐχὴν.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Δαναοῦ νὰ καλέσῃ εἰς ἐπιχειρηθῆ συνεργασίαν πάντα προφορῶμενον συμπολίτην δεδοκιμασμένης δραστηριότητος καὶ ἔτσι συσσωματωμένος ὁ διανοούμενος κόσμος τοῦ Ἀργεῶς ἀφῇσιν στὸ κατώφλι τοῦ ιδρύματος τὸ παρελθὸν νὰ συσχεφθῇ μὲ ἐνδιαφέρον καὶ ἡρεμίαν πῶς θὰ ἐπαναστῇ τὸν Δαναὸν εἰς τὴν παλαιάν του κίχλην.

ΠΑΝΑΡΓΕΙΑΚΟΣ Σ.Ε.Φ.Α.

Ὅταν ἡ θέλησις συμμαχεῖ μὲ τὴν νεανικὴν ψυχὴν ἐπιτελεῖ θαῦμα τα τῆς συμμαχίας αὐτῆς θαῦμα εἶναι καὶ ὁ Παναργειακός.

Παναργειακός! Πόσα εἴγη συγκινήσεων, πόσοι ἐνθουσιασμοὶ κα πόση ἱστορία. Ἐνα ὄνομα ποῦ ἠλεκτρίζει τὴν ἀργεϊακὴν ψυχὴ καὶ ποῖ ἀποτελεῖ τὸν ὠραιότερον τίτλον τιμῆς στὴ μετωπίδα τοῦ σημερινοῦ Ἀργεῶς, λαξευμένον ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἀλκίμου νεότητός του.

Ὁ Παναργειακὸς ἰδιότης τὸν Ἰούνιον τοῦ 1927 ὡς Σύνλογος Ἐθνικῆς φυσικῆς Ἀγωγῆς καὶ μέσα σὲ μία διετία, ἔπειτα ἀπὸ ἓνα ἀγῶνα πολυμέτωπο καὶ μία λυσσαλέαν ἀντίδρασιν ἔρῃασε στὴ σημερινὴν δόξα. Ἡ σύντομος ἱστορία του εἶναι μία διετής πάλη. Μία πάλη ὅμως αἰσινη καὶ δημοσιευτική, ποῦ ἀφῃσε πλῆθος τῶν τρόπαιων τριανταπέντε νικῶν. Τιμὴ σ' ἐκείνους ποῦ κατέβησαν στὸ δίστιλ θεμέλιον τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς θελήσεως νὰ ὑψώσουν τὸ ἔργον τοῦ Παναργειακοῦ.

Ὁ Παναργειακὸς διαίρεται εἰς δύο τμήματα· τὸ ἀθλητικὸν καὶ τὸ

ποδοσφαιρικόν. Το ἀθλητικόν τμήμα δι' ἔλλειπριν καταλήλουν γυμναστηρίου καὶ ὀργάνων δὲν παρουσιάζει σοι ἰαράν πρόοδον. Παρακεύεσε μόνον μερικοῖς ὁροεῖς καὶ ἄλλας αξιολογους ἐπιδόσεις εἰς τὸ ἄμα καὶ τὴν διακοβολίαν ἀπὸ τας ὁποίας ἰδιαιτέρως σημειοῦμεν τὰς ἐπιδόσεις Γκαργκάτοϊλα, Ποιλή, Ντάνου καὶ Ἀθανασοῦ η.

Τὸ τμήμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐσημείωσεν ἀλματικὴν πρόοδον καὶ ἀνύψωσε τὸν Παναργειακὸν εἶναι τὸ Ποδοσφαιρικόν. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς πλήρεις ὁμάδας με τοὺς ἀναπληρωματικούς των καὶ κλείνει εἰς τοὺς κόλπους του ποδοσφαιρικὰς μονάδας, ποὺ ἐκχωρίζουν στὸ πελοποννησιακὸ ποδόσφαιρο καὶ ποὺ πολὺ γρήγορα μιὰ ἡμέρα θὰ τιμήσουν τὰ ἑλληνικὰ χρώματα στὰ διεθνή τεραῖν.

Ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ποδοσφαιριστὰς τοῦ Παναργειακοῦ διακρίνει ταχύτης, ἀντίληψις, ὀρμή καὶ χαλυβδίνη ἀντοχή. Δὲν συνεπληρώθη ἀκόμη τριετία ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του καὶ ὁ Παναργειακὸς συναντᾶται σήμερον με ὁμάδας πρώτης κατηγορίας Ἀθηνῶν καὶ με καταπληκτικῶς τιμητικὰ ἀποτελέσματα. Ἀπὸ τοῦ 1927 ἔχει δώσει 41 ποδοσφαιρικὰς συναντήσεις με 31, νίκας 3 ἱσοπαλίας καὶ 3 μόνον ἡττας. Παραθέτομεν κατωτέρω πίνακα τῶν συναντήσεων 1928 καὶ 1929 ἐκ τῶν ὁποίων καταφαίνεται ἡ ἀξία τοῦ λαμπροῦ τούτου σωματείου τῆς πόλεώς μας.

Παναργειακὸς	τέρματα	5	—	Ὀλυμπιακὸς Λουτρακίου	3
»	»	6	—	Ἀρης Χιλιομοδίου	0
»	»	2	—	Ἀστὴρ Λουτρακίου	0
»	»	5	—	Πανναυπλιακὸς Ναυπλίου	2
»	»	7	—	ΠΑΕΚ Κορίνθου	0
»	»	1	—	Ὀλύμπια Ἀθηνῶν	3
»	»	1	—	Ἀχιλλεὺς Κορίνθου	0
»	»	3	—	Ἐνωσις Πετραλῶνων Ἀθηνῶν	1
»	»	6	—	Ἀρης Τριπόλεως	0
»	»	3	—	Ὀλυμπιακὸς Πετραλῶν Ἀθην.	1
»	»	2	—	Π. Φάληρον (ἀ' κατηγ. »)	5
»	»	2	—	Ἀθηναϊκὸς » » »	2
»	»	7	—	Πανλουτρακιακὸς	1
»	»	2	—	Ὀλύμπια Ἀθηνῶν	2

Συναντήσεις Β'. Ὁμάδος Παναργειακοῦ

Β. Παναργειακοῦ	τέρματα	3	—	Ν. Κίος	0
»	»	5	—	Μικτὴ Περιφερείας	0

Β'. Παναργειακοῦ τέρματα 1 — Β'. Ἀτλαντος Τριπόλεως 0
 » » » » » 1 — Παννεματικὸς 1
 » » » » » 3 — Β'. Ἀτλαντος Τριπόλ. 0

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος τῶν 19 συναντήσεων ἔχομεν 14 νίκας καὶ 3 ἰσοπαλίας εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Παναργειακοῦ καὶ 3 μόνον ἡττας εἰς τὸ παθητικόν του. Τέρματα ὑπὲρ τοῦ Παναργειακοῦ 65 καὶ κατὰ 21.

Ἀφήνομεν εἰς τὴν εὐγλωττίαν καὶ πειστικότητα τοῦ πίνακος αὐτοῦ νὰ δώσῃ στὸν ἀναγνώστη τὸ μέτρον τῆς ἀξίας τοῦ Παναργειακοῦ.

Ἐκτος ὅμως τῆς ποδοσφαιρικῆς του ἐξελέγξας καὶ τῶν ἀμελελλήλων νικῶν του ὁ Παναργειακὸς ἔχει ἀκόμη εἰς τὸ ἐνεργητικόν του καὶ ἄλλην ποικίλην δρατὶν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ξεχωρίζει ἡ ὑπ' αὐτοῦ ὑποδοχὴ τοῦ Λόντου μέσα στὴ γεννέτειρά του τὸ Κορτσποδὶ καὶ ἀνακήρυξις του ὡς ἐπιτίμου μέλους του. Ἰδιαίτερος δὲ ἡ οργανωθείσα ὑπ' αὐτοῦ ἱστορικὴ παλαιστικὴ ἐπίδειξις Λόντου—Τοφάλου εἰς τὸ Ἀρχαῖον Θέατρον τοῦ Ἀργους, περὶ τῆς ὁποίας εἰς τὸ περὶ Λόντου ἄρθρον μας ἐκάναμεν μνησίαν.

Καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐτίσης καὶ πνευματικὴν κίνησιν τῆς πόλεως ὁ Παναργειακὸς δὲν ὑστέρηεν. Τὸ 1928 ὥργανωσε διάλεξιν διὰ τοῦ δικηνόρου καὶ ποιητοῦ κ. Γεωργ. Ρουμάνη, ἡ ὁποία παραμένει ζωνρὰ εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀκροατῶν.

Κατ' ἔτος δὲ διοργανώνει ἐκδρομὰς καὶ χοροὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀφήνει πάντοτε ἐποχὴν ὁ ἐτήσιος χορὸς τῶν ἀλόχεω. Ἦδη ἐτοιμάζει ἔκδοσιν τῆς πρωτοτύπου μελέτης τοῦ δικηγόρου καὶ λογίου τῆς πόλεώς μας κ. Κωνστ. Ὀλυμπίου, «Περὶ Γυμναστηρίων παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις Ἕλλησι». Καὶ ποῶς ἔξει ἀκόμη ποίως ἐκπλήξεις μᾶς ἐπιφυλάσσει τὸ λαμπρὸν τοῦτο σωματεῖον, ἂν ἐξαικολουθήῃ ὁ ἀργειακὸς λαὸς νὰ τὸ περιβάλλῃ μὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ τὸ παροκολουθεῖ σήμερον.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Παναργειακοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἐξῆς. Γεώργιος Λαδᾶς πρόεδρος, Τάκης Κρητικὸς ἀντιπρόεδρος, Γεώργ. Λογοθέτης ἑφορος, Χρ. Μαύρας γεν. γραμματεὺς, Γεωργ. Κατσιούλας εἰδ. γραμματεὺς, Γεώργ. Μπλάτσος ταμίας καὶ Δημ. Κωνσταντινίδης, Ἀν. Στόφας καὶ Πέτρος Κακιοργιώτης, σύμβουλοι.

Οἱ τακτικοὶ καὶ ἀνακληρωματικοὶ ποδοσφαιρισταὶ του ἐκ τῶν ὁποίων γίνεται ἡ σύνθεσις τῆς πρώτης καὶ δευτέρας του ομάδος εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει ἡ τιμὴ τῶν νικῶν εἶναι οἱ ἐξῆς.

Ντάνος (ἀρχηγὸς Α'), Ἀθανασούλης, Παραλατὸς, Κωνσταντόπου-

λος, Κηρύκος Ι. Καργκάσπουλας, Βεζύρης, Παπαναστασίου, 'Αναγνω-
στόπουλος Ι., Μπινακάκης 'Αγγελόπουλος, Δελής, Κούτσας, Γιαχουν-
τής, Λογοθέτης (ἀρχηγός Β.), Κορσάλλης, Πουλής, Μαστορίκος Σκού-
μλης, Φίνας Λαμπρόπουλος, Καλλιάνος, Κοντογιάννης, 'Αναγνωστό-
πουλος, Ζωϊδόπουλος, Παπαμανρουδής, Παναγόπουλος, Καλής Μαν-
ράκης και Ξακουστής.

Ο Παναργειακός τέλος κατήγαγε και μίαν ακόμη νίκην, τὴν μεγα-
λυτέραν του. Κατώρῳσε καὶ ἀλέσυρε τοὺς νέους ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ
καρφενείου καὶ τῶν παντοειδῶν ἄλλων ἐπικινδύνων νεανικῶν κατα-
χρήσεων καὶ τοὺς ἔρριξε στὸ στῆθος τῆς εὐγενοῦς αἰχίλλης.

Νὰ ὁ σπουδαιότερος λόγος διὰ τὸν ὁποῖον εἶναι ἄξιος καὶ πέπει νὰ
τύχη τῆς γενικῆς ὑποστηρίξεως ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας μας καὶ τῶν
ἐκτὸς τοῦ 'Αργου, συμπολιτῶν μας, περισσότερον δὲ ὅλων τοῦ Δήμου
μας ὁ ὁποῖος ἂν ἀκολουθήτῃ τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων Δήμων τῆς
'Ελλάδος θὰ μπορῇ κάποτε νὰ καυχᾶται ὅτι συνετέλεσεν εἰς τὴν σωμα-
τικὴν καὶ ἡθικὴν ἀγωγὴν τῶν πολιτῶν του. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ Παναρ-
γειακοῦ εἶναι ἀτυχῶς μεγάλαι, ἡ κυριωτέρα ὅμως εἶναι ἡ ἀπόκτησις
εὐρυχώρου γηπέδου διαστάσεων 100—120, τοῦλάχιστον μέτρων καὶ ἡ
ἐνίσχυσις τῶν πόρων του διὰ μιᾶς ἐτησίας δημοτικῆς ἐπιχορηγήσεως
50 χιλιάδων δραχμῶν.

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΥΡΙΩΝ

*'Η Φιλόπτωχος 'Αδελφότης Κυριῶν ιδρύθη τὸν Μάρτιον τοῦ
1926 τῇ πρωτοβυλίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου 'Αρ-
γολίδος, 'Ιεροθέου.*

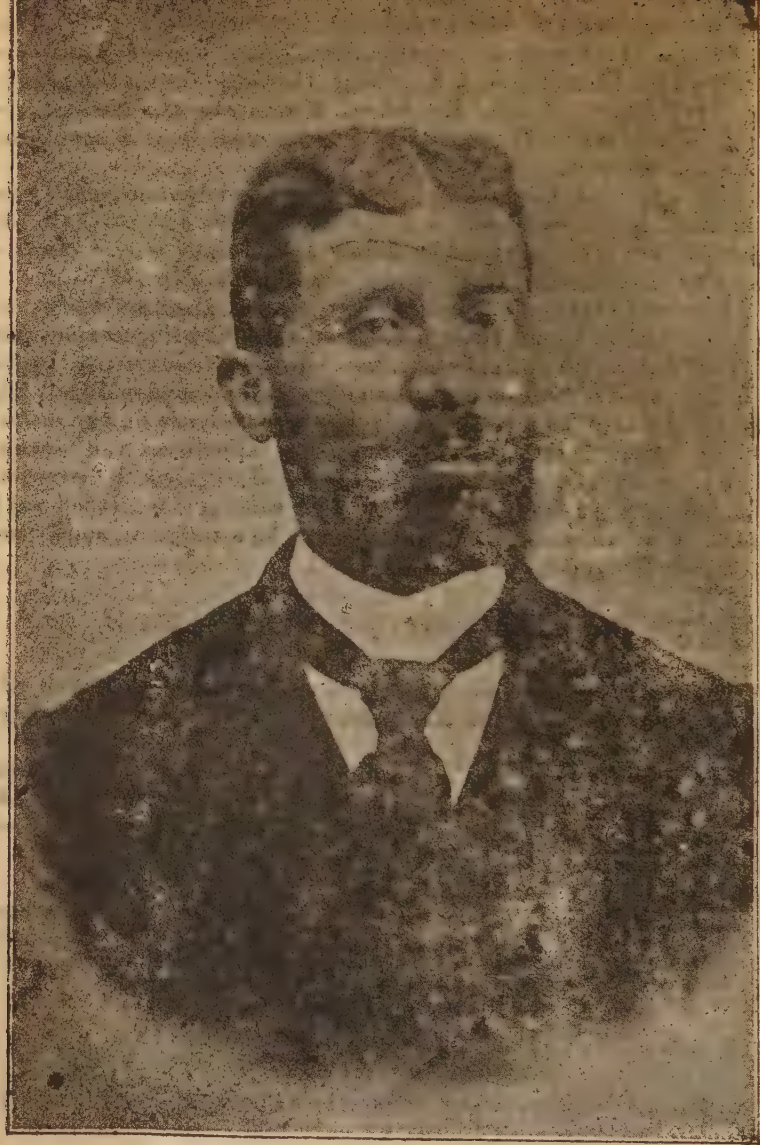
*Σκοπὸς τῆς Φιλοπτύχου 'Αδελφότητος, εἶναι ἡ ὑλικὴ ἐνίσχυσις
τῶν δυστιχούντων. Σκοπὸς τὸν ὁποῖον, δύναται νὰ καυχήθῃ, ὅ-
τι ἐξεπλήρωσε μέχρι σήμερον ἐλθοῦσα ἀρωγὸς εἰς πολλοὺς ἀπο-
δεδειγμένως πάσχοντας.*

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς Κυριῶν.

*Πρόεδρος Κατίνα Ν Μπέμμου, Γραμματεὺς: 'Αρετὴ Δ. Τσαπρα-
λῆ, Ταμίας Ν. Παπαδιαμαντοπούλου, μέλη Μαρία Συμφαλιά-
δου, 'Ελένη Νικήτα, Αἰκατερίνη Ταρλῆ, 'Αμαλία Παρασκευῆ.*

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΓΟΥΣ

Δὲν θεωροῦμεν καθόλου τελημερὸν νὰ περιλάβωμεν, μεταξὺ

Ὁ ἀποθανὼν συνεργάτης τοῦ Ἀργεῖκοῦ Ἡμερολογίου
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ ΦΙΚΙΩΤΗΣ
Διτῆς «Παναργειακῆς» διατελέσας καὶ πληρεξού· ὁ Ἀργεῖκος

των κοινωφελών σωματείων της πόλεώς μας, και τον κυνηγετι-
κόν σύλλογον Ἄργους, ὁ ὁποῖος ἐκ παραλήλου πρὸς τὸν σκοπὸν
τῆς ψυχαγωγίας τῶν μελῶν του ἔχει ὡς μέλημά του τὴν σωματι-
κὴν ἄσκησιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑγιεινῆς διὰ τῆς ὑπαιθρολα-
ρείας. Ποιὸς δύνανται νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι τὸ κυνήγι εἶναι ἀπὸ τὰ ὠ-
φελιμώτερα σιτὴν ψυχῇ καὶ ὑγιεινότερα σιτὸ σῶμα σπῶρι; Ἀσφα-
λὲς κανεῖς.

Ὁ Κυνηγετικὸς Σύλλογος Ἄργους ιδρύθη τὸ 1925 ὑπὸ τοῦ
ἀκαρίτου δικηγόρου καὶ μανιώδου κυνηγοῦ Ἀγαμ. Φικιώτου,
ὁποῖος ὑπῆρξεν καὶ πρῶτος πρόεδρος του. Ὁ Κυνηγετικὸς σύλ-
λογος ἐκτὸς τῶν ἄλλων συχνῶν καθ', ὁμίλους τῶν μελῶν του ἐκ-
δρομῶν, διοργανώνει κατ' ἔτος τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Αὐ-
γούστου γενικὴν ἐκδρομὴν τῶν μελῶν του εἰς τὸν γραφικώτατον
καὶ δροσερὸν βάλτιον τοῦ Ἄργους ἢ ὁποῖα ἀφήνει πάντοτε ζωηρὰς
θαμνῆσεις. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Συλλόγου μετὰ τὸν
ἀνατόν τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀγαμ. Φικιώτου ἀκολουθεῖται σήμερον
ἐξῆς.

Ἀντιπρόεδρος Ἰωάννης Σιμιτζόπουλος, γεν. Γραμματεὺς, Τά-
κης Κρητικὸς, Γαμίας Γεώρ. Χαχάγιας, Σύμβουλοι, Τάκης Κα-
μινίης, Π. Σιάνας καὶ ἀρχηγὸς τῶν ἐκδρομῶν Θέμις Σμυρνιω-
τάκης.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΑΡΓΟΥΣ

ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ὁ ἔμποροβιομηχανικὸς Σύλλογος Ἀργεὺς ἰδρύθη εἰς τὰς 16 Ἀπριλίου 1917. Πρῶτος Πρόεδρος τοῦ ὑπῆρξεν ὁ κ. Ἡλίας Σαραντόπουλος.

Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἡ πνευματικὴ πρόοδος τῶν μελῶν τοῦ καὶ ἡ ἐνίσχυσις παντὸς κοινωφελοῦς σκοποῦ. Ἡ ἐτήσια ἐορτὴ τοῦ Συλλόγου γίνεται ἐν Κεφαλαρίῳ τῆς Ἀνκλήψεως τοῦ Σωτῆρος.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς.

Πρόεδρος Εὐάγγελος Παπαμιχαλόπουλος, Ἀντιπρόεδρος Ἀν. Στόφας, γεν. Γραμματεὺς Ν. Κατσούνης Ταμίας Ε. Μαρῖνος σύμβουλοι Α. Ἀνδριανόπουλος, Χρ. Ὑψηλάντης, Δημ. Λακκιώτης, Α. Κιντῆς καὶ Β. Καρούζος.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙΝΟΠΑΝΤΟΠΩΛΩΝ

Ὁ Σύλλογος οἰνοπαντοπωλῶν ἰδρύθη τὸ 1922. Σκοπὸς τοῦ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων καὶ ἡ ἀλληλεγγύη τῶν μελῶν τοῦ. Ἐορτάζει τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ εἰς τὸν κατῳικισμὸν τῆς Ἀκροπόλεως ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Κατακλεισμένης.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς:

Πρόεδρος Σ. Προκοπίου, Ἀντιπρόεδρος Κ. Σκίκος, γεν. γραμματεὺς Δημ. Τόμπρας, ταμίας Βασ. Ἀγιοργίτης καὶ σύμβουλοι Πέτρος Κασιδάκης, Ν. Γσελεπατιώτης, Νικλ. Τσιρίκος καὶ Χαρ. Πατρόπουλος.

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΚΟΥΡΕΩΝ ΑΡΓΟΥΣ

Τὸ Σωματεῖον Κουρέων Ἀργεὺς ἰδρύθη τὸ 1927. Σκοπὸς τοῦ εἶναι ἡ ἀλληλοβοήθεια καὶ ὑποστήριξις τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν τοῦ. Τὸ διοικητικὸν τοῦ συμβούλιον ἀπαρίθεται ὡς ἑξῆς.

Πρόεδρος Σπύρος Κωτσάκης, ἀντιπρόεδρος Ἰωάν. Χαχάγιας, γεν. γραμματεὺς Γεώργ. Χαχάγιας, ταμίας Νικ. Μαγαλιώτης καὶ σύμβουλοι Γεώργ. Μαγουλόπουλος, Γ. Κόμπος, Μ. Κάπ

πος καὶ Κ. Δουλουῖρη. Τὸ σωματεῖον τοῦτο παρουσιάζει τὴν
 ζωηροτέραν δρασίαν ἐξ ὅλων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.
 Ἐορτάζει τῆς Ἀναλήψεως τοῦ ᾧτῆρος εἰς τὸν ναὸν τῆς
 Κατακεχυμένης.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΩΝ ΑΡΓΟΥΣ

Ἰδρύθη τὴν 14 Δεκεμβρίου 1924 ὑπὸ τῶν καταστηματαρχῶν
 υποδηματοποιῶν Ἀργου. Σκοπός του εἶναι ἡ ἀλληλοβοήθεια
 τῶν μελῶν του.

Ἄρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ σωματείου τούτου ἐπετεύχθη
 το ἀνοιγμὸς τῶν βιοτεχνικῶν καταστημάτων κατὰ τὰς Κυρια-
 κὰς Ἀργίας.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς.

Πρόεδρος Τζιμή· Κ. Φωτόπουλος, ἀντιπρόεδρος Παῦλος
 Πάγκας, ἐν. γραμματεὺς Βασ. Λόλιας ταμίας Κ. Κυριακό-
 πουλος, σύμβουλοι Μιχ. Ντάνος· Παν. Γαλίζης Νικ. Κουρέ-
 τος· Εὐάγγ. Γεβρίλης.

Ἡ ἐορτὴ τοῦ σωματείου τούτου συμπίπτει μετὰ τὴν ἐορτὴν
 τοῦ πολιούχου ἁγίου Πέτρου.

ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ὁ Κτηματικὸς Σύλλογος ὁ ὅστις ἰδρύθη τὸ 1924 Σκοπὸς
 τοῦ συλλόγου τούτου εἶναι ἡ πρόοδος τῆς γεωργίας καὶ ἡ ἀσφάλ-
 εια καὶ προστασία τῆς γεωργικῆς περιουσίας καὶ τῶν γεωργικῶν
 συμφερόντων.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ συλλόγου ἀποτελεῖται ὑπὸ τῶν
 ἑξῆς.

Πρόεδρος Γεώργιος Ντιούλιας, ἀντιπρόεδρος Β. Παναγάκης, γε-
 νικὸς γραμματεὺς Τάκης Κρητικὸς ταμίας Ἡλ. Προικτίου σύμ-
 βουλοι Κ. Μπιλιαῆς, Γ. Σκλήρης, Κ. Βαρδοῦκας καὶ Π. Καχρι-
 μάνης.

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ

Τὸ σωματεῖον τοῦτο εἶναι ἀρτισύστατον ἰδρυθὲν κατὰ μῆνα Ἰ-
 ανουάριον τρέχοντος ἔτους. Σκοπός του εἶναι ἡ ἀλληλοβοήθεια τῶν
 μελῶν του καὶ ὑποστήριξιν τῶν ἐπαγγελματικῶν του συμφερό-
 ντων.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς.

Πρόεδρος Δημήτριος Τσαμπάσης, γεν. γραμματεὺς Ἄνδρ. Τον-
φεξιάδης, ταμία Θεόδ. Καραγιάννης, καὶ σύμβουλοι Γ. Μᾶζος καὶ
Σ. Πιτάκης. Ὡς ἐορτὴ τοῦ σωματείου ὠρίσθη ἡ 26 Ἰουλίου τῆς
Ἀγ. Παρασκευῆς.

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΣΑΝΔΑΛΟΠΟΙΩΝ

Ἰδρύθη τὸ 1907. Σκοπὸς του εἶναι ἡ ἀλληλεγγύη τῶν μεῶν
του.

Τὸ διοικητικόν του συμβούλιον ἀποτελεῖται ὡς ἐξῆς.

Δημ. Α. Φωτόπουλος, Πρόεδρος καὶ σύμβουλοι Π. Ἀναγνωστό-
πουλος Φ. Ἀναγνωστόπουλος, Σωτ. Τζουῆλος, Γ. Ξιξῆς καὶ Κ.
Δαλουκιώτης. Ἡ ἐορτὴ τοῦ σωματείου τούτου γίνεται μὲ μεγά-
λῃ ἐπιμέλειαν εἰς τὸ ἐξωκκλήσιον τῆς Ἀγ. Μαρίνης ἐπὶ τῆς κορι-
φῆς τοῦ Κάστρου.

ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ
ΤΟΥ
ΑΡΓΕΙΑΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

- † Βαρδουνιώτης Δημήτριος
Δάφνης Στέφανος
Δελῇ Ὑπατία
Καρατζᾶς Ἀνδρέας
Κατσιούλας Γεώργιος
Λογοθέτης Γεώργιος (Ἰδμων)
Μουτζουρίδης Ἀλέκος
Νέζος Γεώργιος
Ὀλύμπιος Κωνσταντῖνος
Παναγιωτόπουλος Σπύρος
Περγιαλίτης Γιάννης
Παπαγιαννόπουλος Γεώργιος
Σακολέβας Εὐάγγελος
Σαφαρίκας Μᾶνος
Τσουκαντᾶς Γεώργιος
† Φικιώτης Ἀγαμέμνων
Χριστόπουλος Ἀνδρέας (Φοῖβος)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὸ Ἀργειακὸν Ἡμερολόγιον καθιερούμενον ἀπὸ τοῦ τεύχους τούτου θὰ ἐκδίδεται κατὰ διετίαν.

Ἡ Διεύθυνσίς του αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐπιείκειαν τῶν ἀναγνωστῶν, διότι τὰ ἐπαρχινὰ μέσα δὲν τῆς ἐπέτρεψαν νὰ δώσῃ εἰς τὸ παρὸν Α'. τεῦχος τὴν ἐμφάνισιν τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει καὶ τὴν ὁποίαν ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃ τὸ μετὰ διετίαν ἐκδοθησόμενον Β'. τεῦχος.

Ἡ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΡΓΕΙΑΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

- 1) Δημήτρ. Βαρδουνιώτης (κρητικὸν σημεῖωμα) ὑπὸ Γ. Λογοθέτη δρ.
- 2) «Σκόρπιες Δοξαριῆς» (ποιητικὴ συλλογὴ) Α. Χριστοπούλου »

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
BANQUE COMMERCIALE DE GRÈCE
ΩΝΥΜΟΣ ΜΕΤΟΧΗ ΕΤΑΙΡΙΑ· SOCIÉTÉ ANONYME

Κεφάλαιον καὶ Ἀποθεματικά DR. 420.403.907.20
CAPITAL ET RESESRVES

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΣΙΕ ΞΕ SOCIAL A ATHÈNES

ΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ὡς Πειραιεῖ μετὰ δύο παραρτημάτων, Ἄργεϊ, Πύργῳ, Πάτραις, Ἑοκύρῃ, Κεφαλληνίᾳ, Ναυπλίῳ, Αἰγίῳ, Καλάμαις, Σύρῳ, Χίῳ, Ἡ-
κλείῳ, Βόλῳ, Θεσσαλονίκῃ, Λαρίσῃ, Τρικάλῳ, Μιτυλήνῃ, Χα-
λκίδι, Ζακύνθῳ, Πλωμαρίῳ, Τριπόλει, Ρεθύμνῳ, Καρδίτῃ, Καβάλ-
ῃ, Πρεβέζῃ, Καρλοβάσῳ, Βάθει Σάμου καὶ Νάξῳ.

SUCCURSALES

ΕΝ ΠΙΡΕΪ ΕΚ ΔΥΟ ΒΥΡΕΑΥ ΑΥΧΙΛΙΑΙΡΕΣ, ΑΡΓΟΣ, ΠΥΡΓΟΣ, ΠΑΤΡΑΣ, ΚΟ-
ΡΟΥ, ΚΕΡΑΛΟΝΙΕ, ΝΑΥΠΛΙΕ, ΒΟΥΤΙΖΑ, ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΣΥΡΑ, ΧΙΟ, ΚΑΝΔΙΕ-
ΠΟΛΙ, ΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΛΑΡΙΣΣΑ, ΤΡΙΚΚΑΛΑ, ΜΕΤΕΛΙΝ, ΛΑ ΚΑΝΕΕ, ΖΑΝΤΕ, ΠΛΟ-
ΜΑΡΙ, ΤΡΙΠΟΛΙΤΖΑ, ΡΕΘΥΜΟ, ΚΑΡΔΙΤΖΑ. ΚΑΥΑΛΑ, ΠΡΕΒΕΣΑ, ΚΑΡΛΟΒΑΣΣΙ,
ΑΘΗΝΑ, (ΣΑΥΟΣ) ΕΤ ΝΑΧΟΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ SUCCURLE A ATHÉNES
ΕΝ ΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ & ΘΗΡΑΣ RUE PATISSIA & THIRAS
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΓΕΡΙΚΟΥ
CORRESPONDANTS DANS LES PRINCIPALES VILLES DE LA GRÈCE ET
DE L' ETRANGER

ΕΥΜΕΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ) COMMERCIAL BANK OF THE
ΕΛΙΣΣΕΜΕΝΤ ΑΣΟΙΕΪ Α ΛΟΝΔΡΕΣ) NEAR EAST LTD, 4 LONDON WALL
BULDINX9 E. C. 2

ΕΝ ΕΒ' ὕπ]των ἐν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ—ΑΥΕΚ SUCCURALES A CON-
STANTINOPLE

& ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ET ALEXANDRIE

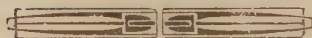
ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΟΙΚΟΣ

“ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ. ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ,,

ΙΔΡΥΘΕΙΣ 1898

ΕΝ ΑΡΓΕΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΝΕΥΤΟΠΟΙΕΙΑΣ
ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΡΗΤΙΝΗΣ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ, ΨΙΛΙΚΑ
ΑΡΓΟΣ

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ
“ΜΟΥΝΔΛΟΣ,,
ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ
ΤΑΣ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΣ
“ΜΟΥΝΔΛΟΣ,,

Διότι είναι αἱ

Στερεότεραι

Τελειότεραι

Ὠραιότεραι καὶ

Εὐθηνότεραι πασῶν

Παρέχονται

ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ καὶ τοῖς μετρητοῖς
Καταστήματα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΙΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
78 Γ' Αἰόλου 78 Γ'

Ἐπιδιορθώσεις καὶ Διδακτικὰ Δωρεὰν
Διαρκὲς Παρακαταθήκη Ἑργαλείων
καὶ Ἀνταλλακτικῶν.

Ἀπευθυνθῆτε εἰς τοὺς κατὰ τόπους ὑπαλλήλους Ἑταιρείας
“ΜΟΥΝΔΛΟΣ» καὶ ἔστε βέβαιοι ὅτι θα τύχητε τῆς
καλλιτέρας περιποιήσεως.

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΤΣΙΡΙΚΟΣ — ΑΡΓΟΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ

ΑΡΓΟΥΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΝ ΑΡΓΕΙ

PRESERVING COMPANY

ARGOS

PRODUCT OF GREECE BRAND

ΜΕΓΑ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ
ΚΩΝ. Σ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΑΡΓΕΙ

(Ὁδὸς Βασιλέως Κωνσταντίνου)

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΔΡΩΝ, ΓΥΝΑΙΚΩΝ & ΠΑΙΔΩΝ

Τιμὰὶ Ἀσυναγώνιστοι

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΙΝΤΗΣ,

ἌΡΓΟΣ

ΥΦΑΣΜΑΤΑ

ΨΙΛΙΚΑ

ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Εἰς Πλουσίαν Συλλογὴν — ἐξαιρετικὴν ποιότητα.

Τιμὰς ἀπολύτως λογικὰς.

ΚΑΠΝΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

(ΨΙΛΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΑ)

ΑΝΔΡ. ΠΑΪΒΑΝΑ

ΕΝ ΑΡΓΕΙ

«Πλατεῖα ἁγίου Πέτρου»

Β. ΡΟΔΙΤΗΣ & ΠΑΡΙΣΗΣ

ΑΡΓΟΣ

ΕΠΙΠΛΑ ἑτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελία

Πραγματικὰ κομψοτεχνήματα

Τιμαὶ Λογικαὶ.

ΜΕΓΑ ΞΕΝΟΧΕΙΟΝ

ΥΠΝΟΥ & ΦΑΓΗΤΟΥ

“ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ”

ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΑΓΚΑΝΑ

ΕΝ ΑΡΓΕΙ

«Παρά τῇ Πλατεῖᾳ ἁγίου Πέτρου»

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΧΑΛΔΟΥΠΗ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ & ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

ΕΝ ΑΡΓΕΙ & ΤΡΙΠΟΛΕΙ

ΓΟΝΕΙΣ

Μαζεύεται της ευκέν-
τες. Σχηματίζετε σι-
γά-σιγά τη περιουσία
των παιδιών σας.

με
ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΥΣ
ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Τίποτε δὲν ἀποκλείει μία
μέρα τὸ παιδί σας νὰ γίνη
πύμπλουτο ἀπὸ ἓνα λαχνὸ.

ΕΥΡΩΣΤΟ

ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ

καὶ ΠΛΟΥΣΙΟ

μὲ τὸ ἀσύγκριτο

Γ Α Λ Α

ΔΑΠΕΙΣ

MONT BLANC

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ & ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ
ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 9

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

“ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ,,
Χ. ΜΑΥΡΑΚΗ

Ίδρυθὲν τῷ 1889 ἐν ᾿Αργεῖ

᾿Απαντα τὰ ἡδύποτα Εὐρωπαϊκῆς κατασκευῆς.

Κοινὰ καὶ παλαιὰ κ.λ.π.

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ
ΑΝΔΡΩΝ—ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(ΑΙΘΟΥΣΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ)

ΑΔΕΛΦΩΝ Δ. ΧΑΧΑΓΙΑ

ΕΝ ΑΡΓΕΙ

*Κόμμωσις μὲ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς μόδας.
Πλουσία Συλλογὴ ἀρωμάτων καὶ καλυντικῶν εἰδῶν.*

ΟΔΥΣ. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ & Σ^{ΙΑ}

ΑΡΓΟΣ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

ΚΑΙ ΨΙΛΙΚΩΝ

Ἐπιτώσεις σημαντικαὶ καὶ ἱκανοποίησις κάθε

γούστου.

Μ Ε Γ Α

ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΚΕΝΤΡ. ΠΡΑΚΟΡΕΙΟΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΕΙΔΗ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ-ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

ΕΙΔΗ ΚΥΝΗΓΙΟΥ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ

ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

BENZINAI Κ.Α.Π. Κ.Α.Π.

Χ. ΖΑΒΑΛΙΕΡΗ & Θ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΝ ΑΡΓΕΙ

NEON ΥΕΛΟΠΩΛΕΙΟΝ
Β. ΜΠΛΑΤΣΟΥ & ΥΙΟΥ

(ΤΕΩΣ ΥΠΟΚ)ΜΑ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ)

Τὰ ποιὸν γουσιτόζικα μονέρινα καὶ μὲ πολὺν λούσιο
πράγματα παρέλαβε καὶ πωλεῖ τὸ ἡμέτερον κατάστημα.

Σερβὶς Ἐπάργυρα Λεκέρ κλπ.

Σερβὶς Τσαγιού Κινέζικα κλπ.

Σερβὶς Λαβομάνου

Κουταλοπήρουνα Ἀλπακὰ, Νικέλ, Σιδηρὰ, Λάμ-
πες διὰ προΐκες.

Καὶ ὅλα τὰ οἰκιακὰ σκεύη εἰς πλουσίαν συλλογὴν
καὶ εἰς τιμὰς ἀφαντάσιους.

Μὴ λησμονεῖται σὲ μιὰ ὥρα Εὐκαιρείας νὰ μᾶς
ἐπισκεφθῇτε ἀξίζει θὰ σᾶς ἐκπλήξωμεν.

ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ
Εἰς τιμὰς καὶ Κομψότητα

ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΖΩΗ Γ. ΓΙΑΤΡΑΚΟΥ

Ὁδὸς Βασιλέως Κωνσταντίνου 12ου

ΣΑΛΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Ἀφθονία φαγητῶν εἰς ὅλας τὰς Κουζίνας.

ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ “Α)Π ΚΕΡΑΥΝΟΣ,,

Ἀνακαινισθὲν τελείως, ἀναχωρεῖ
ἐκάστην Δευτέραν, Πέμπτην καὶ
Σάββατον ὥρα 8 π. μ. διὰ Αἰγιναν
(τὸ θέρος Μέθανα) Πόρον, Ὑδραν,
Ἑρμιόνην, Σπέτσας, Λεωνίδιον,
Ἄστρος καὶ Ναύπλιον, ἐπιστροφὴ
διὰ τῶν ἰδίων προσεγγίσεων.

Ἀφίξις εἰς Πειραιᾶ τὴν ἐπομέ-
νην καὶ ὥραν 9ην π. μ.

Πράκτωρ Ναυπλίου *ΙΩΑΝ. ΔΙΒΕΡΗΣ*

» Ἀργους *ΖΑΒΑΔΙΕΡΗΣ & ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ*

KU-094-713

